

World Nations

کوره پوزن، همدور نهورنگان بگنه قوتانی، به نای اوبک و کمر و رومی پیروز له تاربان هیلکیشن، - مینا 28:19

Destiny

کوردی سۆزانی at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you*," John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		
Where are we? ◀			Innocence		
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	
Who are we? ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son	God's perfect fellowship		
		Holy Spirit			
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing			
		Deceased unbelieving			
	Angels	Holy			
		Imprisoned			
		Fugitive			
		First Beast			
		False Prophet			
	Satan				
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
		Revelation 20:13 Thalaasa		Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind		Revelation 19:20 Lake of Fire		Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Revelation 20:2 Abyss		

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

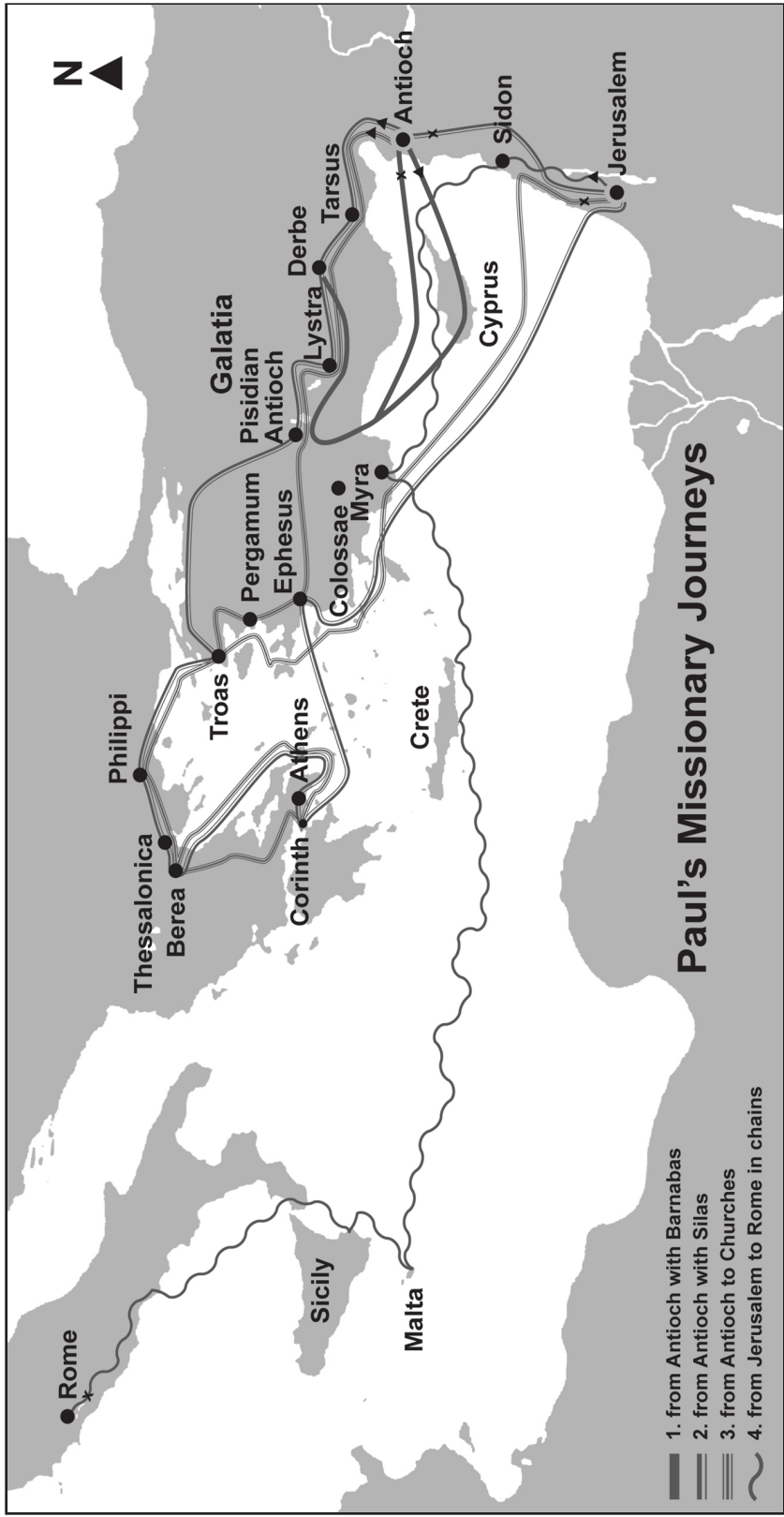
New Heavens and Earth

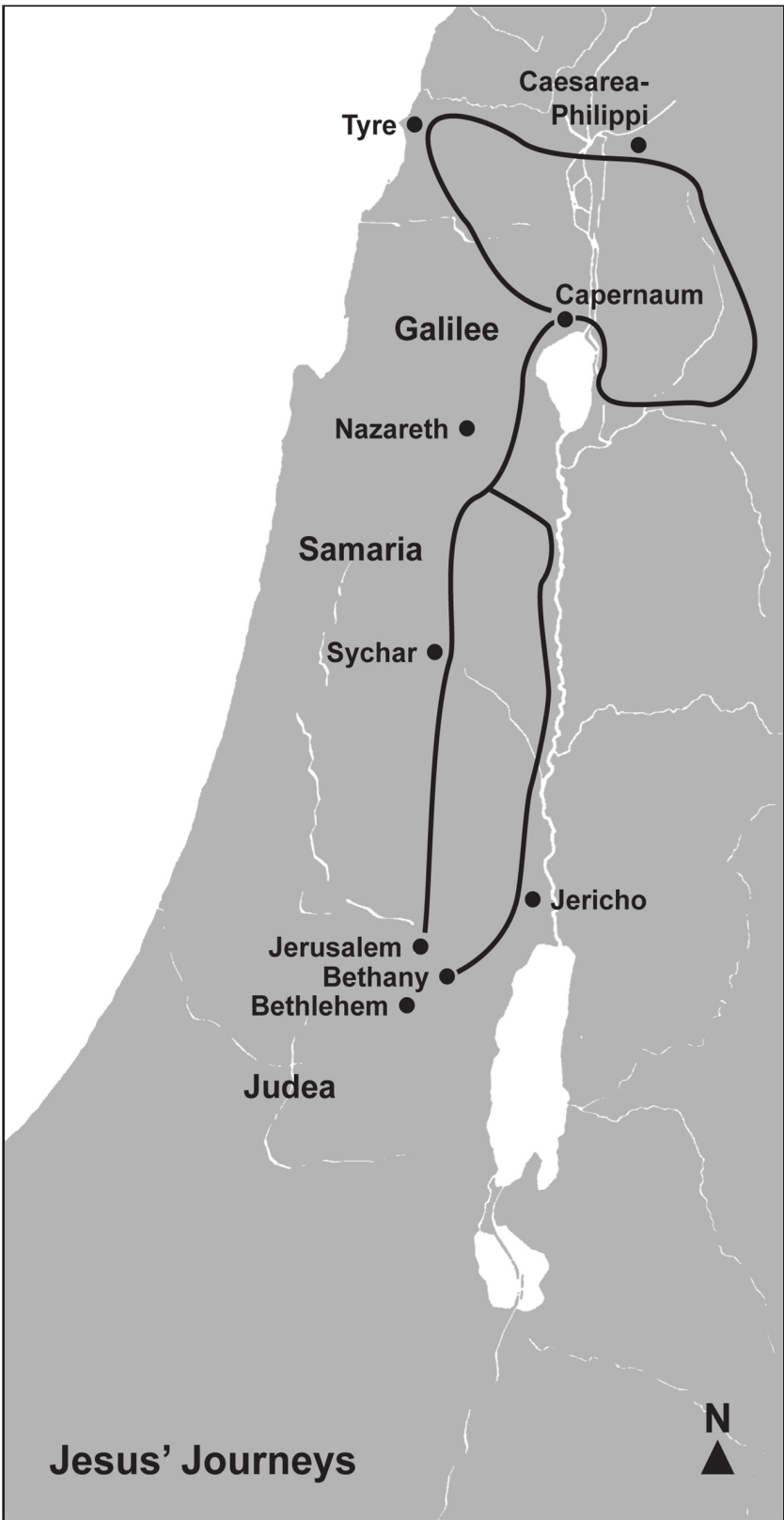
- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyrd in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

1:1 زبانی به ندهی عیسای مہسپہوہ کہ خود را یک نڈوڑا ریک باگی کہ و ہر طاقی کہ بڑا گیلانی مرگنہیہ گی، - زبنا 1:1

Jesus' Journeys

چونکہ عہد نامہ تیسری مرزوقیش دھاواروہ تاخیر خدمت بجزیرت، ہالکو خدمت بچکات و ذیاتی غوی بہ بخت بچکات بو کچہدوی علی لکچی رڈور - مہر قوس 10:45

Israel's Exodus

13:17 - در چورن 13:17 - گلا به شمان بشوه کاکچ مشه و بين و بگر بنده و ميسره - هوه بوو که فيرعون پنی دا گله که پوزن، خودا زبانی مکن بو ریگی حاک فله شتیه کان، گلا مودی زیکش ووه چور که خودا فله مودی: «لهوک گلا به شمان بشوه کاکچ مشه و بين و بگر بنده و ميسره» - در چورن 13:17

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary

کوردی سۆرانی at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aiōdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Reader's Guide

کوردی سۆرانی at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

یه کهم په ترؤس 18:3 له‌بره‌ر ټووه‌ی مه‌سیح ته‌نہا جارنیک له‌بره‌ر گوناہ نازار درا، بیتاوان له پیناوی تاوانباران، تاکو له خودامان تریک بکاته‌وه. خه‌لک مه‌سیحیان کوشته به‌لام خودا به رُوح زیندووی کرده‌وه،

دووه‌م په ترؤس 3:1 هیزه خودایه‌که‌ی مه‌سیح هه‌موو ټه و شتانه‌ی پنی به‌خشیوین که یو ژبان و له‌خواترسی پنیسته، ټه‌مه‌ش له ریگه‌ی ټه و ناسینه‌ی که هه‌مانه یو ټه و خودایه‌ی که بانگی کردن یو شکو و چاکیه‌که‌ی. 4:1 خودا به‌هوی هه‌موو ټه‌مانه‌وه به‌لینه به‌هادار و گوره‌کانی پنداین، تاکو ټیوه به‌هوی ټه‌م به‌لینانه‌وه بتوانن له‌و گنده‌لیه‌ی جیهان ده‌ریاز بن که له ناره‌زووی خراپایه و به‌شدار بن له سروشتی خودایی.

یه کهم په یوحنا 1:2 رُوله خو‌شه‌ویسته‌کانم، ټه‌مانه‌تان یو ده‌نوسم تاکو گوناہ نه‌کن. به‌لام ټه‌گه‌ریه‌کیک گوناہی کرد، ټه‌وا له‌لای باوک دا‌کو‌کیکارمان هه‌به‌که عیسای مه‌سیحی راستودروسته. 2:2 ټه‌و که‌فاره‌تی گونا‌هه‌کاتمانه، نه‌ک ته‌نہا هی ټیغه، به‌لکو گونا‌هه‌کانی هه‌موو جیهان.

دووه‌م په یوحنا 7:1 چه‌واشه‌کاری زور به جیهندا بلا‌ویونه‌ته‌وه و دان به‌وه‌دا نانین که عیسای مه‌سیح به‌جه‌سته‌هاتووه. ټه‌و جزره‌که‌سانه چه‌واشه‌کار و دژه مه‌سیحن.

سیه‌م په یوحنا 4:1 خو‌شی له‌مه‌گوره‌ترم نیه‌که گوټم نی بیت مندالانم به‌گوټی‌ری راستی ده‌رؤن.

یه‌هوزا 3:1 خو‌شه‌ویستان، هه‌رچه‌نده زور به په‌رؤش بیوم تاکو له‌باره‌ی زرگاری ه‌اوبه‌شمانه‌وه یوتان بنوسم، به‌لام به پنیولستم زانی ټه‌مه‌تان یو بنوسم، لیتان ده‌پارټیوه ټی‌کوشن یو ټه‌و باوه‌ری که ته‌نہا جارنیک دراوه‌ته‌ده‌ست گه‌لی پیروزی خودا. 4:1 له‌بره‌ر ټووه‌ی که‌سانتیک به‌دزییوه‌هاتوونه‌ته‌ناوه‌وه، له‌میزه یو ټه‌و حوکه‌نووسراون، خوانه‌ناسن، نیعمه‌تی خودامان یو به‌ره‌لایی ده‌گورن و نکوئی له عیسای مه‌سیح ده‌کن، که تاقه‌سه‌روه‌ر و په‌روه‌ردگارمانه.

ثاشکرا کردن 19:3 «ټه‌وانه‌ی خو‌شم بوین سه‌رزه‌نشتیان ده‌که‌م و ته‌می‌بیان ده‌که‌م. یو‌به‌دلگرم به و توبه‌بکه. 20:3 ټه‌وه‌تا له به‌رده‌رگا وه‌ستاوم و له‌ده‌رگا ده‌ده‌م. ټه‌گه‌ریه‌کیک گوئی له‌ده‌نگم بوو و ده‌رگا‌که‌ی کرده‌وه، لپی دټیغه ژوره‌وه و نانی له‌گه‌ل ده‌خوم، ټه‌ویش له‌گه‌ل من. 21:3 «ټه‌وه‌ی سه‌ر‌بکه‌ویت، له‌گه‌ل خوم له‌سه‌ر ته‌خته‌که‌م دایده‌نیشتم، وه‌ک چون منیش سه‌ر‌که‌وتتم به‌ده‌سته‌ینا و له‌گه‌ل باوکم له‌سه‌ر ته‌خته‌که‌ی دانیشتم. 22:3 ټه‌وه‌ی گوئی هه‌به‌به، با بیسی‌تیت رُوحی پیروزی چی به‌کلنسا‌کان ده‌فهر‌موی.»

دووم ساؤنیکي 6:3 ئیستاش خوشکان، برایان، به نای عیسی مەسیحی خاوەن شکۆمانەوه پاتاندەسپێرین کە لە هەر خوشک یان بریەک دوور بکەونەوه کە بە تەمبەلی ژبان بەرێ دەکات و بەگۆرێهێ ئەو فێرکردنە ناروات کە لە ئیمه وهه رێگرتووه. 7:3 ئیوه خۆتان دەزانن کە دەبێت چۆن لاسایی ئیمه بکەنەوه، چونکە کاتیەک لە لاتان بووین تەمبەل نەبووین، 8:3 بەخۆرای نانی کە سمان نەخواردوو، بەلکو شوو و پۆژ بە رنج و ماندوو بوون کارمان کردوو، تاکو نەبینە بار بۆ کەستان. 9:3 ئەمەش نەک لەبەر ئەوهی مافان نییه، بەلکو بۆ ئەوهی خۆمان بکەین بە نمونە بۆ ئیوه تاکو لاسایمان بکەنەوه. 10:3 تەنانت کاتیەک لە لاتان بووین ئەم راسپاردەبەمان پێدان: «ئەوهی کار نەکات، ناخوات.»

یەكەم تێۆساوس 1:2 بۆیه پێش هەموو شتیەک تەکا دەکەم، نوێژ و نزا و پارانەوه و سوپاسگوزاریتان بۆ هەموو خەلک ییت، 2:2 بۆ پاشا و دەسه‌لداران، تاکو بە ناشتی و هینمی و بەوپه‌ری له‌خواترسی و رێژه‌وه برین. 3:2 ئەمەش چاک و پەسه‌ندکراوه لەلای خۆدای رزگارکەرمان، 4:2 ئەوهی دەپه‌ویت هەموو خەلکی رزگاریان ییت و بەره‌و ناسینی راستی یین، 5:2 چونکە خۆدا یەکە و یەک ناشتکەرەوه لەتێوان خۆدا و مرۆفدابه، ئەویش عیسی مەسیحی مرۆفه،

دووم تێۆساوس 8:2 یادای عیسی مەسیح بکە، کە لەتێو مردووان هەستایه‌وه و لە نه‌وهی داود بوو. ئەمە په‌یامی ئینجیله‌کەمە، 9:2 کە لە پیناویدا بازار دەچێژم و وه‌ک تاوانباریک کۆت و زنجیر کراوم، بەلام وشه‌ی خۆدا کۆت ناکریت. 10:2 بۆیه بەرگه‌ی هەموو شتیەک دەگرم لەبەر ئەوانه‌ی خۆدا هه‌لپێژاردن، تاکو ئەوانیش ئەو رزگاریه‌ به‌ده‌سه‌نپێن کە به‌هۆی عیسی مەسیحه‌وه‌یه، له‌گه‌ل شکۆی هه‌تاهه‌تایی. (aiōnios g166)

تێۆس 11:2 نیعمه‌تی خۆدا ده‌رکه‌وت و رزگاری پێشکەشی هەموو خەلک ده‌کات. 12:2 ئەوهی فێرمان ده‌کات نۆکۆلی له‌ خۆانه‌ناسی و هه‌وه‌سه‌ دنیاپه‌کان بکەین، به‌ ژیری و راستدروستی و له‌خواترسی برین له‌م دنیاپه، 13:2 (aiōn g165) له‌ چاوه‌روانی هیوای به‌ره‌کەندار، ده‌رکه‌وتی شکۆی خۆدای گه‌وره‌ و رزگارکەرمان، عیسی مەسیح، 14:2 ئەوهی بۆ ئیمه‌ خۆی به‌ختکرد، تاکو له‌ هەموو سه‌رپێچیه‌ک بمانکریته‌وه و گه‌لیکی تایه‌ت بۆ خۆی پاک بکاته‌وه، دلگه‌رم بۆ چا که‌کاری.

فلیمۆن 3:1 با نیعمه‌ت و ناشتی له‌ خۆدای باوکان و عیسی مەسیحی خاوەن شکۆوه له‌گه‌لتان ییت. 4:1 هه‌میشه‌ سوپاسی خۆدام ده‌کەم کاتیەک له‌ نوێژه‌کامندا ناوی تۆ ده‌هینم، 5:1 چونکە باوه‌ری تۆ به‌ عیسی خاوەن شکۆ و خۆشه‌ویستی تۆم بۆ هەموو گه‌لی پیرۆزی خۆی بیستوو. 6:1 نوێژ ده‌کەم کە باوه‌ری هاوبه‌شمان کاریگه‌ر ییت له‌ زانینی هەموو چا که‌یه‌ک کە له‌ پیناوی مەسیحدا به‌شدارای ده‌کەین. 7:1 ئەی برا، به‌هۆی خۆشه‌ویستیته‌وه زۆر شادبووم و هاندرا، لەبەر ئەوهی به‌هۆی تۆوه دلی گه‌لی پیرۆزی خۆدا گه‌شایه‌وه.

عیبرانیه‌کان 1:1 له‌ سه‌رده‌مانی کۆنه‌وه خۆدا زۆر جار و به‌ رینگای جۆراوجۆر به‌هۆی پیغه‌مبه‌رانه‌وه له‌گه‌ل باوباپیراندا دواوه، 2:1 به‌لام له‌م رۆژانه‌ی کۆتاییدا به‌هۆی کوره‌که‌یه‌وه له‌گه‌لمان دوا، ئەوهی ده‌سه‌نیشانی کردوو وه‌ک میراتگری هەموو شتیەک و له‌ رینگه‌ی ئەویشه‌وه گه‌ردوونی دروستکردوو. 3:1 (aiōn g165) کوره‌که‌ تیشکی شکۆی خۆدایه‌ و به‌ ته‌واوی یینه‌ی کۆکیه‌تی، هه‌لگری هەموو شتیکه‌ به‌ هیژی فه‌رمایشتی خۆی، له‌دای ئەوهی پاکسازنی بۆ گونا که‌ ده‌سه‌نراستی خۆدای مه‌زن له‌ ئاسمان دانیشت.

یاقوب 16:1 خوشک و برایی خۆشه‌ویستم، هه‌مه‌خه‌له‌تین. 17:1 هەموو به‌خشینیکی چاک و به‌هره‌یه‌کی ته‌واو له‌لایه‌ن سه‌ره‌ویه، له‌لای باوکی رۆوناکیه‌کانه‌وه دێته‌ خواره‌وه، ئەوهی ناگۆریت و سیبه‌ری خۆلانه‌وهی نییه. 18:1 خواستی له‌سه‌ر بوو کە به‌ وشه‌ی راستی له‌دایک بین، تاکو بیینه‌ تۆبه‌ری به‌ده‌پێناوانی.

و خزمەتی ئەم ئاشتیبونوئەوی پێداین، 19:5 واتە خودا بە یەکیبون لەگەڵ مەسیح جیانی لەگەڵ خۆی ئاشت کردووە، گوناھەکانیانی لەسەر نەنووسین و پەیمای ئاشتیبونوئەوی بە ئێمە سەپاردووە. 20:5 کەواتە ئێمە بآلۆزی مەسیحین، خوداش لە ڕێگەی ئێمە جیانیانگهێشت دەکات، لەبری مەسیح لێتان دەپارێنەو: لەگەڵ خودا ئاشت بئەو. 21:5 ئەوێ گوناھی نەدەناسی خودا لە پێناوی ئێمە کردیە گوناھ، تاکو بە یەکیبون لەگەڵ مەسیحدا بێین بە راستدروستی خودا.

گەلاتیا 6:1 پێم سەیرە چۆن وا بە خێرای، لەوێ بە نیعمەتی مەسیح بانگی کردوون، بۆ مزگینییەکی دیکە وەرەگەرێن!
7:1 مزگینییەکی دیکە بوونی نییە، بەلکو هەندێک کەس دەیانەوێت سەرتان لێ بشۆین و پەیمای مزگینیی مەسیح بگۆرن.

ئەفەسۆس 1:2 ئێو شە بەهۆی خراپە و گوناھەکانتانەووە مردبوون 2:2 کە پێشتر تێیدا دەژیان کاتیەک پەڕەوی ڕیازی ئەم جیهانە و سەرۆکی دەسلاتی هەواتان دەکرد، ئەو ڕۆحە ئیستا لە یاخیبوواندا کار دەکات. 3:2 (aiōn g165) ئێمەش هەموو لەوان بووین، لە هەوسەکانی سروشتی دنیاچماندا دەژایین، بە خواستەکانی ئەم سروشتە و بێرەکانیان دەکرد، وەک خەڵکی دیکە بە سروشت شایانی توورەینی خودا بووین. 4:2 بەلام خودا کە دەوڵەمەندە لە بەزەنی، لەبەر ئەو خۆشەواییستییە مەزنەیی بۆ ئێمە دەرپرۆیە، 5:2 ئێمە کە بەهۆی گوناھەکان مردبووین، لەگەڵ مەسیح زیندووی کردینەو. بە نیعمەت ڕزگارتان بوو. 6:2 خودا ئێمە لەگەڵ عیسا مەسیحدا هەستاندووە و بەهۆی یەکیبون لەگەڵ ئەودا لە شۆینەکانی ئاسمان داین، 7:2 تاکو لە دنیای داھاتوو دەوڵەمەندی نیعمەتی ئی هاتوای خۆی لە ڕێگەی میڕەبانییە کەبەو بۆ ئێمە دەربخات کە لەگەڵ عیسا مەسیحدا یەکن.

(aiōn g165) 8:2 لەبەر ئەوێ بە نیعمەت ڕزگارتان بوو لە ڕێگەی باوەرەو، ئەمەش لە خۆتانەو نییە، بەلکو دیاری خودایە، 9:2 بە کردار نییە، تاکو کەس شانازی نەکات. 10:2 ئێمە دروستکراوی دەستی خوداین و بە یەکیبوومان لەگەڵ عیسا مەسیح دەبینە بەدییەراویک بۆ کاری چاک، کە خودا پێشتر ئامادە کردووە تاکو بە ئەنجلی بگەین.

فیلیپی 7:3 بەلام ئەوێ بۆ من قازانج بوو، لە پێناوی مەسیحدا ئەمانە بە زیان دەزانم. 8:3 لەمەش زیاتر هەموو شتیەک بە زیان دەزانم لەبەر بەرزیی بەهای ناسینی عیسا مەسیحی خاوەن شکۆ. لە پێناوی ئەودا هەموو شتیەک دەست دا و هەموو ئەو شتانەم بە زبڵ دانا، بۆ ئەوێ مەسیح بە دەستبێنم و 9:3 وەک کەسیک کە لەگەڵ مەسیحدا بوو بێتە یەک هەژمارد بکێم، نەک بە راستدروستی خۆم کە لە شەریعەتەو، بەلکو لە ڕێگەی باوەرەو بە مەسیح، ئەو راستدروستیەیی کە لە خوداوێ بە پشت بە باوەر دەبەستێت.

کۆلۆسی 15:1 کۆرە کە وێنی خودای نەینراو، تۆبەرەو و لە سەرروی هەموو بەدییەراوانە، 16:1 چونکە بەو هەموو شتیەک بەدییەرا: لە ئاسمان و لەسەر زەوی، بێراو و نەینراو، تەخت یان دەسلات، سەرۆکایەتی یان حوکومرانی، هەمووی لە ڕێگەی ئەووە و بۆ ئەو بەدییەرا. 17:1 ئەو پێش هەموو شتیەک و هەموو شتیکیش بەو یەکیگرتووە. 18:1 ئەو سەری جەستە بە کە کێسایە. ئەو سەرەتایە و تۆبەرەو نیو مردووانە، تاکو لە سەرروی هەموو شتیەکەو بێت، 19:1 چونکە خودا خۆشال بوو بە هەموو پیری خۆی لە مەسیحدا نیشتەجی بێت، 20:1 لە ڕێگەی ئەووە هەموو شتیەک لەگەڵ خۆیدا ئاشت بکاتووە و بە خۆیی خاچە کە ئاشتی بێتەو، ئەگەر لەسەر زەوی بێت یان لە ئاسمان.

یەکەم سالۆنیکی 1:4 لە کۆتاییدا خوشکان، براین، ئێمە فیرمان کردوون کە دەبێت چۆن ڕین تاکو خودا رازی بکەن، وەک ئاواش دەژین، ئیتر داواتان لێ دەکەین و لێتان دەپارێنەو بە ناوی عیسا خاوەن شکۆوە تاکو زیاتر خۆتان تەرخان بکەن، 2:4 چونکە دەزانن ئەو ڕاسپاردانە چی بوون کە بە دەسلاتی عیسا بالادەست پێاندان. 3:4 خواستی خودا ئەووە کە پیرۆزکراو بن، واتە واز لە داویندییی بێن و 4:4 هەر یە کەتان قیری ئەو بێت کە چۆن جەستەیی خۆی پاک و پیرۆز پارێزێت، 5:4 نەک بە ئارەزووی هەوەسبازی وەک ئەو نەتەوانەیی خودا نانس،

زه که ریا 10:12 «رۆحی میره بانی و پارانه وه به سهر بنه ماله ی داود و به سهر دانیشتوانی تۆرشه ئیندا ده بارنم. جا ته ماشای من ده کهن، ئەو هی که رمیان لیداو، ههروه ها شیوه نی بۆ ده گێرن وه که سینک شیوه ن بۆ تاقانه که ی بگێرن، زۆر ده گرین، ههروه که گرین بۆ تۆ به ره یه ک.

مه لایخی 2:4 به لام عیوه که له ناوه کهم ده ترسن، خۆری راستودروستیان ئی هه لده ئیت و تیشکه کانی ده بیته هۆی چا کبونه وه. جا دینه دهره وه و قه له ماز ده دهن وه که چۆن جوانه گای قه له وه له ته و به له به ره لا ده کرین. 3:4 ئینجا له و رۆزه ی ئەوه ده کهم، عیوه خرا به کاران پدیشیل ده کهن، ده بنه خۆ له مئیش له ژیر نه علی پیتان.» ئەوه فه رمایشی یه زدانی سو پاسا لاره.

مه تا 18:28 عیسا ئینان نزیک بووه وه و قسه ی بۆ کردن: «هه موو ده سه لاتیکم له ئاسمان و له سهر زه وی دراوه ئی. 19:28 که واته برۆن، هه موو نه ته وه کان بکه نه قوتایی، به ناوی باوک و کوپ و رۆحی پیروژ له ئاویان هه لیکشن، 20:28 فۆریان بکه ن با کار بکه ن به هه موو ئەو شتانه ی که رامسپاردوون. دلنایان من هه موو رۆژیک له گه ئناتم، هه تا کوتایی زه مان.» (aiōn g165)

مه رقسو 14:1 دوا ی ده ستگیر کردنی یه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگیننی خودای راده گه یاند و 15:1 ده فه رموو: «کاته که هاتووه ته دی و پاشایه تی خودا نزیک بووه ته وه. تۆ به بکه ن، باوه ر به م مزگیننیه به ئین.» 16:1 کاتی که عیسا به که ناری دهریا چه ی جه لیلدا ده رۆشت، شیمن و نه ندراسوی برای بیی، تۆریان فریده دایه دهریا چه که، چونکه ماسیگر بوون. 17:1 عیسا یی فه رموو: «وه رن دوام بکه ون، ده تانکه م به راو که ری مرؤف.» 18:1 ده ستبه جی تۆره کانیان به جی پشیت و دوا ی که و تن.

لوقا 18:4 «[رۆحی یه زدان به هیزم ده کات، چونکه ده ستنیشانی کردووم بۆ مرده دان به هه ژاران، منی نار دووه بۆ جار دانی نازادی به دیلگیراوان، ههروه ها گه رانه وه ی یینایی بۆ کویران، بۆ نازاد کردنی سته ملیکراوان و

یوه نا 16:3 له بهر ئەوه ی خودا ئەوه نده جیهانی خو شویست، ته نانه ت کو ره تاقانه که ی به ختکرد، تا کو هه رکه سینک باوه ری پنی به ئینیت له ناو نه چیت، به لکو ژبانی هه تاهه تایی هه بیت، 17:3 چونکه خودا کو ره که ی نه ارده جیهان تا کو جیهان حوکم بدات، به لکو تا کو جیهان به وه ره رزگاری بییت.

کردار 7:1 وه لامی دانه وه: «بۆتان نیبه ئەو کات و سه رده مانه بزانت که باوک به ده سه لاتی خۆی داباون. 8:1 به لام کاتی که رۆحی پیروژتان دیته سه ر، هیز وه رده گرن و بۆ من ده بنه شایه ت، له تۆرشه لیم و هه موو یه هویدا و سامیره، تا کو ئەوه پری زه وی.»

رؤما 32:11 خودا هه مووانی له گو براهه ئنه بووندا به ندر کرد، تا کو به زه بی به هه موواندا بیته وه. (eleēsē g1653) 33:11 ئای له قوولی ده وه له مهن دی و دانایی و زانیاری خودا! حوکه کانی له سه رووی تیگه ئشته وه به و ریگا کانی له سه رووی ورد بوونه وه به. 34:11 [کی ییری یه زدانی زانی؟ یان کی بووه راو ئیژکاری؟] 35:11 [کی شیککی پنی به خشیوه تا کو یی بدریته وه؟] 36:11 چونکه هه موو شته کان له ئەوه و به هۆی ئەوه و بۆ ئەوه. هه تاهه تابه شکۆ مهن دی بۆ ئەوه! ئامین. (aiōn g165)

یه کهم کۆرئسو س 9:6 ئایا عیوه نازانت که زۆر داران نابنه میراتگری شانیشینی خودا؟ هه له خه له ئین. نه به ره لا و نه به پهرست، نه داوینیس و نه هاو ره گه زباز، 10:6 نه دز و نه چاو چۆنک، نه سه رخۆش و نه جینو فرۆش و نه تالان کهر، نابنه میراتگری شانیشینی خودا. 11:6 جا هه ندیکان به م شیوه به یون. به لام شو رانه وه و پیروژکران و بیتاوان کران به ناوی عیسا ی مه سیحی خاوه ن شکۆ و رۆحی خودا مان.

دووه م کۆرئسو س 17:5 که واته ئەگه ره هه رکه سینک له گه ل مه سیحدا بیته به ک، ده بیت به به دین پیروایی نوئ، شته کۆنه کان به سه ره چوون و شتی نوئ هاتووه! 18:5 ئەمه ش هه مووی له خودا وه، که له گه ل خۆی له ریگه ی مه سیحه وه شتی کردینه وه

هۆشە 6:6 چونکە مېرەبەنیم دەوی ئەک قوربانی، لەلای من خواناسی لە قوربانی سووتاندن گرتگرتە.

یوئیل 28:2 «باش ئەمانە، رۆح بەسەر ھەموو خەڵکدا دەپرێم. کوران و پکاتان پەيامی خودا رادەگەین، پیرەمێردە کاتنان خەون دەبین، گەنجانتان یینیان بۆ ئاشکرا دەکری. 29:2 تەنانت بەسەر بەندە و کەنیزە کاتیشم، لەو رۆژانەدا رۆحی خۆم دەبارێم. 30:2 پەرچوو لە ئاسمان و زەویدا نیشان دەدەم، خوین و ئاگر و ستوونی دووکەل. 31:2 خۆر دەبێتە تاریکی و مانگیش دەبێتە خوین، بەر لەوێ رۆژی گەورە و ترسناکی یەزدان بێت. 32:2 بەلام ھەرکەسیک بە ناوی یەزدانەووە پاریتەووە پرگاری دەبێت، چونکە ھەرەوک یەزدان فەرمووی، پرگار بوون لە کینوی سیوون و لە ئورشەلیم دەبێت، بۆ ئەوانە یە کە ماونەتەووە، ئەوانە یەزدان بانگەشستی کردوون.

ئامۆس 24:5 لەبیری ئەووە با دادپەرەری وەک زئی پروات و راستو دروستیش وەک رووباریکی ھەمیشەیی.

عۆبەدیا 15:1 «رۆژی یەزدان بۆ ھەموو گەلان نزیکە. ھەرەوک ئەوێ کردت ئاوات ئی دەکریتەووە، کردەووە کانت بەسەر خۆت دیتەووە.

یونس 6:2 تا کو بنی چیا کان شوڤر بوومەووە، بۆ ھەتاهە تايە لە زەوی بەندی کردم. ئە یەزدانی پەرەردگارم، بەلام توژیانی منت لە جیانی مردووان ھینایە دەروە. 7:2 «ئە یەزدان، کاتیک گیانم شەکت بوو، تۆم بیرکوتەووە، ناکم گەبشە لات، بۆ پەرستگای پیرۆزت. 8:2 «ئەوانە یی پووج دەپەرستن لە خۆشەووستی خودا بۆ خۆیان ھەلەدەگەرنەووە. 9:2 بەلام من بە دەنگی ستایشەووە قوربانیت بۆ سەردەپرەم، ئەوێ نەزرم کردووە بەجی دەھیم. پرگاری لە یەزدانەووەیە.»

میخا 8:6 ئە یی مرؤف، یەزدان یی پراگەباندیت کە چی چاکە و داوای چیت لیدەکات: دادووری بە جیپینە و ھەزرت لە خۆشەووستی نەگۆر بێت و بە بیفیزی لەگەل خودا کت ھاتوچۆ بکەیت.

ناحوم 2:1 یەزدان خودایەکی ئیرەدار و تۆلەسینەر، یەزدان تۆلەسینەر و زۆر توپرە یە. یەزدان تۆلەسینەر لە ناحەزانی و ھەلچوونی لە دژی دوژمنانی بەردەوامە. 3:1 یەزدان پشوو دریزە و توانای مەزنە، بەلام چاوە گوناھ ناویشیت. ریگی یەزدان لەناو گەردەلوول و پەشەبادایە، ھەور توژی پینە کاتیەتی.

ھەبەقوق 17:3 لەگەل ئەوێ دار ھەنجیر گوڵ ناکت و دار مینوھەکان ھیشووە تریان نییە، لەگەل ئەوێ دار زەبەتون بەر ناگری و کێکەکان خواردن بەرھەم ناھین، لەگەل ئەوێ مەر لە پشتر دەبردیتەووە و مانگا لەسەر ئاخویر نییە، 18:3 بەلام من بە یەزدان دلشاد دەم، بە خودای پرگار کەرم دئخۆش دەم. 19:3 یەزدانی پەرەردگار ھیزی منە، پینە کاتم وەک یی ئاسک لیدەکات، توانام ئی دەبەخشیت بچە سەر بەرزایەکان.

سەفەنیا 17:3 یەزدانی پەرەردگارت لەگەلئەدایە، لە پرگار کردن قارەمانە. بە شادییەووە پیت دئخۆش دەبیت، لەناو خۆشەووستیە کە دەتوور بێتەووە، بە گۆرانییەووە پیت شاد دەبیت.»

ھەگە ی 4:1 «ئایا دەگوئجی کە لە مائە پازاووە کتان دابنیش، بەلام ئەم مائە و پزانە؟» 5:1 ئیستاش یەزدانی سوپاسالار ئەمە دەفەرمویت: «لە کردەووە کاتنان پامین. 6:1 زۆرتان چاند، بەلام کەم ھات. خواردان، بەلام تیر نەبوون. خواردانەووە، بەلام تینووتیتان نەشکا. بەرگان پۆشی، بەلام گەرم نەبوونەووە. کریگرتەش کری وەردەگریت، بەلام دەبختە گیرفاتیکی دپاوە.»

7:1 یەزدانی سوپاسالار ئەمە دەفەرمویت: «لە کردەووە کاتنان پامین.»

زه بوره كان 1:23 زه بورينكي داود. يه زدان شواني منه، پئويستم به هيچ ناييت. 2:23 له له وهرگاي سه وزدا ده مله وهر پئيت و ده مباته سهر ناوي هيمن و سازگار، 3:23 گيانم ده بوورنئيه وه. به ره ورينگاي راستودروستي پئيمانيم ده كات له پيناوي ناوي خوي. 4:23 ته گهر ته نانهت به بناو دوئي سيهري مهر گيشدا برؤم، له هيچ خراپه يك ناترسم، له بهر نه وهي تو له گه لئداي، گوچان و دارده سته كات دلنه واپم ده كهن. 5:23 سفرهم بؤ تاماده ده كهيت له بهر ده دم دوژمنانم، زهيت له سهرم ده دهيت بؤ ده ستيشاندردم، جامه كم ليوانايو ده كهيت. 6:23 پيگومان به دريژاني ژيانم چا كه و خوشه ويستي نه گور به دوام ده كه ون، بؤ هه تاهه تايه له مالي يه زدان ده ژيم.

پهنده كاني سليمان 5:3 پر به دل پشت به يه زدان به سته و به تيگه يشتووي خوت پشت ته ستور مه به. 6:3 له هه مو ورينگا كات بيناسه، نه ويش ريچكه كات راست ده كات.

ژيرمه ندي 10:3 نه و باره م بيني كه خودا داويه تي به ناده ميزاد هه تا هه ليگرن. 11:3 خودا هه مو وشينيكي دروست كرد كه له كاتي خويدا جوان ييت، هه ره ها واي كرد مرؤف هه ستي ژياني هه تاهه تايي هه ييت، له گه ل نه وه شدا كه س ناواييت له بخوبه واني كاري خودا تيبگات، له سه ره تاوه هه تا كو تايي.

گوراني گورانيه كان 4:2 با مباته هوئي خوانه كه، خوشه ويستيه كه ي وهك ئالا له سهر سهرم بشه كئيه وه.

ئيشايا 6:9 چونكه كورنيكان ده ييت، كورنيكان پنده درييت و سه ركردايه تي ده كه ويته سهرشاني. ناوي لي ده زريت سهر سورهيته ره و راوؤركار، خوداي به توانا، باوكي هه تاهه تايي، ميري ناشتي. 7:9 گه شه سه ندي سه رو كايه تي و ناشتويه كه ي بي كو تايي ده ييت. له سهر ته ختي داود و به سهر شاشينه كه ي پاشايه تي ده كات بؤ چه سپاندي و به بهر كردني، به داد پهروهري و به راستودروستي له ئيستاهه و هه تاهه تايه. دلگه رمي يه زداني سوپاسالار ته مه ده كات.

يهرميا 4:1 فه رماشتي يه زدانم بؤ هات: 5:1 «پيش نه وهي له ناو سكي دايك ت شيوهت بكيشم، توم ناسي، پيش نه وهي له مندالان بيته ده ره وه، ته رخاتم كرديت، توم كرده پيغه مبهري نه ته وه كان.» 6:1 به لام من گوتم: «ئاي، نه ي يه زداني بالاده ست، وته بيژي له توانامدا نيه، چونكه ته مه نم بچو كه.» 7:1 ئينجا يه زدان بي فه رموم: «مه لي: ته مه نم بچو كه.» بؤ لاي هه ره كه سيك بتنيزم ده چيت و هه مو نه وهي فه رمات بي بكه م رايده گه به نيت. 8:1 لييان مه ترسه، چونكه من له گه لئدام بؤ نه وهي فريات بكه وم.» نه وه فه رماشتي يه زدانه. 9:1 ئينجا يه زدان ده ستي دريژكرد و ده ستي له ده مم دا و بي فه رموم: «دلئيباه، من وه كاتم ده خه مه ده ي تووه. 10:1 بينه، نه مرؤ توم كرد به پيغه مبهري بؤ نه ته وه و شاشينه كان، بؤ ريشه كي ش كردن و شكاندن، بؤ له ناو بردن و رووخاندن، بؤ بنيادنان و چاندن.»

شينه كاني يهرميا 21:3 به لام نه وه ده هيتمه وه يادم و له بهر نه وه هيوام هه يه: 22:3 به هوئي خوشه ويستي نه گوري يه زدانه كه له ناونه چوون، چونكه به زه يه كه ي ته واو ناييت. 23:3 نه وانته هه مو به ياييه ك نوين، دلئسو زيه كه ت چه ند گه ره به.

حزقييل 26:36 دلئيك نويمان ده ده مي و روحيكي نوئ ده خه مه ناوتانه وه، نه و دل به درينه تان لي ده كه مه وه و دلئيك گوشتينان ده ده مي. 27:36 روحي خوم ده خه مه ناوتانه وه، واتان لي ده كه م كه ريگاي فه رزه كاتم په روه بكن و حو كه كاتم به جيپين و كاريان بي بكن.

دانيال 16:3 شه دره خ و ميشخ و عبيدنه گو وه لام ي پاشايان دا به وه: «نه ي نه بو خود نه سر، پئويستمان به وه نيه له سهر نه م با به ته وه لام ت بدنه وه. 17:3 نه ي پاشا، ته گهر بمخه يته ناو كووره ي ناگري دا گير ساويشه وه، نه و خودايه ي ده يه رستين ده ناويت پرزگارمان بكات، نه و له ده ستي تو ده ربا زمان ده كات. 18:3 نه ي پاشا، ته نانهت ته گهر پرزگاريشي نه كردين، ده مانه وي تو بزانيت، ئيه خودا وه نده كاني تو ناپه رستين و كرئوش بؤ په يكه ره زيرينه كه ش نابه ين كه داتناوه.»

رابعان 7:2 گەلیش بە دەرزیانی سەردەمی یەشوع یەزدانیان دەپەرست، ھەر ھوہا بە دەرزیانی سەردەمی پیران کە لەدوای یەشوع تەمەنیان دەرزی کیشا و ھەموو ئەو کارانەیان بینی کە یەزدانی مەزن بۆ ئیسرائیلی ئەنجام دا.

پاڤوس 16:1 بەلام پاڤوس گوئی: «زۆرم ئی مە کە بەجیت بەئلم و وازت ئی بہتەم، چونکە بۆ کوئی بچیت دەچم و لە ھەر کوئی بچیتەو دەمیتەو. گەلی تو گەلی منە و خودای تو خودای منە. 17:1 لە کوئی بمریت لەوئی دەمرم و ھەر لەویش بە خاک دەسپێردریم. با یەزدان توندترین سزام بدات، ئەگەر جگە لە مردن شتیکی من لە تو جیا دەکاتەو.»

یە کەم ساموئیل 7:16 بەلام یەزدان بە ساموئیل فەرموو: «تەماشای روخسار و بالای مە کە، چونکە پەتم کردووە تەو. یەزدان وەک مرۆف تەماشانا کات، چونکە مرۆف تەماشای روخسار دەکات، بەلام یەزدان تەماشای دل دەکات.»

دووھم ساموئیل 22:7 «ئەمی یەزدانی بالادەست، لەبەر ئەمە، چەند مەزنی! کوا ھاوتای تو؟ بیجگە لە تو خودایە ک نییە لە ھەموو ئەوێ بە گوئی خۆمان گویمان لیبوو.»

یە کەم پاشایان 3:2 ئەو بە جیبیتە کە پێویستە بۆ یەزدانی پەروردگارت بە جیبیتیت: رینگا کانی ئەو بگرە بەر، فەرز و فەرمان و حوکم و یاسا کانی بە جیبیتە، ھەر وەک لە تەوراتی موسادا نووسراوە، بۆ ئەوێ سەرکەوتوو بیت لە ھەر شتیکی کە دەیکەیت و بۆ ھەر کوئیە ک کە دەرۆیت.

دووھم پاشایان 19:22 لەبەر ئەوێ کاتیکی گوئی لە پەلامە کەم بوو لە دژی ئیو کە ئەم شوینە ویران دەکەم و دانیشتوانە کە دەبە مایە نەفرت، لەبەر دەم یەزدان دل نەرم بوو و خۆت نەرم کردووە، جە کانت لەبەر خۆتدا دادری و لەبەر دەمم گریایت، ھەر وەھا منیش گویم لیت بوو. ئەو فەرماشتی یەزدانە.

یە کەم پوختە میژوو 17:29 خودایە من دەزانم کە تو دلەکان تاقی دە کەیتەو و بە دلی پاک دلخۆش دەبیت. من بە خواستی خۆم و بە راستگوییەو ھەموو ئەم شانەم بەخشێو. ئیشتاش دلخۆش بووم کە گە لە کەمی تۆم لێرە بینی چۆن بە خواستی دلی خۆیان پیتاکیان پێ بەخشیت.

دووھم پوختە میژوو 14:7 ئینجا کە گە لە کەم ئەوێ بە ناوی منەو بەنگ دە کەیت، پێغیز بوون و نوژیان کرد و روویان لە من کرد و لە رینگا خراپە کانیان گەرانەو، من لە ئاسمانەو گوئی دەگرم و لە گوناھە کانیان خۆش دەبم و خا کە کەیان چاک دە کە مەو.

عەزرا 10:7 چونکە عەزرا خۆی تەرخان کردبوو بۆ خۆیندنی تەوراتی یەزدان و کارکردن پێ، بۆ ئەوێ ئیسرائیل فیری فەرز و دادووری بەکات.

نەحەمیا 3:6 منیش چەند نێردراویکم بۆ لایان نارد و گوتم: «من خەریکی کاریکی گەرەم و ناتوانم دا بەزم بۆ لاتان. بۆچی کارە کە بوەستیت، دەستی ئی ھەلبگرم و بیە لاتان؟»

ئەستێر 14:4 چونکە ئەگەر تو لەم کاتەدا پێدەنگ بیت، یارمەتی و دەربازبوون لە شوینیکی دیکە بۆ جە لە کەکان سەرھەلەدات، بەلام خۆت و مالی باوکت لەناو دەبردین. ھەر وەھا کئ دەزانیت، لەوانە بە بۆ کاتیکی وە ک ئەمە بە پلە پاشایەتی گەشتوویت؟»

ئەیبوب 25:19 بەلام من زانیم ئەوێ کە دەمکریتەو زیندوو و لە کۆتاییدا لەسەر زوی راست دەبیتەو.

66 Verses

کوردی سۆرانی at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

په‌یدا‌بوون 8:9 خودا به نوح و کوره‌کافی فرم‌وو که له‌گه‌لیدا بوون: 9:9 «من په‌یمانی خۆم له‌گه‌ل ئیوه و نه‌وه‌ی دوای ئیوه‌دا ده‌چه‌سپێم، 10:9 له‌گه‌ل هه‌موو ئه‌و گیاندارانه‌ی که له‌گه‌ل ئیوه‌ن، بالنده و ئاژه‌له‌ مالمیه‌کان و هه‌موو ئاژه‌له‌ کیویه‌کان، هه‌موو ئه‌و گیاندارانه‌ی له‌گه‌ل‌ئان‌دان و له‌گه‌ل‌ش‌تیه‌که هاتوونه‌ته دهره‌وه، هه‌روه‌ها هه‌رچی گیاندار‌ی سهر‌زه‌و‌یش هه‌یه. 11:9 من په‌یمانی خۆم له‌گه‌ل ئیوه ده‌چه‌سپێم: هه‌رگیز جارێکی دیکه، هه‌موو گیانله‌به‌ران به‌ ئاوی لافاو له‌ناو ناچن، هه‌رگیز جارێکی دیکه لافاو وایبێت زه‌وی به‌ ته‌واوی وێران بکات.» 12:9 ئینجا خودا فرم‌وو: «ئهمه نیشانه‌ی ئه‌و په‌یمانه‌یه له‌تیوان خۆم و ئیوه و هه‌موو ئه‌و گیاندارانه‌ی له‌گه‌ل‌ئان‌دان ده‌یه‌سه‌م، په‌یمانیه‌که یۆ هه‌موو نه‌وه‌کافی داها‌توو. 13:9 واپه‌لکه‌ زێ‌زێنه‌ی خۆم له‌ناو هه‌وره‌کاندا داناوه، که ده‌بێته نیشانه‌ی په‌یمانه‌که‌ی تیوان من و زه‌وی.

ده‌رجوون 13:14 موساش وه‌لامی گه‌لی دایه‌وه: «مه‌ترسن، چه‌سه‌پاوبن و بڕوانته‌ بزگارنی یه‌زدان که ئه‌م‌رۆ یۆ ئیوه‌ی ده‌کات، چونکه ئه‌و میسر‌یانه‌ی که ئه‌م‌رۆ ده‌یانبینن، ئیتر یۆ هه‌تاهه‌تایه‌ نایانبیننه‌وه. 14:14 یه‌زدان یۆتان ده‌جه‌نگیت و ئیوه‌ش بێده‌نگ ده‌بن.»

ئێقییه‌کان 26:20 ده‌بێت یۆ من پیرۆزین، چونکه من پیرۆزم، من یه‌زدانم، ئیوه‌م له‌تیو گه‌لان جیا کرده‌وه هه‌تا یۆ من بن. سه‌رژمیری 24:6 «”با یه‌زدان به‌ره‌که‌تداری بکات و بپارێزیت. 25:6 با ڕووی یه‌زدان به‌سه‌رتدا بدره‌وشیته‌وه و له‌گه‌لت میهره‌بان بیت. 26:6 با یه‌زدان ئاورت لی بداته‌وه و ئاشتییت پێ ببه‌خشیت.”

دواواتار 18:18 له‌تیو برا‌کانبان پیغه‌مه‌ریکی وه‌ک تو‌یان یۆ داده‌نیم و ته‌کام ده‌خه‌مه‌ ده‌می و ئه‌وه‌ی فرمانی پنده‌ده‌م ئه‌و یۆیان پێی ده‌دو‌یت. 19:18 جا ئه‌و که‌سه‌ی گو‌ی له‌ وشه‌کام نه‌گریت که ئه‌و پیغه‌مه‌ره به‌ ناوی منه‌وه ده‌بێت، ئه‌وا لێرسینه‌وه‌ی له‌گه‌ل ده‌که‌م.

یه‌شوع 7:1 «ته‌نها به‌هیزبه و زۆر ئازابه، یۆ ئه‌وه‌ی هۆشیار بیت یۆ کارکردن به‌پێی هه‌موو ئه‌و فێرکردنه‌ی که موسای به‌نده‌م فرمانی پێی کردو‌یت. نه‌ به‌لای راست و نه‌ به‌لای چه‌پ لێی لامه‌ده، یۆ ئه‌وه‌ی یۆ هه‌رکو‌ریه‌که بچیت سه‌رکه‌وتوو بیت. 8:1 په‌رتووکی ئه‌م فێرکردنه له‌ ده‌مت جیا نه‌بێته‌وه، به‌لکو به‌ شه‌و و به‌ ڕۆژ لێی وردبه‌ره‌وه، یۆ ئه‌وه‌ی وریابیت یۆ کارکردن به‌پێی هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی تێیدا نووسراوه، ئه‌و کاته ژبات راسته‌ری ده‌بێت و سه‌رده‌که‌ویت. 9:1 ئایا من فرمانم به‌ تۆ نه‌کرد؟ جا به‌هیزبه و ئازابه، مه‌توقه و وره به‌رمه‌ده، چونکه یه‌زدانی په‌روه‌ردگارت له‌گه‌لته یۆ هه‌رکو‌ی بچیت.»

ئەمانە دەفەرموئ: «بەئى، بە پەلە دىيەم» ئامىن! وەرە، عىساي
خاوەن شىكۆ. 21 با نىعمەتى عىساي خاوەن شىكۆ لە گەل
هەمووتان يىت. ئامىن.

دریژه‌های هینده‌ی پانیه‌کی بوو. شاره‌کی به داره‌که و بُو هه‌تاهه‌تایه فەرمانرہ‌وایه‌تی ده‌کن. (aiōn g165) 6 پاشان پتوا، دوازده هزار ستادیا بوو، درژی و پانی و به‌رزیه‌کی یی فەرمووم: «ئەم وشانە راست و جیی متمنانە. خودای یه‌کسان بوون. 17 شوورا که‌شی پتوا، سەد و چل و چوار په‌روه‌ردگاری رُوحی پیغه‌مبه‌ران، فریشته‌کی خزی نارد بال بوو به‌بالی مرؤف که فریشته‌که به‌کاریده‌هینا. 18 بینای تاکو ئەو شتانه پیشانی به‌نده‌کانی خزی بدات که ده‌ییت زوو شوورا که له‌یەشب بوو، شاره‌کش له‌زیری پیگه‌رد بوو، رووبدن،» 7 «ئەو هتا به‌په‌له‌ دیم! خۆزگه ده‌خواززیت به‌وه‌ی وه‌ک شووشه‌ی ساف. 19 بناغه‌کانی شوورای شاره‌که به‌ پیشینییه‌کانی ئەم په‌رتووکه وشه به‌ وشه په‌په‌رو ده‌کات،» 8 من هه‌موو به‌ردیکی گرانبه‌ها پازرتزابوه‌وه. بناغه‌ی یه‌که‌م یه‌شب، یو‌حه‌نام، ئەوه‌ی که ئەم شتانه‌م بینی و بیستم. کاتیک بینیم و دووهم یاقووتی شین، سییهم یاقووتی سپی، چوارهم زمرود، بیستم، که‌وتم بُو ئەوه‌ی له‌به‌ریخی ئەو فریشته‌یه‌ کړتوش بیهم که 20 پینجهم شیلانه، شه‌شهم یاقووتی سوور، هه‌وتم زه‌به‌رجه‌د، ئەم شتانه‌ی پیشانده‌دام. 9 جا یی گوتم: «وا مه‌که! منیش هه‌شتم زمرودی سه‌وز، تو‌یهم یاقووتی زه‌رد، ده‌یهم یاقووتی وه‌ک تو به‌نده‌ی هاوکارتم، له‌گه‌ل خوشک و برا پیغه‌مبه‌رکات سه‌وز، بازده‌یهم یاقووتی زه‌غفرانی، دوازده‌هه‌م جه‌مشت. 21 و ئەوانه‌ی په‌بای ئەم په‌رتووکه په‌په‌رو ده‌کن. کړتوش بُو دوازده‌هه‌رگا که‌ش دوازده‌هه‌ مروارین، هه‌ر ده‌رگایه‌ک له‌خودا به‌!» 10 هه‌روه‌ها یی گوتم: «په‌بای پیشینییه‌کانی ئەم یه‌که ده‌نگه‌ مرواری بوو. شه‌قاهی شاره‌که له‌زیری پیگه‌رد بوو په‌رتووکه مه‌شاره‌وه، چونکه‌ کاته‌که‌ نزیکه. 11 ئەوه‌ی سته‌مکاره وه‌ک شووشه‌ی رُوشن. 22 په‌رستگام تیلیدا نه‌بینی، چونکه‌ با هه‌ر سته‌م بکات، ئەوه‌ی گلاوه‌ با هه‌ر گلاو ییت، ئەوه‌ی یزدانی په‌روه‌ردگاری هه‌ره به‌توانا له‌گه‌ل به‌رخه‌که په‌رستگای راستدروسته با هه‌ر کاری راستدروست بکات، ئەوه‌ی ئەون. 23 شاره‌کش پتویستی به‌خۆز و مانگ نییه به‌سه‌ریدا پیروزیسه‌ با هه‌ر پیروزییت. 12 «ئەو هتا به‌په‌له‌ دیم! پاداشتی بدره‌وشینه‌وه، چونکه‌ شکوی خودا پروناکی کردوه‌ته‌وه و خۆم پییه، تاکو پاداشتی هه‌رکه‌سیک به‌گۆیره‌ی کاره‌کی به‌رخه‌که چرایه‌تی. 24 نه‌ته‌وه‌کان به‌ پروناکیه‌کی ده‌رؤن و بده‌مه‌وه. 13 من ئەلف و ییم، یه‌که‌مین و دواهه‌مین، سه‌ره‌تا و پاشا‌کانی زه‌وی شکوی خۆیانی بُو هه‌ین. 25 ده‌رگا‌کانی به‌کوتایم. 14 «خۆزگه ده‌خواززیت به‌وانه‌ی جله‌کانیان ده‌شؤن، رُوژ هه‌رگیز داناخرین، چونکه‌ له‌وی شه‌و دانا‌یه‌ت. 26 شکو و ناو شاره‌که. 15 سه‌گه‌کان و جادووگه‌ران و داو‌پنپسان و که‌سیکی قیزه‌ون و درؤزن ناچنه‌ ناوی، به‌لکو ته‌نبا ته‌وانه‌ی بکوژان و بته‌پرستان و هه‌موو درؤزن و ئەوانه‌ی چه‌ز له‌ که‌ ناویان له‌ په‌رتووکی ژبانی به‌رخه‌که‌دا نو‌سراوه.

22

پاشان فریشته‌که په‌روباری ئاوی ژبانی پیشاندام، پشنگدار وه‌ک کریستال، له‌ته‌ختی خودا و به‌رخه‌که و 2 به‌ناوه‌راستی شه‌قاهی شاره‌که‌دا ده‌روات. له‌هه‌ردوو رُوحی رووباره‌که‌دا دره‌ختی ژبان روابوو که دوازده جار به‌ره‌هم ده‌دات، هه‌ر مانگه‌ و به‌ره‌میک. گه‌لای دره‌خته‌که‌ش بُو چاکبوونه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌کانه. 3 ئیتر هه‌چ نه‌فره‌تیک نامینیت. ته‌ختی خودا و به‌رخه‌کش له‌ناو شاره‌که‌دا ده‌بن، به‌نده‌کانی خزمه‌تی ده‌کن و 4 رووی ده‌بین و ناوی له‌سه‌ر تیوجه‌وانیانه. 5 له‌وی شه‌و دانا‌یه‌ت و پتویستیان به‌چرا و پروناکی خۆز ناییت، چونکه‌ یزدانی په‌روه‌ردگار به‌سه‌ریاندا ده‌دره‌وشینه‌وه

خودا سەرپرابوون، ئەوانە کۆتوشیان بۆ درێندە کە و بەیکەرە کە ی ئەما. 2 شارە پیرۆزە کەش، تۆرشەلیی نویم بینی لە ئاسمانەوه نەبردبوو، نیشانە ی تیوچەوان و سەر دەستیان وەرئەگرێبوو. جا لەلایەن خوداوە دەهاتە خوارەوه، وەک بووکیکی پاراوه بۆ زیندوو بوونەوه و هەزار سال لەگەڵ مەسیحدا فەرمائزەواییان زاوا کە ی ئامادە کرایت. 3 گویم لە دەنگیکی گەرە بوو لە کرد. 5 (بەلام مردوووە کانی دیکە هەتا هەزار سالە کە تەواو بوو تەختە کەوه فەرمووی: «ئەو تا نیشینگە ی خودا لەگەڵ خەلک، بۆ ژیان نەگەرانیوه. ئەمە هەستانەوه ی بەکەمە. 6 ئەوهی لە ئەویش لەگەڵیان نیشتە جی دەیت. ئەوانیش دەبن بە گەلی هەستانەوه ی بەکەمدا بەشی هەبیت بەرە کەتدار و پیرۆزە. ئەوانە ئەو، خودا خۆی لەگەڵیاندا بە دەیتە خودای ئەوان. 4 مردنی دوویم دەسەلاتی بەسەر یاندا نییه، بەلکۆ دەبنە کاهینی ئەویش هەموو فریسیکیکی چاویان دەسڕیتەوه، ئیتر مردن خودا و مەسیح، هەزار سال لەگەڵیدا فەرمائزەوایەتی دەکەن. ناییت، شیون و هاوار و تازار نامین، چونکە شتەکانی پێشوو 7 کاتیکی هەزار سالە کە تەواو دەیت شیان لە بەندیخانە بەسەرچوون.» 5 دانیشتوی سەر تەختە کە فەرمووی: «ئەو تا تازاد دەکریت و 8 دیتە دەروەه تاکو نەتەوه کانی چوار گۆشە ی زەوی چەواشە بکات، گۆگ و ماگۆگ، تاکو بۆ جەنگ کۆیان بکاتەوه، ئەوانە ی ژمارەیان وەک لی دەریابە. 9 «ئەوا هاتە دی. من ئەلف و بییم، سەرەتا و کۆتاییم. لە کانی بەسەر پانتایی زەویدا بڵاو بوونەوه و تۆردوگای گەلی خودا، واتە شارە خۆشەویستە کە ی خودایان گەمارۆ دا، بەلام ئاگر ئەوانە ی بە میرات بۆ دەمیئیتەوه، دەبە خودای و ئەویش لە ئاسمانەوه هاتە خوارەوه و هەلیووشین. 10 ئەو نیلیسە ی چەواشە ی دەکردن فریدرایە دەریاچە ی ئاگر و گۆگرد، کە درێندە کە و پیغەمبەرە درۆژنە کە ی لیبە. هەتا هەتا بە شەو و رۆژ تازار دەدرین. 11 (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) پاشان تەختیکی گەرە ی سپیم بینی و ئەوهی لەسەری دانیشتوو. ئاسمان و زەوی لەبەر رووی هەلاتن، شوئیان لە ئاسماندا نەما. 12 مردوووە کاتم بینی بە گەرە و بچووە کەوه لەبەر دەم تەختە کە دا پراوە ستابوون و پەرتوو کە کان کرانەوه. پەرتووکیکی دیکەش کە پەرتووکی ژبانە کرابوووە. مردوووە کان بەگۆرە ی کردووە کانیان بەوهی لە پەرتوو کە کان نووسراوه حوکم دران. 13 دەریاش مردوووە کانی ناوخۆی رادەست کرد، هەرەوه ها مردن و جیهانی مردوووان مردوووە کانی خۆیان رادەست کرد و هەریە کە و بەگۆرە ی کردووە کانی حوکم درا. 14 (Hadēs g86) مردن و جیهانی مردوووان فریدرانە دەریاچە ئاگرە کە. ئەم دەریاچە ئاگرە مردنی دوویمە. 15 (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) هەرکە سیک ناوی لە پەرتووکی ژباندا تۆمار نەکرابوو، فریدرایە دەریاچە ئاگرە کە. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 پاشان ئاسمانیکی نوێ و زەویەکی نویم بینی، چونکە ئاسمانی یەکەم و زەوی یەکەم بەسەرچوون، ئیتر دەریاش شورا کە ی پێنویت. 16 شارە کە بە چوار گۆشە یی دانزابوو،

ناشکرا کردن

19

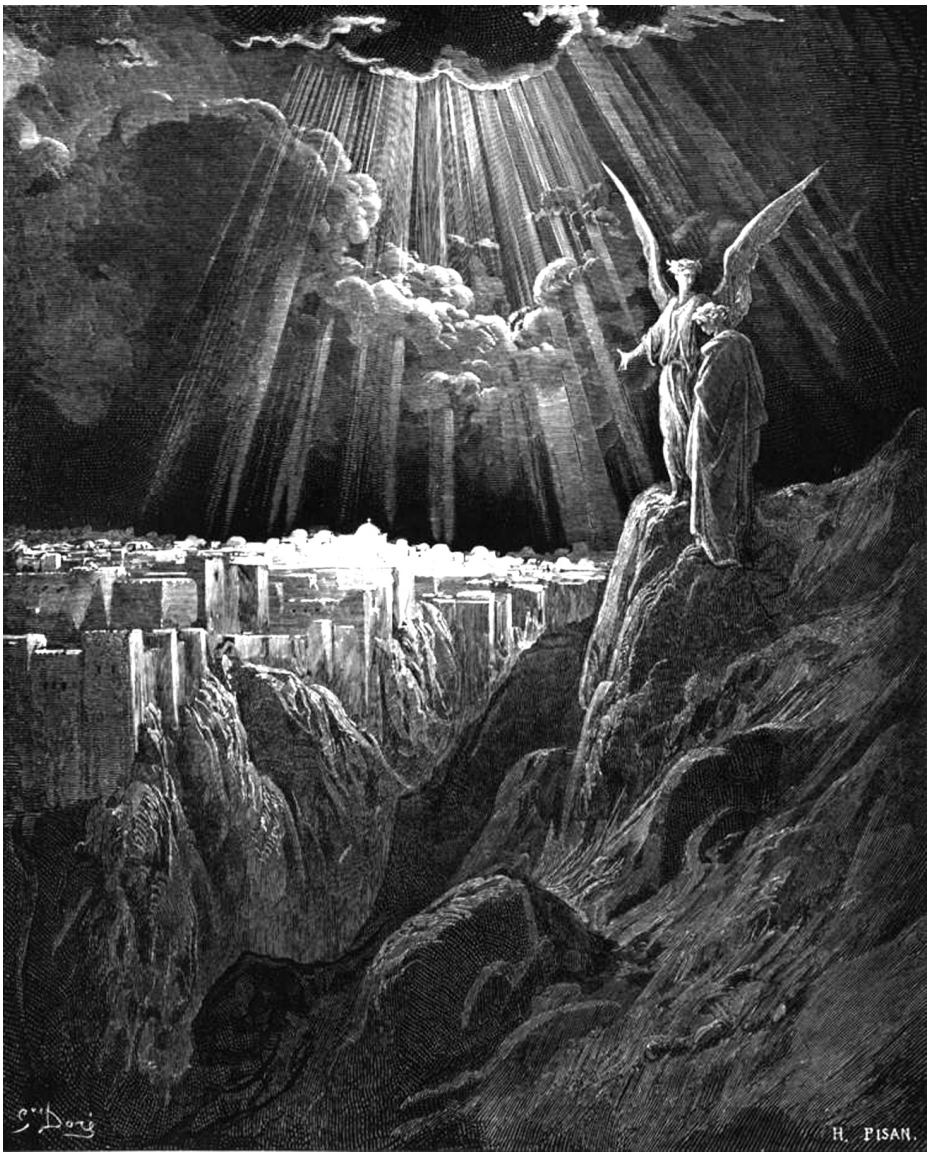
پاش تهووش گوتم له دهنگیکي گهوره بوو وهک دهنگي خه لکاتيکي زور له تاسمانه وه ده بگوت: «هه ليلويا! پرزگاري و شکو و هيز بؤ خودامانه، 2 چونکه حوکه کاني راست و دادپه روه رن. له شفرؤشه گه وره کي تاوانبار کرد که به داوئپيسيه کي زو پي گهنده ل ده کرد. توله ي خو پي بنده کاني خؤي ليکروه وه.» 3 دووباره گوت يانه وه: «هه ليلويا! دووکه له کي بؤ هه تاهه تايه به رز ده پيته وه.» 4 (aiōn g165)

بيست و چوار پيره که و چوار بوونه وره که که و تنه سهر چوک و کرتوشيان بؤ خوداي دانيشتوي سهر تهخته که برد و گوتيان: «تامين. هه ليلويا!» 5 دهنگيک له لاي تهخته که وه هات و گوئي: «ستايشي خودامان بکن نه ي هه موو بنده کاني، نه وانه ي لي ده ترسن، گه وره و پچوک.» 6 پاشان گوتم له دهنگيک بوو وهک دهنگي خه لکاتيکي ئيچگار زور، وهک دهنگي خوره ي تاويکي زور و وهک دهنگي هه وره گرمه ي به هيز بوو، ده بگوت: «هه ليلويا! خوداي په روه ردگارمان هه ره به توانايه، حوکومراني ده کات. 7 با دنلؤش و شاد بين، شکوداري بکين، چونکه زه ماوه ندي به رخه که هاتوه و بوو که کي خؤي تاماده کردوه. 8 کراسيکي که تاني ناسکي پاک و پرشنگداری پندرابوو له بهري بکات.» 9 تم که تانه ناسکه هيماي کرداره راستودروسته کاني گه لي پيرؤزي خودايه. 9 پي گوتم: «بنوسه: خؤزگه ده خوازريت به وانه ي بؤ خواني زه ماوه ندي به رخه که بانگه پيشت کراون!» هه روه ها پي گوتم: «ته مانه وشه راسته کاني خودان.» 10 که و تمه به رپي تاکو کرتوشي بؤ بيه م. به لام پي گوتم: «وا مه که! منيش له گه ل تو و خوشک و برابانت به نده ي هاوکارم، نه وانه ي پابه ندن به شايه تيبان بؤ عيسا. کرتوش بؤ خودا بيه! چونکه نه ورؤحه ي که سروشي به پيغه مبه ره کان داوه، هه ره نه و شايه تي بؤ مسيح ده دات.» 11 پاشان تاسمانم به کراوه ي بي، نه سپيکي سپيم بي و سواره کي به «دلسؤز» و «راستگو» ناوده پردرا. به دادپه روه ري حوکم ده دات و ده جه نگيت. 12 چاوه کاني وهک گري تاگر واپوون و ژماره يه کي زور تاجي به سه روه بوو. ناويکي نووسراوي هه يه که جگه له خؤي که س نايانيت. 13 که وايه کي له

خوين هه لکيشراوي له به ربوو، نه و ناوه ي پي بانگ ده کري «وشه ي خودا» يه. 14 له شکره کاني تاسمان به سواري نه سپي سپي شو پي ده که و تن و که تاني ناسکي سپي پاچان له به ردا بوو. 15 له ده ميه وه شمشير يکي تيز ده رده چوو، تاکو پي له نه ته وه کان بدات. [به گؤچاتيکي تاسنين شوانايه تيبان ده کات.] گوشه ري شهراني تووره ي هه لچوي خوداي هه ره به توانا ده گوشيت. 16 ناويکي هه يه له سهر که وا و راني نووسراوه: «پاشاي پاشايان و گه وره ي گه وره يان.» 17 فريشته يه کي ديه کم بي بي له بهر خؤردا پراوه ستابوو، به دهنگيکي به رز هاواري له هه موو بالنده فريوه کاني ناوه راستي تاسمان کرد و گوئي: «وه رن کؤ بنه وه، بؤ شيوي گه وره ي خودا، 18 تاکو گوشتي پاشاکان و گوشتي سوپاسالاره کان و گوشتي به هيزان، گوشتي نه سپه کان و سواره کانيان، گوشتي هه مووان، نازاد و کويله، گه وره و بچوک بؤن.» 19 هه روه ها درنده که و پاشا کاني زه وي و له شکره کانيام بي بي کوبيوونه وه، تاکو له دزي سواره که و سوپا کي بجه ننگن. 20 درنده که و پيغه مبه ره درؤزنه کي ياره ري ده ستگير کران، نه وه ي نيشانه کاني له پيناوي کرد و به هؤريه وه نه وانه ي چه واشه کرد که نيشانه ي درنده که يان وه رگرت و نه وانه ي کرتوشيان بؤ په يک ره کي برده. هه ردووچان به زيندووي فريدرانه تيو ده رياهي تاگروه، که به گؤگرد داگير ساوه. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 پاشاوه که به شمشيري سواره که کوژران که له ده ميه وه ده رده چوو، هه موو بالنده کان له گوشته کانيان تير بوون.

20

فريشته يه کم بي بي له تاسمانه وه ده هاته خواره وه و کليلي بيري بي بي پييوو، زنجير يکي گه وره شي به ده سته وه بوو. (Abyssos g12) 2 نه ژديها کي ده ستگير کرد، ماره ديزيه که که ئيليس و شه يتانه، هزار سال به ستيه وه. 3 فريديايه بيري بي بن و ده رگاي له سهر داخست و مؤريکي ليدا، بؤ نه وه ي تير نه ته وه کان چه واشه نه کات، هه تا هزار ساله که ته و او ده ييت. پاش نه مه ده ييت بؤ ماوه يه کي که م نازاد بکريت. (Abyssos g12) 4 چه ند ته ختيکم بي بي و نه وانه ي له سه ري دانيشتن ده سه لاتي حوکمدانيان پندرابوو. هه روه ها بگاني نه وانم بي بي که له بهر شايه تي عيسا و له بهر وشه ي

فهرستی

H. PISAN.

شاره پیروزه کاش، تورشیدی تویم بینی له ناسانه وه له لایین خوداوه دههاته خواره وه، وهک بروکتیکی پازاوه بزواوا کی ناماده کرابیت. گوتم له دهنگیکی گوره
بوو له تخته گوه فرمروی: «تهوه تاشینگی خودا له گال خالک، تهویش له گلیان نیشه چی دهیت. تهوایش دهن به گلی هو، خودا خزی له گلیاندابه و دهیته

خودای نهوان.

تاشکراکردن 21:2-3

و ده تباته شوئینیک که ناته ویت،» 19 ئەمە ی گوت وە ک
 ئاماژە کردنیک بۆ مردنی پە ترۆس که به هۆیە وە خودا شکۆدار
 دە کات. لە دوای ئەمە پێی فەر موو: « دوام بکە وە!» 20 پە ترۆس
 ئاو پری دا یە وە و بینی که ئە و قوتابییە ی که عیسا خۆشی
 دە و یست دوا یان که وتوو، ئە وە ی لە کاتی نانی ئیوارە دا شانی
 بە سنگی عیسا وە نابوو و پێی گوتیو: « گەرە م، کێ یە ئە وە ی بە
 گرتنت دە دات؟» 21 کاتیک پە ترۆس ئە مە ی بینی بە عیسا ی
 گوت: « گەرە م، ئە ی ئە مە چی لیدیت؟» 22 عیسا ش پێی
 فەر موو: « ئە گەر بە ویت دە مینیتە وە هە تا دیمە وە، بە تۆ چی؟ تۆ
 دوام بکە وە.» 23 ئیتر ئە م قسە بە لە تیو برایان وا بلا و بوو وە که
 ئە و قوتابییە نامریت. بە لام عیسا پێی نە فەر موو که نامریت،
 بە لکو « ئە گەر بە ویت دە مینیتە وە هە تا دیمە وە، بە تۆ چی؟»
 24 ئە مە ش ئە و قوتابییە یە که دەر بارە ی ئە م شتانه شایە تی
 دە دات و ئە م شتانه ی نووسیو. ئیمە ش دە زانین شایە تی یە که ی
 راستە. 25 زۆر شتی دیکە هە یە عیسا کردوویە تی، ئە گەر یە ک
 لە دوای یە ک بنووسرا یە تە وە، وایز نام خودی جیهان جیگای ئە و
 پە رتو وە نووسرا وانه ی تیدا نە دە بوو وە.

هات و له ناوه راستدا پراوه ستا و پي فەرموون: «سلاوتان ئى بەلام قوتاييەكان نەيانزانى ئەوه عيسايە. 5 عيسا پي فەرموون: ييت!» 20 كە ئەمەى فەرموو، دەستى و كەلەكەى پيشاندان، «كۆرپنە، هېچ ماسيتان پى نيه؟» وەلاميان داپەوه: «نەخىر.» جا قوتاييەكان كە مەسيحى خاوەن شكۆيان يىنى دلشاد 6 پي فەرموون: «تۆرە كە هەلبەدە نە لای راستى بەلەمە كە، ماسى بوون. 21 ئىنجا ديسان عيسا پي فەرموون: «سلاوتان ئى ييت! دەپنەوه.» جا هەلباندا و ئيت لەبەر زۆرى ئەو ماسيانهى تيدا هەرەك چۆن باوك مەى ناردوو، منبش دەتائىرم.» 22 كە بوو نەيانزانى تۆرە كە رايكيشنە ناو بەلەمە كە. 7 ئەو قوتاييەى ئەمەى گوت، فوى ليكردن، پي فەرموون: «رۆحى پىروۆ عيسا خۆشى دەويست بە پەترۆسى گوت: «ئەوه عيساى وەرېگن. 23 ئەوهى ئيوه گوناھى بېخشن، بەخشاوه. ئەوهى خاوەن شكۆيه!» كاتيك پەترۆس يىستى «ئەوه عيساى خاوەن ئيوه گوناھى نەبەخشن، نەبەخشاوه.» 24 بەلام توماس كە شكۆيه، «خۆى بە جەلكانى داپۆشى چونكە پروت بوو، خۆى يەكئىكە لە دوازده قوتاييەكە و بە ديدمۆس ناسراوه، لەگەل هەلباندا ناوئاوه كەوه. 8 قوتاييەكانى ديكە بە بەلەمە كە هاتن و قوتاييەكان نەبوو كاتيك عيسا هات. 25 قوتاييەكانى ديكە تۆرى ماسيەكەيان رادەكيشا، چونكە تەنها دوو سەد بال لە پييان گوت: «گەرەمان يىنى!» ئەويش پي گوتن: «ئەگەر وشكائيهوه دوور بوون. 9 كاتيك دابەزىنە وشكانى، يىنيان جىگاي بىمارەكان بە دەستيهوه نەبىنم، پەنجە نەخەمە شوپى وا خەلوۆز ئامادە كراوه و ماسى خراوەتە سەرى و نان دانراوه. بىمارەكانەوه، دەست لە كەلەكەى نەدەم هەرگىز باوەر نا كەم.» 10 عيسا پي فەرموون: «لەو ماسيانه بىنن كە ئىستا گرىتان.» 26 لەدواى هەشت پۆرۆ، قوتاييەكانى ديسان لە زوورەوه 11 شيمۆن پەترۆس سەرگوت و تۆرەكەى رايكيشايە سەر بوون و توماسيش لەگەليان بوو، دەرگا كائيش داخرايوون، وشكانى، سەد و پەنجە و سى ماسى گەورەى تىدايوو، لەگەل عيسا هات و له ناوه راستيان پراوه ستا، فەرمووى: «سلاوتان ئى زۆرىەكەشى تۆرە كە نەدرا، 12 عيسا پي فەرموون: «وهرن ييت!» 27 ئىنجا بە توماسى فەرموو: «پەنجەت بىنە ئېرە و دەستم بچۆن.» هېچ كام لە قوتاييەكان نەيانزىرا پرسيارى ئى بكن: بىنە، دەستت بىنە و لە كەلەكەى بدە. بىباوەر مەبە بەلكو «تو كىيت؟» زانبيان عيساى خاوەن شكۆيه. 13 عيسا هات، باوەر بېنە.» 28 توماس وەلامى داپەوه: «ئەى خاوەن شكۆ نانهكەى هەلگرت و پييدان، ماسيەكەش بە هەمان شيوه. 14 و خوداى من!» 29 عيسا پي فەرموو: «لەبەر ئەوهى منت ئەمە سىيەم جار بوو كە عيسا پاش هەستانەوهى لەتتو مردوووان يىنى، باوەر ت كرى؟ خۆزگە دەخوازيت بەوانەى نەيانبىنى و بۇ قوتاييەكان دەرگوت. 15 دواى ئەوهى ناتيان خوارد عيسا باوەر يان هىنا.» 30 عيسا لەبەردەم قوتاييەكانيدا زۆر پەرچووى بە شيمۆن پەترۆسى فەرموو: «شيمۆنى يۇنا، منت لەوانە خۆشتر ديكەى كرى كە لەم پەرتووكەدا نەنووسراوه. 31 بەلام ئەمانە نووسراون تاكو ئيوه باوەر بېنن كە عيسا مەسيحەكەيه، كورى خودايە، تاكو بە باوەر هيتان بە ناوى ئەو ژاننان هە ييت.

21 دواى ئەمە ديسان عيسا بەم شيوهيه لە دەرپاچەى جەليل خۆى بۇ قوتاييەكان دەرخت: 2 شيمۆن پەترۆس و توماس كە بە ديدمۆس ناسرايوو، لەگەل ناتانئيل كە خەلكى قاناي جەليل بوو، هەرەها كۆرەكانى زەبدى و دوو قوتايى ديكەى ئەو پۆكەوه بوون. 3 شيمۆن پەترۆس پي گوتن: «بۇ پراو دەچم.» پييان گوت: «ئىشە لەگەلت دىن.» ئىنجا رۆياشتن و سوارى بەلەم بوون، بەلام لەو شەوهدا هيجيان نەگرت. 4 كاتى بەرەبەيان، عيسا لە كەنارى دەرپاچە كە پراوه ستا، دەست دريژ دەكەيت و يەكئىك ديكە پشكيتەكت دەبەسيت

تو» یترو له و کاتهوه قوتاییه که بر دیپوهه مالی خوی. 28 پاشان، گلور کراوه تهوه. 2 ټویش پرایکرد و هاته لای شیمون په ترؤس له بهر تهوهی عیسا زانی که هه موو شتیک تهواو بووه، ههروهه و ټوه قوتاییهی دیکه که عیسا خوځی دهووست، پی گوتن: بؤ ټوهوی نووسراوه پیروژه که بیته دی، فهرمووی: «ټنوموه.» «گهوره یان له گوره که دا بردووه و نازانین له کوئی دایاناوه!» 3

29 گوره به کی پر له سرکه دانرابوو، ټیسغه نیجیکی پر له سرکه یان ټینجا په ترؤس و قوتاییه کی دیکه بهر وه گوره که بهر ټیکه وتن. خسته سهر لقه زوفایهک و بهر زیان کردهوه بؤ ده می. 30 4 هه دروو یکان به به که وه پرایانده کرد، به لام قوتاییه کی دیکه کاتیک عیسا تامی سرکه کی کرد، فهرمووی: «تهواو بووه.» پدش په ترؤس کهوت و زووتر گه شسته سهر گوره که. 5

له دواى ټهوه سهری دانه واند و گیانی سپارد. 31 پاشان رابه رانی دانه و بیوه و بیی که تانه که دانراوه، به لام نه چوه ژوره وه. جوله که داوا یان له پلاتوس کرد چاچی له خاچدر او ان بشکینیزین 6 ټینجا شیمون په ترؤس که دوایکه وتیوه هات و چوه ناو و تهرمه کانیا هه لیکیر دین، چونکه روژی ناماده کاری بووه، گوره که، بیی که تانه که دانراوه. 7 ټه وه ده سماله ی که به سهری ټه وه شه همه به روژیکی گه و ره بووه، تا کو تهرمه کان له شه همه دا عیساوه پیچرابوو، له گه گل که تانه که دانه نرابوو، به لکو به جیا له له سهر خاچ نه مینن. 32 ټینجا سهر بازه کان هاتن و هه دروو جینهک پیچرابوو وه. 8 ټه وس قوتاییه کی دیکه ش که به که م چاچی ټهوهی به که م و ټهوهی دیکه یان شکند که له گه گل عیسا دا له خاچ درابون. 33 به لام کاتیک هاته لای عیسا بینیان وا هینا. 9 ټه وه کانه هیشتا له نووسراوه پیروژه کان ټنه گه شتیبون مردووه، قاچیان نه شکاند. 34 به لام به کییک له سهر بازه کان ریمیکی له که له کی دا، ده سته جی خوین و ناو ده رچوو. گه رانه وه شوینی خو یان. 11 به لام مریه م له لای گوره که 35 ټه وه پیاوهی ټه مه ی بیی شایه تی ده شایه تیه که شی راسته. له دهره وه راوه ستا یوه ده گریا. کاتیک ده گریا، دانه و بیوه خوی ده زانیت که راست ده ټیت، تا کو عیوه باوه بهینن. 36 و سهری ناو گوره کی کرد، 12 بیی دوو فریشته به جلی ټه مه رویدا تا کو نووسراوه پیروژه که بیته دی: [هیچ ټیکسکی سپیسه وه له و شوینه ی تهرمه کی عیسا ی دانرابوو دانیشتون، ټه و ناشکینیزیت!] 37 ههروهه ناووسراویکی پیروزی دیکه ش به کییک له لای سهرییه وه ټهوهی دیکه له لای پییه وه. 13 ټینان ده فهرمووی: [ته ماشای ټه وه ده کن که ریمان لینداوه.] 38 پرسى: «خاتم، بوچی ده گریت؟» وه لامی دانه وه: «گه وره میان پاش ټه وه یوسفی خه لکی رامه که له ترسی رابه رانی جوله که به بردووه، نازانم له کوئی دایاناوه.» 14 که ټه مه ی گوت نهینی قوتابی عیسا بووه، داواى له پلاتوس کرد تا کو تهرمی ټاوری دایه وه، بیی عیسا راوه ستاوه، به لام نه یزانی عیسا یه عیسا ببات، پلاتوسیش ری دایا، ټه ویش هات و تهرمه کی برد. 39 ټیفؤدیموسیش هات، ټهوهی به که م جار به شه و هاته لای عیسا. له گه گل خوی نزیکه ی سی لیتر مورى ټیکه لاو به ټه گه ر توردووه پیم بلی له کوئی داتاوه تا کو بیبه مه وه.» 16 ټه لواى هینا. 40 جا تهرمه کی عیسا یان برد و به که تان له گه گل عیسا ش پی فهرمووی: «مریه م!» ټه ویش ټاوری دایه وه و به بون پیچایانه وه، وهک نه ریتی جوله که به له کفن کردن. 41 عیبری پی گوت: «رابونی!» که به واتای ماموستا دیت. 17 له و شوینه ی عیسا ی تیدا له خاچ درا باخچه یه کی لیوو، له عیسا پی فهرمووی: «ده ستم لی مه ده، چونکه هیشتا بؤ لای باخچه که شدا گوریکی نوئی لیوو که سی تیدا نه ټیزرابوو. 42 له بهر باوک بهرز نه بوومه ته وه. به لام برؤ لای برانم و پییان بلی: «من روژی ناماده کاری جوله که کان عیسا یان له وئی دانا، چونکه بهرز ده مه وه بؤ لای باوکم و باوگان، خودام و خوداتان.» 18 مریه می مه جده لی هات و به قوتاییه کانى را گه یاند: «گه وره م

20 له به که م روژی ههفته دا، هیشتا تاریک بووه، مریه می بیی! ټه وه شی پئ گوتن که پی فهرموویوو. 19 عیواوهی هه مان روژی، که به که م روژی ههفته بووه، له ترسی رابه رانی جوله که، ده رگا کانی ټه و شوینه داخرا بون که قوتاییه کانى لیوو، عیسا

جوله که. به لآم پاشایهتی من سەر به ئیره نییه.» 37 ئینجا پیلاتۆس پێی گوت: «کهواته تۆ پاشای؟» عیسا وه لآمی دایه وه: 13 کاتیکی پیلاتۆس گوئی له م قسانه بوو، عیسا ی برده «تۆ ده لئی که من پاشام. بۆ ئەمه له دایک بروم و بۆ ئەمه ش هاتومه ته جیهان، تا کو شایهتی بۆ راستی بدهم. هه رکه سیک ده گوتی «به در پرگراو»، که به عیبری پێی ده لێن «که باسا». له راستییه وه بیته گوئی له ده نگم ده گریته.» 38 پیلاتۆس 14 رۆژی ئاماده کاری جه ژنی په سخته بوو، نزیکی کاتر مێر پێی گوت: «راستی چیه؟» که ئەمه ی گوت دیسان چوه ده ره وه بۆ لای جوله که کان و پێی گوتن: «هیچ خراپه یه کی تیدا نایم.» 39 به لآم نه رینیگان هه یه که له جه ژنی په سخته دا یه کینگان بۆ نازاد بکه م. بۆیه ده تانه ویت پاشای جوله که تان بۆ نازاد بکه م؟» 40 هاواریان کرد: «ئەمه نا! به لکو باراباس!» 17 عیسا ش خاچه که ی خۆی هه لگرت و چوه به ره وه ئه و باراباسیش به کینک بوو له باخیبوان.

19

ئیتیر پیلاتۆس عیسا ی برد و دایه به ر قاچی. 2 سهر بازه کان تاجینکان له درک چنی و خستیانه سهر سه ری و که وایه کی ئه ر خه وانیان له به ر کرد. 3 لپی ده چونه پشسه وه، ده یانگوت: «سلآو، ئەه ی پاشای جوله که!» و زله یان لپی ده دا. 4 دیسان پیلاتۆس هاته ده ره وه و پێی گوتن: «بۆ تانی ده هینمه ده ره وه تا کو بزانه هیچ خراپه یه کی تیدا نایم.» 5 عیسا به تاجی درکاو ی و جلی ئه ر خه وانییه وه هاته ده ره وه، پیلاتۆس پێی گوتن: «ئەوه پیاوه که یه!» 6 کاتیکی کاهینانی بالا و پاسه وانان بینیان، هاواریان کرد: «له خاچی بده! له خاچی بده!» پیلاتۆس وه لآمی دانه وه: «گیوه بییه ن و له خاچی بدن، چونکه من خراپه ی تیدا نایم.» 7 رابه رانی جوله که وه لآ میان دایه وه: «ته وراتمان هه یه. به گوێره ی ته ورات ده بیته بمریت، چونکه خۆی کردووه ته کوری خودا.» 8 کاتیکی پیلاتۆس گوئی له م قسه یه بوو زیاتر ترسا. 9 گه رایه وه ناو کوشکه که و به عیسا ی گوت: «خه لکی کوئی؟» به لآم عیسا هیچ وه لآ میکی نه دایه وه. 10 پیلاتۆس پێی گوت: «قسم بۆ نا که یته؟ ئایا نازانیت ده سه لآتم هه یه که نازاد بکه م یان له خاچت بده م؟» 11 عیسا وه لآمی دایه وه: «هیچ ده سه لآتیکت به سه ر منه وه نییه، مه گه ر له سه ره وه بیته درایت. له به ر ئەوه ئەوه ی منی داوه ته ده ست تۆ گونا هه که ی گه و ره تره.» 12 ئیتیر پیلاتۆس هه ولی ده دا نازادی بکات، به لآم رابه رانی جوله که هاواریان ده کرد: «ئەگه ر ئەمه نازاد بکه یته، دۆستی قه یسه ر نیت.

شونیه ی که پێی ده گوترا «شونیی کاسه سه ر»، به عیبریش ده بیته «گولگۆسا». 18 له وئی له گه ل دوو که سی دیکه له خاچیان دا، هه ری به که له لایه کیه وه، عیسا ش له ناوه راستیان. 19 پیلاتۆسیش له سه ر ته خته یه یک نووسی: «عیسا ی ناسیره یی، پاشای جوله که.» له سه ر خاچه که دایکو تا. 20 جوله که یه کی زۆر نووسراوه که یان خوینده وه که به عیبری و لاتینی و یونانی نووسرا بوو، چونکه ئەو شونیه ی عیسا ی تیدا له خاچ درابوو له شاره وه نزیکی بوو. 21 کاهینانی بالا ی جوله که به پیلاتۆسیان گوت: «مه نووسه: پاشای جوله که، به لآم بنووسه: «خۆی گوئی من پاشای جوله که م.»» 22 پیلاتۆس وه لآمی دایه وه: «ئەوه ی نووسیومه، نووسیومه.» 23 کاتیکی سهر بازه کان عیسا یان له خاچ دا، جله کانیان برد و کردیان به چوار به شه وه، هه ر سه ر بازیک به شینکی به ر که وت. کراسه که شیان برد، کراسه که یی دروومان بوو، له سه ر پرا یه ک پارچه چنرابوو. 24 له به ر ئەوه به یه کتریان گوت: «پنویست ناکات بیدرینین. با تیروپشکی له سه ر بکه ین بزانی بۆ کێ ده بیته.» ئەمه ش پروویدا تا کو نووسراوه پیروژه که بیته دی که فرموویه تی: [جلوبه رگه که ی منیان له تێو خۆیان به شکرد و تیروپشکان له سه ر کراسه که م کرد.] جا سه ر بازه کان ئەمه یان کرد. 25 له لای خاچه که ی عیسا، دایکی و پووری و مریه ی ژنی کلۆیا و مریه ی مه جده لی راوه ستایون. 26 کاتیکی عیسا دایکی بینی له گه ل ئەو قوتابییه دا راوه ستاوه که ئەم خوشی ده ووست، به دایکی فرموو: «ژنه که، ئەوه تا کوری تۆ.» 27 به قوتابییه که شی فرموو: «ئەوه تا دایکی

گرتنى دا، شويئەكەى دەزانى، چونكە عيسا زور جار لەگەل عيسا كرد. 20 عيساش وەلامى داىەو: «بە تاشكرا بۇ جىهان قوتاييەكانى لەوى كۆدەبوو. 3 ئىنجا يەھوزا تىيىنك سەرباز دوام، بەردەوام لە كەنىشت و پەرسىتگادا خەلكم قىردە كرد، كە و خزمەتكارانى كاهىنانى بالا و فەرسىيەكانى برد، بە مەشخەل ھەموو جولەكان لى كۆدەبوو. ھىچم بە نەنى نەگوتوو. و چرا و چەكەو ھاتە ئەوى. 4 عيساش ھەموو ئەو شتانەى 21 بۇ پەرسىارم لى دەكەيت؟ لەوانە پەرسە كە گوتىيان لىبوو دەزانى كە بەسەرى دەھات، چوو و پى فەرموون: «كەتتان چىم پىيان گوتوو. ئەمانە دەزان چىم گوتوو. 22 كاتىك دەوت؟» 5 وەلامىيان داىەو: «عيساى ناسىرەنى». عيسا ئەمەى فەرموو بەكەك لە خزمەتكاران كە لەلايەو پراوەستابوو پى فەرموون: «من ئەوم». يەھوزاش ئەوەى بە گرتنى دا زللەيەكى لە عيسا دا و گوتى: «ئاوا وەلامى سەرۆكى كاهىنان لەگەلئان پراوەستابوو. 6 كاتىك عيسا پى فەرموون: «من دەدەيتەو؟» 23 عيسا وەلامى داىەو: «ئەگەر قەسەى خراپم ئەوم»، گەرئەو دەواو و كەوتە سەرزەوى. 7 لى پەرسىنەو: كەدوو، شايەقى لەسەر خراپەكە بەدە. ئەگەر پەرسىنە، بۇچى «كەتتان دەوت؟» گوتيان: «عيساى ناسىرەنى». 8 عيسا لىم دەدەيت؟ 24 ئىنجا ھەنا عيساى بە دەستى بەستراو و وەلامى داىەو: «پىم گوتن من ئەوم. ئەگەر بەدواى مندا بۇ قەيافاى سەرۆكى كاهىنان نارد. 25 شىمۆن پەترۇسىش دەگەرىن، بەئمانە پرون. 9 بەمەش ئەو قەسەبەى ھىنايە دى لىيان پەرسى: «توش لە قوتاييەكانى ئەو نىت؟» نكۆلى كرد و 10 شىمۆن پەترۇس شمشىرىكى پىيو دەرىئەنا، لە كۆيلەى گوتى: «نەخىر». 26 يەكەك لە كۆيلەكانى سەرۆكى كاهىنان سەرۆكى كاهىنانى دا و گوتى راستى پەرسى. ئەو كۆيلەيش خەمى ئەو بوو كە پەترۇس گوتى لىكردەو، گوتى: «ئەى لە ناوى مەلخۇس بوو. 11 عيسا بە پەترۇسى فەرموو: «شمشىرەكەت باخچەكەدا توم لەگەل ئەو نەبىنى؟» 27 دىسان پەترۇس نكۆلى بەگەرئەو كەلەنەى. ئايا ئەو جامەى كە باوك پىنداوم كرد. دەستەبەجى كەلەش پەترۇس خويئەى. 28 بەيانى زوو رابەرانى نەيخۆمەو؟» 12 ئىتر تىبە سەربازەكە و فەرماندەكەيان و جولەكە عيسايان لەلاى قەيافاو بۇ كۆشكى فەرمانزەوايەتى خزمەتكارانى جولەكان عيسايان گرت و بەستیانەو. 13 برد. ئەوان نەچوونە زورەو ھەى كۆشك، نەوەك گلاو بىن يەكەم جار بەردىانە لای ھەنا، چونكە خەزەورى قەيافا بوو و نەتوان نانى پەسخە بۆن. 29 پىلاتۇسىش ھاتە دەروو و كە ئەو سالە سەرۆكى كاهىنان بوو. 14 قەيافاش ئەو پياو بوو گوتى: «چ سكالائەكان لەسەر ئەم پياو ھەيە؟» 30 وەلامىيان راوئىزى بۇ رابەرانى جولەكە كەربوو كە باشتر واىە پياويك لە جىائى گەل بىرەت. 15 شىمۆن پەترۇس لەگەل قوتاييەكى دىكە پىلاتۇسىش پى گوتن: «بىيەن، بەگورەى شەرىعەتى خوتان شوين عيسا كەوتن. لەبەر ئەو ھەى ئەو قوتاييە لەلاى سەرۆكى حوكمى بەدن.» جولەكان وەلامىيان داىەو: «دروست نىيە كاهىنان ناسراو بوو، لەگەل عيسا چوو بۇ كۆشكى سەرۆكى ئىمە كەس بكوئىن.» 32 ئەمەش روويدا تاكو ئەو قەسەبەى كاهىنان، 16 بەلام پەترۇس ناچار بوو لە دەروو لەبەردەرگا كە عيسا بىتە دى كە لەسەر شىوازى مردنەكەى فەرموو بوو. رابوەستىت. قوتاييەكەى دىكە كە سەرۆكى كاهىنان دەيناسى 33 لەبەر ئەو پىلاتۇس چووو ناو كۆشكەكە، بانگى عيساى ھاتە دەروو و قەسەى لەگەل كارەكەرە دەرگاوانەكەدا كرد و كرد و پى گوت: «تو پاشاى جولەكەى؟» 34 عيسا وەلامى پەترۇسى ھىنايە زورەو. 17 كارەكەرەكە بە پەترۇسى گوت: «تو لە خۆتەو ئەمە دەئى، ياخود خەلكى دىكە باسى «توش لە قوتاييەكانى ئەم كەرايە نىت؟» گوتى: «نەخىر.» 18 منيان بۇ كردوو؟» 35 پىلاتۇس وەلامى داىەو: «ئايا من خزمەتكار و پاسەوانەكان ئاگرىان كەدبوو و پراوەستابوون جولەكەم؟ گەلەكەت و كاهىنانى بالا تويان داووتە دەستى من. خۇيان گەرم دەكردەو، چونكە سەرما بوو، پەترۇسىش چىت كەدوو؟» 36 عيسا وەلامى داىەو: «پاشايەتى من سەر لەگەلئان وەستابوو، خۆى گەرم دەكردەو. 19 سەرۆكى بەم جىھانە نىيە. ئەگەر پاشايەتى من سەر بەم جىھانە بووايە، كاهىنان دەربارەى قوتاييەكانى و قىر كەدەكەى پەرسىارى لە ئەوسا خزمەتكارەكانم دەجەنگان تاكو نەدرئە دەست رابەرانى

بۆ دەگەم. 26 لەو رۆژەدا بە ناوی منەو داوا دەکەن. ئیتر بووم. 11 ئەمان لەجیهان دەمیننەو، بەلام من تێیدا نامیننەو، پێشان نائیم لەلای باوک بۆتان داوا دەگەم، 27 چونکە باوک چونکە من دەگەرئەو لەلای تو. ئەو باوکی پیرۆز، بە ناوی خۆی ئێوی خۆشەوئیت، لەبەر ئەوێ متان خۆشویستوو و خۆت بیانپارێزە کە بە منت داو، تاکو ببنە یەک وەک ئێه باوهرتان کرد کە لە لای خوداو هاتووم. 28 لە لای باوکەو بەکین. 12 کاتیک لەگەڵیان بووم بەو ناوێ کە تۆ بە منت هاتووم بۆ جیهان، ئیستاش جیهان بەجێدەهێلم و دەگەرئەو دەبوو دەمپاراستن و پاسەوانم دەکردن. کەسیان لەناوێ چوون لە لای باوک. 29 قوتایبەکانی گوتیان: «وا ئیستا بە پرونی و کوری لەناوچوو نەبیت، بۆ ئەوێ نووسراو پیرۆزە کە بێتە بەئێ بەند قسە دەگەیت. 30 ئیستا دانیان کە تۆ هەموو شتیکی دی. 13 «ئیستاش دیمە لای تۆ، بەلام لە جیھاندا باسی ئەمانە دەزانی و پێوستت بەو نێه کەس پرسسار تۆ بکات. دەگەم، تاکو بە تەواوی شادی منیان لە دڵدا بێت. 14 من بەمەش باوهر دەگەین کە لە خوداو هاتوویت.» 31 عیسا و شەوێ تۆم دایە ئەوان و جیهان رقی لێیان بوو، چونکە هی وەلامی دانەو: «ئایا ئیستا باوهر دەکەن؟ 32 وا کاتیک دیت جیهان نین، وەک منیش هی جیهان نیم. 15 داوا ناگەم لە و ئیستاش هاتوو، کە پەرتهوازە دەبن، هەریە کە بۆ مائی جیھاندا بیانەیتەو، بەلکو لە شەتان بیانپارێزی. 16 ئەوان خۆی و بە تەنھا بەجێ دەهێلن. بەلام من بە تەنھا نیم، چونکە هی جیهان نین، وەک منیش هی جیهان نیم. 17 بە راستی باوک لەگەڵدایە. 33 «ئەمانەم ئێ گوتن تاکو ئاشتیان لە مندا خۆت پیرۆزیان بکە، و شەوێ تۆ راستییە. 18 وەک چۆن منت هەبیت. لە جیھاندا تووشی تەنگانە دەبن. بەلام ورەتان بەرز نارد بۆ جیهان، منیش ئەوانم نارد بۆ جیهان. 19 بۆ ئەوان خۆم پیرۆز دەگەم، تاکو ئەوانیش لە راستیدا پیرۆزکراو بن. 20

یبت، من جیھام بەزاندوو.»

17 کە عیسا ئەمانە فەرموو، چاوی بەرەو ئاسمان هەلبرێ و فەرمووی: «باوک، کاتە کە هاتوو. کۆرەکت شکۆدار بکە، تاکو کۆرەکت شکۆدارت بکات. 2 هەر وەک دەسەلات پێداو بەسەر هەموو خەلکە، تاکو ژبانی هەتاهەتایی بە هەموو ئەوانە بدات کە پیت داو. (aiōnios g166) 3 ژبانی هەتاهەتایی ئەوێ کە تۆ بناسن، تەنھا خودای راستەقینە و عیسا مەسیح، ئەوێ کە ناردوو. (aiōnios g166) 4 من لەسەر زەوی شکۆدارم کردیت بە تەواوکردنی ئەو کارە پیت داووم. 5 ئیستاش باوک لەلای خۆت شکۆدارم بکە، بەو شکۆی پێش بوونی جیهان لەلای تۆ هەمبوو. 6 «ناوی تۆم بەوانە ناساند کە لە جیھاندا بە منت دان، هی تۆ بوون، خۆت بە منت دان و کاریان بۆ وتەکانت کرد. 7 ئیستاش ئەوان دەزانن هەرچیەکت پیم داو لە خۆتەوێه. 8 ئەو وشانەم پێدان کە تۆ پیت داووم، ئەوانیش وەریانگرت و بە راستی زانیان لە تۆو هاتووم، باوهریان هینا کە تۆ منت ناردوو. 9

بۆ ئەوان داوا دەگەم. بۆ جیهان داوا ناگەم، بەلکو بۆ ئەوانێ بە منت دان، چونکە هی تۆن. 10 هەرچیەکت هی من، هی تۆیە، هەرچیەکتیش هی تۆیە، هی من، من لە ئەواندا شکۆدار لیوو، خۆی و قوتایبەکانی چوونە ناوی. 2 یەھوزاش ئەوێ بە

18 لەدوای ئەوێ عیسا نوێزەکی تەواو کرد، لەگەڵ قوتایبەکانی بەرێگەوت بۆ ئەوێ دۆلی قەدرۆن کە باخچەیکە تۆیە، هەرچیەکتیش هی تۆیە، هی من، من لە ئەواندا شکۆدار لیوو، خۆی و قوتایبەکانی چوونە ناوی. 2 یەھوزاش ئەوێ بە

دەكات. 11 باوه پرم پى بگەن كە من لە باوكدام و باوكيش باوك لە من مەزنترە. 29 ئەو تاي ئىستا پيش روودانى پيم لە مندايه، ئەگەر نا بهۆى كارەكان خۆيانەوه باوه پرم بگەن. 12 راستى راستيان پى دەئيم: ئەو ئىستايىت، ئەو قسەتان لە گەل ناگەم، چونكە سەرۆكى ئەم جىهانە وا ديت. كارانە دەكات كە من دەيكەم، لەمانەش گەورەتر دەكات، هېچ دەسەلاتىكى بەسەر مندا نىيه، 31 بەلام ئەو ديت تاكو چونكە بۆ لاى باوك دەجم. 13 ھەرچىيەك بە ناوى منەوه جىهان بزائيت باوكم خۆشەووت و بەو شىوئەيە كار دەكەم كە داوا بگەن دەيكەم، تاكو باوك لە كورە كەدا شكودار بىت. باوك راسپاردووم. «ھەستەن، با لێرە برۆين.

14 ئەگەر شتىگان بە ناوى منەوه داوا كرد، دەيكەم. 15 «ئەگەر منتان خۆشبوئى كار بە راسپاردەكانم دەكەن. 16 منيش داوا لە باوك دەكەم يارمەتيدەرىكى دىكەتان بەدانى كە ھەتاھەتايە لە گەلتان بچىنئەو، (aiñ g165) 17 رۆحى راستى، كە جىهان ناتوانيت وەر بىگرىت، چونكە نايىنيت و ناياسىت. بەلام ئىو دەيناسن، چونكە لە گەلتان دەمىنئەو و لەناو ئىو دەدا دەبىت. 18 بە ھەتويى بە جىتان ناھىيەم، ديمەو لەتاتان. 19 پاش ماوئەيەكى كەم ئىتر جىهان نامىنيت، بەلام ئىو دەمىن. لەبەر ئەوئى من زىندووم، ئىوئەش دەژين. 20 لەو رۆژەدا دەزانن من لە باوكدام، ئىوئەش لە مندان، منيش لە ئىو دەم. 21 ئەوئى راسپاردەكانى منى لەلايە و كاريان پى دەكات، ئەوا منى خۆشەووت. ئەوئى منى خۆشبوئى، باوكيشمى خۆشەووت، منيش خۆشەووت و خۆمى بۆ دەردەخەم.» 22 ئىنجا يەھوزايەكى دىكە، كە يەھوزاي ئەشخەرىوتى نەبوو، لى پىسى: «گەرەم، بۆچى دەتەوئى خۆت بۆ ئىو دەرخەيت، بەلام بۆ جىهان نا؟» 23 عىسا وەلامى داىو: «ئەوئى منى خۆشبوئى كار بە وتەكانم دەكات، باوكيشم خۆشى دەووت و من و باوك دىنە لای و لەلاى ئەوئى نىشەجى دەبين. 24 ئەوئەش كە منى خۆشناووت كار بە وتەكانم ناكات. ئەم وتانەى گوتيان لى دەبىت ھى من نىيە، بەلكو ھى ئەو باوكەيە كە ناردووى. 25 «ئەمانەم پى گوتن كە ھىشتا لەلاتانم. 26 بەلام يارمەتيدەرەكە، رۆحى پىرۆز، ئەوئى باوك بە ناوى منەوه دەبىزىت، ئەو ھەموو شتىگان فېردەكات و ھەموو ئەو شتانەى پيم گوتوون بىرتان دەخاتەو. 27 «ئاشتىيان بۆ بەجىدەھيەم، ئاشتى خۆمان دەدەم. ئەوئى من دەتاندەم و ھەك ئەو نىيە كە جىهان دەتاندان. نىگەرەن مەن و مەترسن. 28 «گوتيان لىبوو پيم گوتن: «دەرۆم و ديمەو لەتاتان» ئەگەر منتان خۆشبوئى، دلشاد دەبن كە دەچە لای باوك، چونكە

15

«منم ئىوئى راستەقىنە، باوكيشم رەزەوانەكەيە. 2 ھەر لىتىك لە مندا بەر نەگرىت لى دەكاتەو. ھەر لىتىكىش بەر بگرىت پاكي دەكاتەو تاكو بەرھەمى زىرات بەدات. 3 ئىو ئىستا بەھۆى ئەو قسەيەى بۆم كردن پاكەن. 4 بە منەو پەيوەست بن و منيش بە ئىوئەو. چۆن لى بەتەنھا ناتوانيت بەرھەم بەدات ئەگەر بە دار مئوئەكەو پەيوەست نەبىت، ئىوئەش ئاوان، ئەگەر بە منەو پەيوەست نەبن. 5 «منم مئوئەكەو و ئىوئەش لىقەكانن. ئەوئى بە منەو پەيوەست بىت و منيش بەوئەو، ئەوا بەرھەمى زۆر دەگرىت، چونكە بەئى من ناتوانن هېچ شتىك بگەن. 6 ئەوئى بە منەو پەيوەست نەبىت و ھەك لى فېردەدرىتە دەروە، وشك دەبىت و كۆدەكرىتەو، فېردەدرىتە ناوئاگر و دەسووتىت. 7 ئەگەر بە منەو پەيوەست بن و وتەكانم لە ناختان بچەسپىت، ھەرچىيەگان دەوئى داواى بگەن بۆتان دەبىت. 8 باوكم شكودار دەبىت ئەگەر ئىو بەرھەمى زۆر بگرن، بەو دەردەكەوئى كە ئىو قوتابى منن. 9 «ھەرەك چۆن باوك منى خۆشويستو، ئاوا ئىوئەم خۆشويستو، جا بە خۆشەويستىيەكەمەو پەيوەست بن. 10 ئەگەر ئىو كار بە راسپاردەكانم دەكەن، بە خۆشەويستىيەكەمەو پەيوەست دەبن، ھەرەك من كارم بە راسپاردەكانى باوكم كردو و بە خۆشەويستىيەكەيەو پەيوەست دەجم. 11 ئەم شتانەم پى گوتن تاكو خۆشى منتان تىدايىت و خۆشيتان پى و تەواو بىت. 12 راسپاردەى من ئەمەيە: يەكتىرتان خۆشبوئى و ھەك خۆشموستىن. 13 كەس خۆشەويستىيە لەمە گەرەترى نىيە كە يەكئىك ژيانى خۆى بۆ دۆستەكانى دا بىت. 14 ئىو دۆستى منن، ئەگەر كار بەو بگەن كە راتاندەسپىرم. 15 ئىتر بە كۆيلە ناوتان ناھەم، چونكە كۆيلە نازائىت گەرەكەى چى دەكات. بەلام ناوى دۆستەم لىنان چونكە ھەرچىيەك لە باوكەو

لئی پرسین: «تایا له وه تیگه‌یشتن که بوم کردن؟ 13 شیوه تئیدا شکودار کرا، 32 جا نه‌گر خودا تئیدا شکودار کرا، به ماموستا» و «گوره» بانگم ده‌کن و راست ده‌کن، چونکه خوداش کوره که له خؤیدا شکودار ده‌کات، ده‌سبته‌جی من وام. 14 جا که من گوره و ماموستاتانم و پیمن شوشتن، شکوداری ده‌کات. 33 «روله‌کانم، ماوه‌یکی کورت له‌گه‌لئاندا شیوه‌ش له‌سهرتانه پیی به‌کتری بشون. 15 من نمونه‌یه‌کم پئدان تاکو شه‌وهی بوم کردن شیوه‌ش بیکهن. 16 راستی راستیتان گوت، ئیستا به شیوه‌شی ده‌لیم: شیوه ناتوان بیته شه‌وهی پئ ده‌لیم: کؤیله له‌گوره‌که‌ی زیاتر نییه، نیردراویش له‌وهی که من بوی ده‌چم. 34 «من راستی ده‌ده‌یکی نویتان ده‌ده‌می: ناردووه‌تی زیاتر نییه. 17 نه‌گر شه‌مانه‌تان زانی، خؤزگه به‌کتریتان خؤشبوئی. وه‌ک خؤشبوستن، شیوه‌ش به‌و جؤره ده‌خواریت به شیوه‌نه‌گر به‌پرویدان کرد. 18 «باسی هه‌مووتان به‌کتریتان خؤشبوئی، 35 به‌مه‌هه‌موو خه‌لک ده‌زانن که قوتابی ناکم. شه‌وانه‌ی هه‌لمبژاردوون ده‌یاناسم، به‌لام تاکو شه‌وهی له‌ من، نه‌گر خؤشه‌ویستیتان بؤ به‌کتری هه‌بیته»، 36 شیخون نووسراوه‌پروژه‌که هاتوه‌ بیته دی: [شه‌وهی نمکه کردووم، به‌ترؤسین لئی پرسی: «گوره‌م، بؤ کوی ده‌جیت؟» عیسا ناپاکی له‌گه‌لم کرد. 19 «له‌ئیستاوه‌پیتان ده‌لیم پئیش شه‌وهی وه‌لامی دایه‌وه: «شه‌وه‌ شونیه‌ی بوی ده‌چم، ئیستا ناتوانیت پروبدات، تاکو کاتیک پرویدا باوه‌ر بکن که من شه‌وم. دوامبکه‌ویت، به‌لام دواتر دوام ده‌که‌ویت.» 37 دیسان 20 راستی راستیتان پئ ده‌لیم: شه‌وهی پئیشوازی له‌وه‌ بکات به‌ترؤس لئی پرسی: «گوره‌م، بوچی ئیستا ناتوانم دواتبکه‌وم؟ که ده‌پیژم، شه‌وا پئیشوازی له‌ من ده‌کات، شه‌وهی پئیشوازی ژیانم بؤ تو داده‌نیم.» 38 عیسا وه‌لامی دایه‌وه: «ژیانم بؤ من له‌ من بکات، پئیشوازی له‌وه‌ ده‌کات که ناردوومی.» 21 داده‌نییت؟ راستی راستیت پئ ده‌لیم: پئیش خویندنی له‌گه‌شیر، کاتیک عیسا شه‌مانه‌ی فهرموو، رۆجی خه‌مبار بوو و شایه‌تی دا: تو سی جار نکؤئی له‌ ناسینی من ده‌که‌یت!

14 «نیگه‌ران مه‌بن. پشت به‌ خودا به‌ستن، پشت به‌ منیش به‌ستن. 2 مالی باوکم ژوروری ژورری لئیه، نه‌گر ئاوا نه‌بوایه‌ پیمن ده‌گوتن. من ده‌چم تاکو شوننتان بؤ ئاماده‌ بکم. 3 جا که رۆشتم و شونیم بؤ ئاماده‌ کردن، دئبوه و ده‌تابه‌مه‌ لای خؤم، تاکو شیوه‌ش له‌و شونیه‌ بن که من لئی ده‌چم. 4 شیوه‌ش رینگای شه‌وه‌ شونیه‌ ده‌زانن که بوی ده‌چم.» 5 توماس پیی گوت: «گوره‌م، نازانین بؤ کوی ده‌جیت، چؤن رینگا که بزانی؟» 6 عیسا پیی فهرموو: «منم رینگا و راستی و ژیان. کسه‌ نابه‌ته‌ لای باوک له‌ رینگای منه‌وه‌ نه‌بیته. 7 نه‌گر شیوه‌ منتان بناسیایه، باوکیشمتان ده‌ناسی. له‌ ئیستاوه‌ دیناسن و بینوتانه.» 8 فیلیپوس پیی گوت: «گوره‌م، باوکان پیشان بده و به‌سمانه.» 9 عیسا پیی فهرموو: «فیلیپوس، تایا ته‌نانه‌ت له‌دوای شه‌م ماوه‌ ژوره‌ش که له‌گه‌لئانم، نه‌تاسیوم؟ شه‌وه‌ می بینوه‌ باوکی بینوه. تیر چؤن ده‌لئی: «باوکان نیشان بده؟» 10 تایا باوه‌ر ناکه‌ی من له‌ باوک‌دام و باوکیش له‌ مندایه؟ شه‌وه‌ قسانه‌ی پئیتانی ده‌لیم له‌ خؤمه‌وه‌ چوه‌ ده‌روه. شه‌وه‌ کانه‌ شه‌وبوو. 31 کاتیک چوه‌ ده‌روه، عیسا فهرمووی: «ئیستا کوری مرؤف شکودار کرا و خوداش

بکه!، جا دهنگیک له ئاسمانه وه هات: «شکو دارم کردوو و نه مینیتته وه. 47 «ته گهره کینیک گوئی له وته کاتم بوو و کاری شکو داریشی ده که مه وه.» 29 «ته وه خه لکه هی له وی ئاماده بوون گوئیان لیبوو و گوئیان: «هه وره تریشقه بو!» هه ندیک دیکه یان گوئیان: «فریشته بهک بوو قسه ی له گه ل کرد.» 30 عیسا فهرمووی: «ته وه دهنگی هات بو من نه بوو، به لکو بو ئیوه بوو. 31 ئیستا کاتی حوکه دانی ئه م جیهانه یه. ئیستا سه روکی ئه م جیهانه دهرده کریت. 32 کاتیک منیش له زه ویه وه بهر زه ده کریمه وه، تهوا هه موان بو لای خو م راده کیشم.» 33 ته مه ی گوت ئاماژه ی کرد به شو هه موه مردنه ی که ده بیته بمریت. 34

خه لکه که وه لامیان دایه وه: «له ته ورا ئدا بیستومانه که مه سیح

13

پیش جه ئنی به سخه، عیسا ده زانی کاتی هاتوو ته م هه تاهه تابه ده مینیتته وه، ئیتر چو ن ده ئنی «کوری مرؤف ده بیته بهر زه بکریتته وه»؟ ته م کوری مرؤفه کیسه؟» (aiōn g165) 35 عیسا شی فهرموون: «روونا کیسه که تان بو کاتیک کورت له سه ر ده مینیتته وه. برؤن هه تا روونا کیتان له گه له، نه وه ک تاریکی تان به سه ردا بیته، چونکه ته وه ی به تاریکیدا ده پروات نازانی بو کوی ده پروات. 36 باوه بر به روونا کیسه که به ئین هه تا روونا کیسه که تان له گه لدا به، تا کو بنه رؤه ی روونا کیسه که.» عیسا ته مانه ی فهرموو، رویشته و خوئی لیبان شارده وه. 37 هه رچه نده زؤر به رجوی له به رده میان کرد، به لام باوه بریان پی نه هینا، 38 تا کو وته ی ئیشایا پیغه مبه ر بیته دی که گوئی: [ته ی به زدان، کی باوه بری به پیامه که مان کرد و هیزی به زدان بو کی ده رکه وت؟] 39 له بهر ته وه نه یاتوانی باوه بر به ئین، چونکه ئیشایا له شو ئینکی دیکه گوئی: 40 [چاویانی کویر و دلبانی ره فکر دووه، بو ته وه ی به چاویان نه بین و به دلبان تهنه گن، نه وه ک بگه رینه وه و منیش چاکیان بکه مه وه.] 41 ئیشایا ته مانه ی گوت، چونکه شکوی ته وه ی بیی و باسی کرد. 42 هه رچه نده ژماره یه کی زؤر له رابه ره کانه یش باوه بریان پی هینا، به لام له بهر فهرسیسه کان رایانه ده گه یاند نه وه ک که نیشته ده ربکرین، 43 چونکه شکوی خه لکیان له شکوی خودا زیاتر خو شده ویست. 44 ئینجا عیسا به دهنگی بهر زه فهرمووی: «ته وه ی باوه برم پی به ئینت، باوه بر به من ناهینت، به لکو به وه ی ناردوو می، 45 ته وه ش که ده مینیت، ته وه ده بینت که ناردوو می. 46 من وه ک روونا کی هاتوو مه ته جیهان، تا کو هه رکه سیک باوه برم پی به ئینت له تاریکیدا

بمریت، له‌وهی که گدل هم‌مووی له‌ناو پښت.» 51 ټه‌له کاهینانی بالا ته‌گبیریان کرد له‌عازریش بکوژن، 11 چونکه خۆیه‌وه ټه‌مه‌ی نه‌گوت، به‌لکو له‌و ساله‌دا سر‌وژکی کاهینان ژماره‌یه‌کی زور له‌جوله‌که‌کان به‌هوی ټه‌وه‌وه ده‌رؤیشتن و بوو، پښبینی کرد که عیسا له‌جیاتی گدل ده‌مریت، 52 باوه‌ریان به‌عیسا ده‌هینا. 12 بۇ به‌یانی ټه‌و ټاپوره‌به له‌خه‌لک نه‌ک ته‌نها له‌جیاتی ټه‌و گه‌له، به‌لکو تا‌کو رؤله‌کافی خودا که هاتپون بۇ جه‌ژن، بیستیان که عیسا دیت بۇ ټور شه‌لم. 13 که په‌رته‌وازه بوون کوژکاته‌وه و په‌کاخاته‌وه. 53 ټیتر له‌و لقه دار خورمایان برد و به‌روه‌پیری چون، هاواریان ده‌کرد: رؤزه‌وه پیلانی کوشتمیان دارشت. 54 له‌به‌ر ټه‌وه چیت‌ر عیسا به «هؤسانا! [پیروزه ټه‌وه‌ی به‌ناوی په‌زدانه‌وه دیت!]» [پیروزه ټاشکرا به‌ناو خه‌لکی په‌هودیادا نه‌ده‌گه‌را، به‌لکو له‌ویوه چوه پاشای ئیسرائیل!]. 14 عیسا جاشکیکی بینی، سواری بوو، وهک ناوچه‌کانی تزیک چۆله‌وانی، بۇ شارنک ناوی ټه‌فرایم بوو، نووسراوه: 15 [ټه‌ی شاری سییون مه‌ترسه، ټه‌وه‌تا پاشا که‌ت له‌گدل قوتابیه‌کانی له‌وی مایه‌وه. 55 له‌و کاته‌دا جه‌ژنی په‌سخه‌ی جوله‌که‌کان تزیک بوو، زور که‌س له‌گونده‌کانه‌وه پښ جه‌ژن بۇ ټور شه‌لم هاتپون تا‌کو خۆیان پاک بکه‌نه‌وه. 56 جا به‌دوای عیسادا ده‌گه‌ران، هه‌روه‌ها کاتیک له‌هه‌وشه‌کانی ټه‌مانه‌یان بۇ ټه‌و کردووه. 17 هه‌روه‌ها ټه‌و خه‌لک‌ش که په‌رستگا‌راوه‌ستابون به‌یه‌کتریان ده‌گوت: «راتان چیه؟ ټایا بۇ له‌گدی بون کاتیک له‌عازری له‌ناو گۆره‌که‌وه بانگ‌کرد و له‌تیو جه‌ژن نایه‌؟» 57 کاهینانی بالا و فه‌ر‌سییه‌کانش فه‌رمانیان ده‌رکردبوو ټه‌گه‌ر هه‌رکه‌سینک بزائیت ټه‌و له‌کوئییه، ده‌بیئت چونکه بیستیان ټه‌و په‌رجوه‌ی کردووه. 19 فه‌ر‌سییه‌کانش ټاشکرای بکات، تا‌کو بیگرن.

12

شه‌ش رؤژ پښ جه‌ژنی په‌سخه‌هاته عیسا هاته بیئت‌ه‌نیا که له‌عازری لیبوو، ټه‌وه‌ی عیسا له‌تیو مردووان هه‌لیستانده‌وه. 2 له‌وی شپوئیکان بۇ ټاماده کرد، مه‌رسا خزمه‌تی ده‌کرد، له‌عازریش په‌کیک بوو له‌وانه‌ی له‌گدی پالیدا‌بووه‌وه. 3 مه‌ر‌یه‌میش نیو لیتر بونی نار‌دینی پیگه‌ردی گرانبه‌های هینا و پییه‌کانی عیسا پښ چوه‌رکرد، ټینجا به‌قری پییه‌کانی عیسا سپریه‌وه و ماله‌که‌ش پرپوو له‌بونی خۆش. 4 په‌هوزای ټه‌سخه‌ریوتی که په‌کیک بوو له‌قوتابیه‌کانی و به‌ته‌ما‌بوو به‌گرتنی بدات، گوتی: 5 «بۇچی ټه‌م بۆنه به‌سئ سه‌د دینار نه‌فرؤشرا و نه‌درا به‌هه‌ژاران؟» 6 ټه‌مه‌ی گوت نه‌ک له‌به‌ر ټه‌وه‌ی خه‌می هه‌ژارانی ده‌خوارد، به‌لکو له‌به‌ر ټه‌وه‌ی دز بوو و سندوقی پاره‌شی له‌لا بوو، له‌وپاره‌یه‌ی ده‌برد که ټییدا داده‌ترا. 7 عیسا ف‌رمووی: «وازی لئ به‌ین، بۇ رؤژی ناشتم هه‌لیگرتیوو، 8 چونکه هه‌ژاران هه‌میشه له‌گه‌لتان، به‌لام من هه‌میشه له‌لاتان نم.» 9 کاتیک ژماره‌یه‌کی زور له‌جوله‌که‌کان زانینان عیسا له‌وییه، هاتن، نه‌ک ته‌نها له‌به‌ر عیسا، به‌لکو بۇ بینینی له‌عازریش که له‌تیو مردووان هه‌لیستانده‌وه. 10 ټه‌وسا

گورگ دیت، مەرپەکان بەجێدەهێنیت و پراڤەکات، گورگیش چاک بەردبارانت ناکەین، بەلکو بەهۆی کفرکردنتەوه، مەرپەکان دەبات و پەرتەوازیان دەکات. 13 کابرا هەلدیت، چونکە تۆ مرۆفیت و خۆت دەکەیت بە خودا،» 34 عیساڵ چونکە بە کۆی گیراوه و خەمی مەرپەکانی نییه. 14 «مەن شوانه دلسۆزە که. مەری خۆم دەناسم و ئەوانیش من دەناسن، 15 گوت: «ئێوه خوداوەندەکان»؟ 35 نوسراوه پیرۆزە که هەمیشە هەرۆک چۆن باوک دەناسیت، منیش باوک دەناسم. راستی دەفەرمویت، ئەگەر خودا ئەوانە بە «خوداوەندەکان» ناو ژیا تۆم بۆ مەرپەکان دادەتۆم. 16 هەرۆهە مەری دیکەم هەیه که سەر بەم پشتێره نین، دەبێ ئەوانیش بەینم، ئەوانیش گوێیان لە دەنگم دەییت، جا دەبنە یەک میگەل و یەک شوان. 17 و ناردووینەتی بۆ جیهان: «تۆ کفر دەکەیت،» چونکە گوتم: «من لەبەر ئەوه باوک منی خۆشدهویت، چونکە ژبانی خۆم دادەتۆم تا کو وەرپیگرەموه. 18 کەس لە منی ناستی، بەلکو خۆم دایدهتۆم. دەسەلاتم هەیه داينيم و دەسەلاتم هەیه بيبه مەوه. ئەم راسپاردەیه لە باوکەوه وەرگرتووه.» 19 بەهۆی ئەم قسانەوه دیسان دووبەرەکی لەتێو جوله کەکان پەیدا بوو. 20 زیوریک لەوان گوێیان: «رۆحی پسی هەیه و ورینە دەکات، بۆچی گوێی ئی دەگرن؟» 21 هەندێکی دیکەیان گوێیان: «ئەمە قسە ی کەسێک نییه که رۆحی پسی تیدا ییت. ئایا رۆحی پسی دەتوانیت چاوی نابینا چاک بکاتەوه؟» 22 زستان بوو و هەرچی بەحیا دەربارە ی ئەم پیاوه گوتی راست بوو.» 42 لە تۆرشەلم جه ژنی هەنوکه بوو، 23 عیساڵ لە حەوشەکانی

پەرستگا لە ڕێرەوه سەر دا پۆشراوه کە ی سلیمان پاسە ی دەکرد، که هەردوو لای بە کۆله که گیرابوو. 24 جوله کەکان لێی کۆبوونوه و پێیان گوت: «هەتا کە ی لە گومان دەمانپێلێتەوه؟ ئەگەر تۆ مەسیحە کەیت، بە تاشکرا پێان ی،» 25 عیسا وه لای دانەوه: «پێم گوتن بەلام باوهر ناکەن. ئەو کارانە ی بە ناوی باوکەوه دەبکەم، شایه تۆم دەدەن. 26 بەلام ئێوه باوهر ناکەن، چونکە لە مەرپەکانم نین. 27 مەرپەکانم گوێ لە دەنگم دەگرن، منیش دەیاناسم و ئەوانیش بە دوام دەکەون، 28 ژبانی هەتا هەتا ییان دەدەم و هەرگیز لە ناو ناچن، کەسیش لە دەستم نابازر فینیت. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 باوکم که بە منی داون لە هەمووان گەرەتره، کەسیش ناتوانیت لە دەستی باوک بپازر فینیت. 30 من و باوک یەکین.» 31 دیسان ئەو جوله کەنە ی بەرهەلستی عیسا یان دەکرد بەردیان هەلگرت تا کو بەردبارانی بکەن. 32 بەلام عیسا پێی فەرموون: «زۆر کاری چاکم لە لایەن باوکەوه پێشاندان، بەهۆی کامیانەوه بەردبارانم دەکەن؟» 33 جوله کەکان وه لایەن دا یهوه: «لەبەر کرداریکی

گوٽيان: «ئەم پياووه له خداوه نيبه، چونكه شەمە نابار بێزیت.» فیرمان دە کەیت؟» جا دەریانکرده دەرەوه. 35 عیسا بیستی بەلام هەندیکێ دیکه گوٽیان: «چۆن پیاویکی گوناھبار دەتوانیت بەرجووی بەم جۆرە بکات؟» تیر دووبەرەکی کۆتە تیوانان. مەژف دە کەیت؟» 36 کابرا وەلامی دایەوه: «گەرەم، ئەو 17 دیسان لە نابینا کەیان پرسى: «تو دەر بارەى ئەو چى دەئێ، کێبە تا کو باوهرى پێ بکەم؟» 37 عیسا پێ فرەموو: «تو چونکە چاوی تۆی چاک کردەوه؟» گوٽی: «پێخە مەهرە.» 18 ئەوت بێنیوه، ئەو هەمان ئەو کەسە بە کە ئیستا قەست لە گەل رابەرانی جوله کەکان باوهریان نە کرد کە ئەمە نابینا بووه و ئیستا دە بێنیت، هەتا ئەوهی دایک و باوکی پياوه کەیان بانگکرد. 19 لیبیان پرسین: «تایا ئەمە کورتانە کە دەئێن بە زڤاک نابینا بووه؟ ئەى ئیستا چۆن دە بێنیت؟» 20 دایک و باوکی وەلامیان بن.» 40 هەندیک فرەبسی کە لە گەلی بوون گوٽیان لەمە بوو، دایەوه: «دەزانین ئەمە کورمانە و بە زڤاک نابینا بوو. 21 بەلام لیبیان پرسى: «تایا ئێمەش کۆرین؟» 41 عیسا پێ فرەموو: «دەزانین ئیستا چۆن دە بێنیت، یان نازانین کى چاوی چاک کردوووەتەوه. لە خۆی بپرسن، ئەو گەرەوهی و باسی خۆی دەکات.» 22 دایک و باوکی لە ترسی رابەرانی جوله کە ئەمەیان گوٽ، چونکە تەگبیریان کردبوو هەرکەسێک دانبێت کە عیسا مەسیحە کە، لە کە نیشت دەریدە کەن. 23 لە بەر ئەوه دایک و باوکی گوٽیان: «ئەو گەرەوه، لە خۆی بپرسن.» 24 دیسان فرەبسیه کە ئەو پياووهی بێشتر نابینا بوو بانگیان کرد و پێیان گوٽ: «سویند بە خودا بخۆ کە راستییه کە بلێت! دەزانین ئەم پياوه گوناھبار.» 25 کابرا وەلامی دایەوه: «ئە گەر ئەو گوناھبارە، نازانم، بەلام یەک شت دەزانم، نابینا بووم و ئیستا دەبێم.» 26 لە بەر ئەوه لیبیان پرسى: «چى لیکردیت؟ چۆن چاوی تۆی کردەوه؟» 27 وەلامی دانەوه: «پێم گوٽن گوٽیان لى نەگرتم. بۆچی دیسان دەتانهوی بپرسن؟ ئێوهش دەتانهوی ببنه قوتابی ئەوه؟» 28 جنیویان پێیدا و گوٽیان: «تو قوتابی ئەویت! بەلام ئێمە قوتابی موساين. 29 دەزانین خودا قەسە لە گەل موسا کرد، بەلام نازانین ئەمە لە کۆیوه هاتوو.» 30 کابرا وەلامی دانەوه: «ئەمە شیکى سەیره! ئەو چاوی کردوووەتەوه، ئێوهش نازان ئەو لە کۆیوه هاتوو.» 31 ئێمە دەزانین خودا گوٽی لە گوناھباران ناگریت، بەلام ئە گەر یەکیک لە خواترس بێت و خواستی خودا پەپرە و بکات، ئەو گوٽی لى دەگریت. 32 هەرگیز نەبێستراوه بەکیک چاوی مەرفیکی بە زڤاک نابینای چاک کردبێتەوه. 33 (aion g165)

10 «راستی راستیان پێ دەئێم، ئەوهی لە دەرگاوه نەچیتە ناو پشتیری مەهرەکان، بەلکو بە رینگایەکی دیکە دا بۆی سەربکەویت، ئەوه دز و جەرەدیە. 2 بەلام ئەوهی لە دەرگاوه بچیتە ژوورەوه، ئەوه شوانی مەهرەکانە. 3 دەرگاوانیش دەرگا کە لى دەکاتەوه، مەهرەکانیش گوٽی لە دەنگی دەرگن، بە ناو بانگی مەهرەکانی خۆی دەکات و دەیانباتە دەرەوه. 4 کاتییک هەموو ئەوانەى خۆی هێنایە دەرەوه، لە پێشیانەوه دەرپوات و مەهرەکانیش دواى دەکەون، چونکە دەنگی دەناسنەوه. 5 هەرگیز دواى کەسى بێگانه نا کەون، بەلکو لێی رادەکەن، چونکە دەنگی بێگانه نانا.» 6 عیسا ئەم ئوموونە بەی بۆ گێرانهوه، بەلام ئەوان تێنەگەشتن باسی چیبیان بۆ دەکات. 7 لە بەر ئەوه دیسان عیسا فرەموو: «راستی راستیان پێ دەئێم، منم دەرگای مەهرەکان. 8 هەموو ئەوانەى پێش من هاتوون دز و جەرەدی بوون، بەلام مەهرەکان گوٽیان لى نەگرتن. 9 منم دەرگا کە، ئەوهی لە منەوه بچیتە ژوورەوه و لەوەرگا دەبیت، ئازادانە دیتە ژوورەوه و دەچیتە دەرەوه و لەوەرگا دەدۆزیتەوه. 10 دز نایەت بۆ دزین و کوشتن و لەناو بردن نەبیت، بەلام من هاتووم تا کۆ ئەوان ژبانیان هەبیت، ژبانیکى پڕ و تەواو. 11 «منم شوانە دلسۆزە کە، شوانی دلسۆزیش ژبانى خۆی لە پێناوی مەهرەکاندا دادەبێت. 12 بەرگێرگیاویش شوانی مەهرەکان نيبه و مەهرەکانیش هى ئەو نین. کاتییک دە بێنیت 34 پێیان گوٽ: «تو بە تەواوی لە گوناھ لە دایک بوویت، تو

ئىبراهيمه» عيساش يېنى فەرموون: «ئەگەر رۆلەي ئىبراهيم بوونايە، كىدارە كانى ئىبراهيمتان دە كىرد. 40 بەلام ئىستا ھەولۇ يىنى و دىئۇش بوو.» 57 جولى كەكان پىيان گوت: «تو جارى كوشتى من دەدەن، ئەو كەسەي كە راستى لە خوداوە بىست و يېنى گوتن. ئىبراهيم وەك ئىوھى نە كىردووه. 41 ئىوھى بىنپوھ؟» 58 عيسا يېنى فەرموون: «راستى راستىتان پى دەلئىم، كىدارە كانى باوگان دە كەن.» جا پىيان گوت: «بە زۆلۇ لە دايك پىش ئەوھى ئىبراهيم لە دايك بىت، من ھەم.» 59 ئەوسا نە بوون. يەك باوگان ھەيە كە خودايە.» 42 عيسا يېنى فەرموون: بەردىان ھەلگرت تاكو بەردبارانى بكن، بەلام عيسا خۇي «ئەگەر خودا باوگان بووايە، منتان خۇشەدە بىست، چونكە لە

خوداوە دەرچوم و ھاتووم. لە خۇمەوھ نەھاتووم، بەلكو ئەو ناردوومى. 43 بۇچى لە قسە كاتم تىنا گەن؟ چونكە ئىوھى ناتوان گوى لە وشە كاتم بگرن. 44 ئىوھى لە ئىبلىسى باوگانن، دە تانە وىت ئارەزووھە كانى باوگان جىبە جى بكن. ئەو لە سەرەتاوھ بكوژ بوو، لە راستىدا نە چەسپاوه، چونكە راستى لە ئەودا نىبە، كاتىك درۆ دەكات، بە زمانى خۇي قسە دەكات، چونكە درۆزىنە و باوكى درۆيە. 45 ھەر بۇيە، كاتىك من راستى دەلئىم ئىوھى باوھەم پى ناكەن! 46 كامەتان دە توانىت گوناھىكم لەسەر بسەلئىتى؟ جا ئەگەر راستى دەلئىم، بۇچى باوھەم پى ناكەن؟ 47 ئەوھى لە خوداوەيە، گوى لە پەيامى خودا دە گرىت. بۇيە ئىوھى گوى ناگرن، چونكە لە خوداوە نىن.» 48 جولى كەكان وەلاميان دايەوھ: «ئايا ئىئە راست نائىن كە تو سامىرە بىت و رۇخى پىست تىدايە؟» 49 عيسا وەلامى دانەوھ: «من رۇخى پىسم تىدا نىبە، بەلام رىزى باوكم دەگرم و ئىوھش سووكايەتيم پى دە كەن. 50 داواى شكوژ بۇ خۇم ناكەم، بەلام يەكىك ھەيە كە بۇم داوا دەكات و حوكم دەدات. 51 راستى راستىتان پى دەلئىم: ئەگەر يەكىك گويپرايەلى وشە كاتم بىت ھەرگىز مردن نائىنئە.» (aiōn g165) 52 پاشان جولى كەكان پىيان گوت: «ئىستا زانيمان رۇخى بىست تىدايە. ئىبراهيم و پىغەمبەران مردن، كەچى تو دەلئى: «ئەوھى گويپرايەلى وشە كاتم بىت ھەرگىز تامى مردن ناكەن.» (aiōn g165) 53 ئايا تو لە ئىبراهيمى باوگان گەورە ترى كە مرد؟ پىغەمبەرانىش مردن. خۇت بە چى دەزانىت؟» 54 عيسا وەلامى دانەوھ: «ئەگەر من خۇم شكوژدار بكم، ئەوا شكوژمەندىبە كەم ھىچ نىبە، ئەوھ باوكە كە شكوژدارم دەكات، ئەوھى ئىوھى دەلئىن خودامانە. 55 ھەرچەندە ئىوھى نائىنسان، بەلام من دە نىنسام. ئەگەر بلئىم نائىنسام، وەك ئىوھى دەبمە درۆزىن. بەلام دە نىنسام و گويپرايەلى وشە كانى دەبم. 56 ئىبراهيمى

9 كاتىك كە عيسا بە رىنگادا تىدەپەرى، پاپوئىكى بىنى كە بە رىگاك نائىنا بوو. 2 قوتايىبە كانى لىيان پىسى و گوتيان: «پراى، كى گوناھى كىردووه، ئەم پاپوھ يان دايك و باوكى، وا بە رىگاك نائىنايە؟» 3 عيسا وەلامى دايەوھ: «نە ئەمە گوناھى كىردووه نە دايك و باوكىش، بەلكو تاكو كارە كانى خوداى تىدا دەر بىكە وىت. 4 ھەتا رۆژە لەسەرمانە كارى ئەوھ بكنەن كە ناردوومى، چونكە شەو دادىت و كەس ناتوانىت كارى تىدا بكت. 5 ئەوھەندەي لە جىياندام، من پرووناكى جىيانەم.» 6 ئەمەي فەرموو و تىنى لەسەر زەوى كىرد، بە تىفە كە قورى گرتەوھ و چاوى پاپوھە كە پى سواخ دا. 7 يېنى فەرموو: «پرۆلە گۆمى سىلواوم خۇت بىشۇ،» (سىلواوم واتە نىزدراو). جا رۇئىشت، خۇي شوش و بە چاوى ساغەوھ گەرابەوھ ماڤەوھ. 8 ئىنجا دراوسى و ئەوانەي پىشتر بىنپوويان سوأل دەكات گوتيان: «ئەمە ئەوھ نىبە دادەنىشت و سوأل دە كىرد؟» 9 ھەندىك گوتيان: «خۇقەي.» ھەندىكى دىكە گوتيان: «نەخىز، بەلام لەو دە چىت.» بەلام ئەو پىدا گرىنى دە كىرد و دەيگوت: «من ئەوم.» 10 ئىنجا لىيان پىسى: «ئەي چۆن چاوت كرايەوھ؟» 11 وەلامى دايەوھ: «پاپوئىك يېنى دەگوتى عيسا، قورى گرتەوھ و چاوى سواخ دا، يېنى فەرموووم: «پرۆلە گۆمى سىلواوم خۇت بىشۇ،» منىش رۇئىشتم، خۇم شوش و پاشان چاوه كاتم بىنپان.» 12 لىيان پىسى: «ئەو لە كويە؟» گوتى: «نازانم.» 13 جا ئەوھى پىشتر نائىنا بوو برىدانە لاي فەرسىبە كان. 14 ئەو رۆژەي عيسا قورە كەي گرتەوھ و چاوى كىردەوھ شەمە بوو. 15 لەبەر ئەوھە فەرسىبە كان لىيان پىسى كە چۆن چاوى چاك بوو تەوھە. پاپوھە كە وەلامى دانەوھ: «قورى خستە سەر چاوم، منىش شوشتم و ئىستا دە بىنم.» 16 ھەندىك لە فەرسىبە كان

تهویش دانیشته و دهستی کرد به فیژکردنیاں. 3 مامؤستیایان گه نخبینه که خه لکی قیرده کرد، به لام کس نه یگرت، چونکه تهورات و فهرسییه کان ژتیکیان هینا که له کاتی داوینپیسیدا هیشتا کاتی نه هاتبوو. 21 دیسان عیسا پیی فرمموون: «من گیرابوو، له ناوه راستی خه لکه که رایانگرت، 4 پییان گوت: ده رۆم و ئیوه به دوامدا ده گهرین، به لام له ناو گوناوه کاتبان «مامؤستا، تم ژنه له کاتی نه نجامدانی داوینپیسیدا گیراوه. 5 ده مرن. ئیوه ناتوان بینه نه و شویته ی من بوی ده چم.» 22 موساش له تهوراتدا فرمانی پیی کردووین ژنی ئاوا به ردباران له بهر نه وه جوله که کان پرساریان کرد و گوتیان: «ئایا خوی بکریت. تو چی ده لئی؟» 6 ته مه یان بو تاقیکردنه وه ی عیسا ده کوژیته؟ چونکه ده لئی: «ئیوه ناتوان بینه نه و شویته ی من بوی گوت، تا کو شتیکیان هه بیته سکالای لی بکن. به لام عیسا ده چم.» 23 تیر عیسا پیی فرمموون: «ئیوه هی خواره وه ن، خوی چه ماندوه و به په نجه دهستی کرد به نووسین له سهر من هی سهره وه م. ئیوه هی تم جیهانه ن، به لام من هی زه وی. 7 کاتییک ته وان به رده وام بوون له پرسیارکردن، عیسا تم جیهانه نیم. 24 له بهر نه وه پیم گوتن: له ناو گوناوه کاتبان هه ستایه وه و پیی فرمموون: «کامه تان بی گوناوه با به که م ده مرن، چونکه ته گهر باوه نه هینن که من ته وم، ته وا له ناو کس به ردی تیگریت.» 8 دیسان خوی چه ماندوه و دهستی گوناوه کاتبان ده مرن.» 25 لییان پرسی: «تو کیته؟» عیسا کرده وه به نووسین له سهر زه وی. 9 ته وانه ی گوئیان لیبوو، پیی فرمموون: «من ههر ته وم که له سهر تاوه پیم گوتن. به که له دوای به که رۆیشتن، ده ستییک له پیرانه وه. ته وسا 26 زور شتم هه به له سهر تان که بیلیم و ئیوه ی پیی حوکم بده م. عیسا به تنها مایه وه، ژنه که ش له وئی پراوه ستابوو. 10 عیسا به لام ته وه ی ناردوو ی چیی متمانه به، هه رچم له و بیستوهه راستبووه وه و پیی فرمموو: «خانم، ته وان له کوین؟ کس به جیهانی ده لیم.» 27 ته وان تیغه گیشتن که باسی باوکی تاوانباری نه کردیت؟» 11 گوتی: «نه خیر گه وره م.» عیسا ده کات. 28 له بهر نه وه عیسا پیی فرمموون: «کاتییک کوپی فرممووی: «منیش تاوانبارت نا که م. پرؤ تیر گونا مه که.» مرؤفتان به رزکردوه، ته وسا ده زانن که من ته وم و له خۆمه وه 12 دیسان عیسا قسه ی بو کردن و فرممووی: «من پرووناکی هه یچ نا که م، به لکو به و جۆره قسه ده که م که باوک قبری جیهان. ته وه ی دوام بکه ویت هه رگیز به تاریکیدا ناروات، کردوو م. 29 ته وه ی ناردوو ی له گه لمدا به و به تنها به جیی به لکو پرووناکی ژبانی ده بیته.» 13 ئینجا فهرسییه کان پییان نه هیشتوم، چونکه هه میسه ته وه ده که م که جیی ره زامه ندی گوت: «ته نها خۆت شایه تی بو خۆت ده ده یته. شایه تیبه که ت ته وه.» 30 کاتییک تم قسانه ی ده کرد، زور کس باوه ریان راست نییه.» 14 عیساس پیی فرمموون: «ته نانه ت ته گهر پیی هینا. 31 عیسا به و جوله کانه ی فرمموو که باوه ریان پیی ته نها خۆم شایه تی بو خۆم بده م، شایه تیبه که م راسته، چونکه هینابوو: «ته گهر له سهر فیژکردنه کاتم بمینته وه، ته وا به راستی ده زانم له کو یوه هاتوو و بو کوئی ده رۆم. به لام ئیوه نازانن قوتابی من و 32 راستی ده ناسن، راستیش نازادتان ده کات.» من له کو یوه هاتوو یان بو کوئی ده رۆم. 15 ئیوه به گو یزه ی 33 جوله که کان وه لامیان دایه وه: «ئیه ته وه ی ئیبراهیمین، پیوانه کانی مرؤف حوکم ده ده ن، به لام من کس حوکم ناده م. هه رگیز کو یله ی کس نه بووین. تیر چۆن ده فرممووی: «ئیه 16 ته گهر حوکمیش بده م حوکمدا نه که م راسته، چونکه به تنها نازاد ده بن؟» 34 عیسا وه لامی دانه وه: «راستی راستیتان نیم، به لکو من له گه ل باوکدا م، ته وه ی که ناردوو ی. 17 له پیی ده لیم، هه رکه سیک گونا به کت کو یله ی گونا هه. 35 ته وراتی ئیوه شدا نووسراوه که شایه تی دوو کس راسته. 18 کو یله هه تاهه تایه له مال نامینتیته وه، به لام کو ر هه تاهه تایه من شایه تی بو خۆم ده ده م، ته و باوک ش که منی ناردوو ده مینتیته وه. 36 (aiōn g165) ته گهر کو ره که نازادی کردن، ته وا شایه تم بو ده دات.» 19 ته وسا لییان پرسی: «باوکت له کو یته؟» به راستی نازاد ده بن. 37 ده زانم که ئیوه له نه وه ی ئیبراهیمین، عیسا وه لامی دایه وه: «نه من ده ناسن و نه باوکیشم. ته گهر به لام هه ولی کوشتم ده ده ن، چونکه په یامه که م له دلئ ئیوه دا منتان بناسیایه ته وا باوکیشمتان دناسی.» 20 ته و قسانه ی جیگای نییه. 38 چم له لای باوکم بینوه ده لیم، ئیوه ش چیتان له کاتییکدا فرمموو که له ناو حه وشه کانی په رستگا له نزیک له باوگانه وه بیستوهه ده یکن.» 39 وه لامیان دایه وه: «باوکان

خۆم نېيه، بهلكو هي ټهويه كه ناردوومي. 17 ټه گهر كه سېك هره وه ها ناتوان بين يو ټه وشوئيه ي من لني ده بم». 35 ښتر بيه وئيت خواستی خودا ټه نجام بدات، ټه وا ده زانئيت ټاخو جوله كه كان له ټيو خوياندا گوتيان: «ټه مه به نياز به يو كوي پروات فېركنه كانم له خوداويه يان له خۆمه وه قسه ده كه م. 18 كه نابدوزنه وه؟ ټايا يو لاي په را گنده كانني ټيو يونانيه كان ټه وه ي له خۆيه وه بدوئيت، داواي شكوي خۆي ده كات، ده پروات، ټاكو يونانيه كان فېر بكات؟! 36 ټه م قسه به چپيه به لام ټه وه ي داواي شكوي ټه وه بكات كه ناردوويه تي، ټه مه ده بكات: «داوام ده كه ن به لام نامدوزنه وه» و «ناتوان بين يو ټه وه راستگويه و فروفئيل تيدا نېيه. 19 ټايا موسا ته وراتي نه داونه تي؟ شوئيه ي من لني ده بم؟» 37 له گوره ترين و كوتا رپوژي به لام كه س له ټيوه به قسه ي ته ورات ناكات. پوچي هولي جه ژندا، عيسا پراوه ستا و هاواري كرد: «ټه گهر يه كيك تينووي كوشتم ده دن؟» 20 خه لكه كه وه لاميان دايه وه: «رؤحي بوو با بيته لام و بخواته وه. 38 ټه وه ي باوه رم پني به نئيت، پيست هه يه! كني هولي كوشتت ده دات؟» 21 عيسا پني وه ك نووسراوه پيروزه كه فمروويه تي، له ناخپيه وه پروباره كانني فمرومون: «كاريم كرد و هه مومتان سه رسام بوون. 22 له ټاوي ژيان ده پروات.» 39 لپه ده م به ستي له رؤحي پيروز رپوژي شه مه دا كور خه ته نه ده كن، چونكه ده لئين كه موسا بوو، كه ټه وانه ي باوه ري پنده هئين دواتر وه ريده گرن، به لام خه ته نه كردني پني سپاردوون، هه رچه نده خه ته نه كردن له موساوه هئيشا رؤحي پيروز نه درابوو، چونكه عيسا شكودار نه ه بپوو. نه بپوه، بهلكو له باپراونه وه به. 23 ټه گهر كور له رپوژي شه مه خه ته نه بگريت ټاكو ته وراتي موسا نه شكيت، باشه له من تووره «ټه مه به راستي پيغه مبه ره كه يه.» 41 هه نديكي ديكه گوتيان: ده بن كه له رپوژي شه مه سه رپاي مرؤفيم چا كرده وه؟ «ټه مه مه سيحه كه يه.» به لام هه نديكي گوتيان: «باشه مه سيح له 24 به روائت حوكم مه دن، بهلكو حوكميكي داد په روه رانه جه ليله وه ديت؟ 42 ټايا نووسراوه پيروزه كه نافه رموئيت كه بدن.» 25 له بهر ټه وه هه نديكي له خه لكې ټور شه لم ده بانگوت: مه سيح له ره جه له كي داود و له بيت همه وه ديت، ټه و گونده ي «ټه مه نېيه ټه وه ي ده بانه وئيت بيكوژن؟ 26 ټه وه تا به ټاشكرا كه داودي لئبوو؟» 43 يو به به هوي ټه وه وه دوو به ره كي كه وته قسه ده كات و هيجي پني نالين. ټايا سه رو كه كان به راستي بويان ده ركه وتوه كه ټه مه مه سيحه كه يه؟ 27 به لام ټيه ده زانين ټه مه خه لكې كوئيه. كاتيك مه سيح ديت، كه س نازانئيت خه لكې لاي كاهيناي بالا و فهرسييه كان، ټه وائيش لئيان پرسين: كوئيه.» 28 پاشان عيسا له هوشه كان په رستگا به رده وام بوو «پوچي نه تانئيتا؟» 46 خزمه تكاره كان ولا ميان دايه وه: «هه رگيز له سه ر فېركردني خه لكې و هاواري كرد: «به لني، ده مناسن و كه س وه ټه مه قسه ي نه كردووه!» 47 فهرسييه كان گوتيان: ده زان خه لكې كوئيم. له خۆمه وه نه هاتوم، به لام ټه وه ي مني «ټايا ټيوه ش گومرا بوون؟ 48 باشه كه س له سه رو كه كان يان ناردووه راسته. ټيوه ناياسن، 29 به لام من ده يناسم، چونكه فهرسييه كان باوه ري پني هئناوه؟ 49 نه خيرا! ته نها ټه م خه لكه له وم و ټه ووش مني ناردووه.» 30 له بهر ټه وه هه وليان ده دا نه فره ټايركاوه نه بيت كه له ته ورات نازانئيت.» 50 نيقروديموس بيگرن، به لام كه س ده ستي يو دريز نه كرد، چونكه هئيشا كاتي كه پيشتر هاتيوه لاي عيسا و يه كيك بوو له وان، لني پرسين: نه هاتيو. 31 زور له خه لكه كه ش باوه ريان پني هئنا و گوتيان: 51 «ټايا ته وراتمان حوكمي يه كيك ده دات پيش ټه وه ي گوتي «ټايا كاتيك مه سيح ديت، په رجووي زياتر ده كات له وه ي لني بگريت و بزائيت چي كردووه؟» 52 ولا ميان دايه وه: ټه مه كردوويه تي؟» 32 كاتيك فهرسييه كان گوتيان لئبوو «ټوش جه ليليت؟ لني بكو له وه و بيزانه كه له جه ليلدا پيغه مبه ره كه خه لكه كه له باره ي عيساوه چرپه چرپ ده كن، كاهيناي هه لنا كه وئيت.» 53 ښتر هه ري كه چوه وه مالي خۆي.

بالا و فهرسييه كان خزمه تكاريان نارد ټاكو بيگرن. 33 عيسا 8 به لام عيسا چوو يو كيوي زه يتون. 2 له بهر به ياندا فمرووي: «ماوه يه كي كه مم له گه لتان ماوه، ټينجا ده چه لاي گه رابه وه هوشه كانني په رستگا، هه مو خه لك هاتمه لاي و ټه وه ي ناردوومي. 34 به دوامدا ده گه رين به لام نامدوزنه وه،

ههيه. (aiōnios g166) 48 منم نانی ژيان. 49 باوباپيرانان له چۆله وايندا مهنيان خوارد و مردن. 50 بهلام ئەمه ئەو نانهيه كه له ئاسمانهوه دابهزيوه، تاكو ئەوهی لێ بخوات نه مريت. 51 منم ئەو نانه زيندووهی كه له ئاسمانهوه دابهزيوه. ئەگەر يهكێك لهم نانه بخوات بۆ ههتاههتايه دهژييت. ئەو نانهش كه بۆ ژيانی جيهان دهيهخشم، جهسته مه.» (aiōn g165) 52 جوله كه كان له ناو خۆيان ده مه قالمهيان بوو و ده يانگوت: «ئهمه چۆن دهتوانی جهستهی خۆيمان بدانی بچۆن؟» 53 له بهر ئەوه عيسا پێ فرموي: «راستی راستيان پێ دهلیم: ئەگەر جهستهی كوری مرۆف نهخۆن و خوێنی نهخۆنهوه، ژيان له ناخاندنا نابييت. 54 ئەوهی جهستهم بخوات و خوێتم بخواتهوه ژيانی ههتاههتاي ههيه، منيش له رۆژی دوايدا زيندووی ده كه مهوه، (aiōnios g166) 55 چونكه جهستهم خۆراكي راسته قينهيه و خوێنیشم خواردنهوهی راسته قينه. 56 ئەوهی جهستهم بخوات و خوێتم بخواتهوه به مهوه پهيوهست ده ييت و منيش بهوهوه. 57 وهك باوكی زيندوو ناردوومی، منيش بهو باوكه زيندووم، ئاواش ئەوهی له جهستهی من بخوات بههۆی منهوه دهژييت. 58 ئەمه ئەو نانهيه كه له ئاسمانهوه دابهزيوه، نهك وهكو ئەوهی باوباپيران خوارديان و مردن. ئەوهی لهم نانه بخوات ههتاههتايه دهژييت.» (aiōn g165) 59 عيسا ئەمانهی له كاتيكا فرموو كه له كه نيشتي كه فهرانوحودا خهريكي فيركردنی خهلك بوو. 60 كاتيک زۆر يک له قوتاييهكان گويان لهو فرمايشتهی عيسا بوو، گويان: «ئهم قسه به گرانه! كێ دهتوانيت وهريبگریت؟» 61 عيسا له دنی خۆيدا زانی قوتاييهكاني بههۆی ئەمهوه بۆله بۆل دهكەن، پێی فرموي: «تايان ئەمه ده ييته هۆی ساتمە کردتان؟» 62 ئەي ئەگەر بيین كوری مرۆف بهرز ييتهوه بۆ ئەو شوينه يه كه م جار لێی بوو؟! 63 رۆحی پيرۆز ژيان ده دات، بهلام جهسته به كهلك نايهت. ئەو قسانه ي پيم گوتن رۆح و ژيان. 64 بهلام ههنديگان باوه ناھين، عيسا ههه له سه ره تاوه ئەوانه ي دناسی كه باوه ناھين، ههروهها ده زانی كێ به گرتنی ده دات. 65 ئينجا فرموي: «له بهر ئەوه پيم گوتن، كه س ناتواني ييت بۆ لام، مه گەر باوك ريگه ي پندا ييت.» 66 لهو كاته بهولاوه زۆر يک له قوتاييهكاني پشتيان تيكرد و ميتر له گه ئی نه ده گه ران. 67 له بهر ئەوه عيسا به دوازه قوتاييه كی

فرموي: «ئەي ئيه ناتانهوي برۆن؟» 68 شیعۆن په ترۆس وهلامی دايهوه: «گه وهره م، بچينه لای كێ؟ و ته كانی ژيانی ههتاههتايی له لای تويه. (aiōnios g166) 69 ئيمش باوه رمان هينا و زاتمان كه تو پيرۆزه كەي خودايته.» 70 عيسا وهلامی دانهوه: «تايان من ئيهوي دوازه مه هه لئه برژاردوه؟ بهلام يهكێك له ئيهوي ئيبيليسه!» 71 ئەو باسی هههزای شیعۆنی ته سخته ريوقی ده كرد، چونكه سه ره راي ئەوهی كه يهكێك بوو له دوازه قوتاييه كە، بهلام به ته ما بوو به گرتنی بدات.

7 دواي ئەمانه عيسا به جهليلدا ده گه را و نه يده ويست له يه هوديا بگه رێ، چونكه رابه رانی جوله كەي ئەوي هه و ليان ده دا بيكوژن. 2 كاتيک جه زنی كه پره شينه ي جوله كەش نزيك بووهوه، 3 برا كانی پليان گوت: «ئيزه به جيبيله و برو بۆ ناوچه ي به هوديا، تاكو قوتاييه كانی خۆشت كاره كانت بيینن كه تو ده بکەيت، 4 ههچ كه سيك به نه ينی شتيك ناکات ئەگەر بيه ويته ئاشكرا ييت. ئەگەر ئەم شتانه ده كەيت، خۆت پيشانی جيهان بده.» 5 برا كانی وايان پێ گوت، چونكه ته نانهت ئەوانيش باوه ريان پێ نه ده كرد. 6 عيساش پێی فرموي: «جاری كاتم نه هاتوه، بهلام هه رده م كاتی ئيهو گونجاهه. 7 جيهان ناتوانيت رقی ليتان ييتهوه، بهلام رقی له من ده ييتهوه، چونكه شايه قی له سه ر ده دم كه كردوه ي خراپه. 8 ئيهو برۆنه جه ژنه كه، من نايه مه ئەم جه ژنه، چونكه هيشتا كاتم ته واو نه بووه.» 9 ئەمانه ي فرموو له جه ليل مایه وه. 10 بهلام كه برا كانی بۆ جه ژنه كه چوون، ئەويش رۆيشت، بهلام به ئاشكرا نا، بهلكو به نه ينی. 11 رابه رانی جوله كه له جه ژنه كه دا به داويدا ده گه ران و ده يانگوت: «ئهو له كو ييه؟» 12 له تيو خه لکه كه دا چرپه چرپکی زوری له سه ر بوو، هه نديگان ده يانگوت: «پاوتی چا كه.» خه لکی ديكه ش ده يانگوت: «نه خيتر، بهلكو خه لک گو مرا ده كات.» 13 بهلام كه س له ترسی جوله كه كان به ئاشكرا باسی نه ده كرد. 14 كاتيک نيوه ي جه ژن تپه ری، عيسا چوه هه وشه كانی په رستگا و ده ستي كرد به فيركردنی خه لکی. 15 جوله كه كان سه رسام بوون و پرسيان: «ئهمه كه فيرنه Kraue چۆن ئەم هه مو زانياريه ي هه به؟» 16 عيسا وهلامی دانه وه: «فيركردنم هي

پاوه‌کان که پینج هزار ده‌بوون دانیشتن. 11 عیسا‌ش نانه‌کانی چونکه ئەمه خودای باوک موری لیداوه. (aiōnios g166) 28

وه‌رگرت و سوپاسی خودای کرد، پاشان به‌پئی پئوست دابه‌شی له‌بر ئەوه لیبان پرسی: «چی بکه‌ین تا‌کو کاره‌کانی خودا بکه‌ین؟» کرد به‌سه‌ر ئەوانه‌دا که دانیشتی‌بوون. بۆ ماسییه‌کانیش هه‌مان 29 عیسا وه‌لامی دانه‌وه: «کاری خودا ئەمه‌یه: باوه‌ر به‌پین شتی کرد. 12 کاتیک هه‌مووان تیزبوون، عیسا به‌ قوتابیه‌کانی به‌وی ناردوو‌یه‌تی.» 30 ئەوانیش لیبان پرسی: «چ په‌رجوئیک فه‌رموو: «ئهو په‌لکه‌نانه‌ی ماوه‌ته‌وه‌کۆی بکه‌نه‌وه تا‌کو هه‌یج به‌فیرۆ نه‌روات.» 13 ئەوانیش کۆیان کرده‌وه و دوازده باوباپیرائمان له‌ چۆله‌وانی مه‌نیان خوارد، وه‌ک نووسراوه: [له‌ سه‌به‌ته‌یان پرکرد له‌ وه‌لکه‌نانه‌ی ئەوه پینج نانه‌ جۆیه‌ی له‌ ئاسمانه‌وه نانی دانێ تا‌کو پینۆن.]» 32 عیسا‌ش پئی فه‌رموون: ناخۆزان مابووه‌وه. 14 له‌بر ئەوه که خه‌لکه‌که‌ بینییان عیسا «راستی راستیتان پێ ده‌لیم: موسا نه‌بوو نانه‌ک‌ی له‌ ئاسمانه‌وه چ په‌رجوئیک کرد، گو‌تیا‌ن: «به‌ راستی ئەمه پیغه‌مبه‌ره‌ک‌یه‌ دانێ، به‌لکو باوکه‌ له‌ ئاسمانه‌وه نانی راستیتان ده‌دانێ، 33 که بۆ جیهان دیت.» 15 عیسا زانی ئەوان به‌ نیازن بین و چونکه نانی خودا ئەوه‌یه که له‌ ئاسمانه‌وه دابه‌زیوه و ژیان بیگن تا‌کو بیکه‌نه‌ پاشا، دیسان به‌ ته‌نها چوه‌ سه‌ر شاخ. ده‌به‌خشیته‌ جیهان.» 34 له‌بر ئەوه پینان گو‌ت: «گه‌روه‌م، 16 کاتیک ئیواره‌ داها‌ت قوتابیه‌کانی بۆ لای ده‌ریاچه‌که هه‌موو کاتیک ئەوانه‌مان بده‌ری.» 35 عیسا‌ش پئی فه‌رموون: چونه‌ خواره‌وه، 17 سواری به‌له‌میک بوون و به‌ ده‌ریاچه‌دا «من نانی ژیان. ئەوه‌ی بیته‌ لام هه‌رگیز برسی ناییت، ئەوه‌ش بۆ که‌فه‌رناحوم که‌وته‌ری. تاریک داها‌ت و عیسا هه‌ر باوه‌ر پێ به‌پینت هه‌رگیز تینوی ناییت. 36 به‌لام پیم گو‌تن، نه‌گه‌یشه‌ لایان. 18 ره‌شه‌با هه‌لیکرد و ده‌ریاچه‌ هه‌لچوو. 19 منتان بینوه و باوه‌ریش ناهین. 37 هه‌رکه‌سیک باوکم دیداته که‌ نزیکه‌ی بیست و پینج تا‌کو سی تیرهاوێژ سه‌ولیان لیدابوو، من دیته‌ لام، ئەوه‌ش بیته‌ لام، هه‌رگیز ده‌رینا که‌م. 38 من له‌ عیسا‌یان بینی به‌سه‌ر ئاوه‌ که‌دا ده‌روات و له‌ به‌له‌مه‌که‌ نزیک ئاسمانه‌وه دابه‌زیوم، نه‌ک بۆ ئەوه‌ی خواستی خۆم ئەنجام بده‌م، ده‌بیته‌وه، جا ترسان. 20 به‌لام پئی فه‌رموون: «ئهو منم، به‌لکو خواستی ئەوه‌ی ناردوو‌ی. 39 ئەمه‌ش خواستی ئەوه‌یه مه‌ترس!» 21 که‌ رازی بوون سواری به‌له‌مه‌ک‌ی بکه‌ن، که‌ منی ناردوووه، هه‌یج که‌سیک له‌وانه‌ له‌ده‌ست نه‌ده‌م که‌ ده‌سته‌بجی به‌له‌مه‌که‌ گه‌یشه‌ ئەوه که‌ناره‌ی بۆی ده‌چوون. 22 بۆ پئی داوم، به‌لکو له‌ رۆژی دوا‌یدا زیندوو‌یان ده‌که‌مه‌وه. 40 به‌یانی، ئەوه‌ خه‌لکه‌ی له‌وه‌ری ده‌ریاچه‌که‌ راوه‌ستا‌بوون بینییان له‌ به‌له‌میک زیاتر له‌وی نه‌بوو، عیسا‌ش له‌گه‌ل قوتابیه‌کانی سواری به‌لام نه‌بوو، به‌لکو قوتابیه‌کانی به‌ ته‌نها به‌ریکه‌وتبوون. 23 ئینجا به‌له‌می دیکه‌ له‌ شاری ته‌به‌ریه‌وه‌هاتنه‌ نزیک ئەوه شو‌ینه‌ی نانه‌کیان لپی خوارد که‌ عیسا‌ی خاوه‌ن شکۆ سوپاسی له‌ ئاسمانه‌وه دابه‌زیوه.» 42 گو‌تیا‌ن: «ئمه‌ عیسا‌ی کوری خودای کرد. 24 کاتیک خه‌لکه‌که‌ بینییان نه‌ عیسا له‌ویه‌ و نه‌ یوسف نییه، که‌ دایک و باوکی ده‌ناسین؟ ئیستا چۆن ده‌آیت» له‌ قوتابیه‌کانی، سواری به‌له‌مه‌کان بوون و چونه‌ که‌فه‌رناحوم، بۆ ئاسمانه‌وه دابه‌زیوم.» 43 عیسا‌ش وه‌لامی دانه‌وه و پئی گو‌تن: ئەوه‌ی به‌دوای عیسا‌دا بگه‌رین. 25 که‌ له‌وه‌ری ده‌ریاچه‌که «له‌ناو خۆتاندا بۆله‌بۆل مه‌که‌ن. 44 که‌س ناتا‌ییت بیته‌ لام دۆزیانه‌وه، لیبان پرسی: «پرابی، که‌ی گه‌بشتیه‌ ئیره‌؟» 26 ئەگه‌ر باوک پرابه‌کیشت، ئەوه‌ی ناردوو‌ی، منیش له‌ رۆژی عیسا‌ وه‌لامی دانه‌وه: «راستی راستیتان پێ ده‌لیم: ئیوه به‌دا‌مدا ده‌گه‌رین نه‌ک له‌بر ئەوه‌ی نیشانه‌کانتان بینی، به‌لکو له‌بر نووسراوه: [هه‌موو له‌ خوداوه‌ فی‌ر ده‌بن.] جا ئەوه‌ی له‌ باوکه‌وه ئەوه‌ی له‌ نانه‌که‌تان خوارد و تیز بوون. 27 بۆ خۆراکیک ئیش بیستبئی و فی‌ربوو‌یت دیته‌ لام. 46 که‌س باوکی نه‌بینوه جگه‌ له‌وه‌ی له‌ خوداوه‌یه، ته‌نها ئەوه‌ی له‌ خوداوه‌یه باوکی بینوه. 47 هه‌تاهه‌تایی ده‌مینیته‌وه، ئەوه‌ی کوری مرؤف ده‌تاندانێ، راستی راستیتان پێ ده‌لیم: ئەوه‌ی باوه‌ر به‌پینت ژبانی هه‌تاهه‌تایی

راستستان پڻ ده لئيم: كوره كه ناتواڻيت له خويه وه هيچ شتيك كارانه خويان شايه تيم يو دده دن كه باوكم مني ناردووه. 37 بكت ته وه نه يئت كه ده بيبښت باوك ده بكت، چونكه باوكيښم كه ناردوومي، خوي شايه تيم يو دده دات. ټيوه هرگيز هرچي باوك ده بكت، كوره كهش ده بكت. 20 باوك ده نكيان نه بيس تووه و رواه ټيتان نه بښيوه، 38 فهرمايشته كه شي كوري خوي خوشده وږت و هممو ته وه ي پيشان دده دات له دلي ټيوه دا نامښته وه، چونكه ته وه ي ته و ناردوويه تي ټيوه كه ده بكت، كاري له مانه ش مزه تری پيشان دده دات، تاكو باوهر ي پي نا كهن. 39 نووسراوه پرورزه كان ده پشكنن، چونكه سهرسام بن. 21 وهك چون باوك مردوان هله ده ستيښته وه وا ده زان ژباني هه تاهه تاي يو ټيوه تيدايه. ټم نووسراوانه ش و زيندو ده كاته وه، كوره كهش ته وه ي بيه وږت زيندووي شايه تيم يو دده دن، 40 (aiōnios g166) به لام ناتانه وي يئنه لام ده كاته وه. 22 ههروه ها باوك كه س حوكم نادات، به لكو تاكو ژبانان هه يئت. 41 «من شكول له خه لك وه رناگرم. 42 هممو حوكم داني داوه ته ده ست كوره كه، 23 تاكو هه موو به لام ټيوه ناسي كه خوشه وږست خوداتان له دلدا نښه. 43 به ريزي كوره كه بگرن وهك چون ريزي باوك ده گرن. ته وه ي ناوي باوكمه وه هاتووم، پيشوازم پي نا كهن، به لام ته گهر به يكيكي ريزي كوره كه نه گري، ريزي باوكيښ ناگري كه ناردوويه تي. 44 چون 24 «راستي راستستان پڻ ده لئيم: ته وه ي گوي له وشه كم بگريت ده توان باوهر به پښن ته گهر شكومه ندي له يه كتر ي وه بگرن و واوهر به پښت به وه ي ناردوومي ژباني هه تاهه تاي ده يئت و حوكم نادر يت، به لكو له مردنوه يو ژبان گواستراوه ته وه. 25 (aiōnios g166) راستي راستستان پڻ ده لئيم: كاتيک ديت كه ټيستايه، كاتيک مردوان ده نكي كوري خودا ده بښتن، ته گهر باوهر پتان به موسا بگردايه، باوهر پتان به منيش ده كرد، گويگرانښ زيندووه دبه وه، 26 چونكه وهك باوك ژباني له خويدا هه يئت. 27 نووسراوي ته وه نه كهن، چون باوهر به وته كاني من ده كهن؟»

6 دواي ټمه عيسا چوو يو ته وه بر ي دهر ياچه ي جهليل، دهسه لاتي حوكم دانيښي داوه تي، چونكه ته و كوري مروغه. 28 «له مه سهرسام مهن، چونكه كاتيک ديت هه موو ته وانه ي له ناو گوردان ده نكي ده بښتن و 29 دينه دهر وه، ته وانه ي كرداري چاكان كردووه هله ده ستنه وه يو ته وه ي رين، به لام ته وانه ي كرداري خراپان كردووه هله ده ستنه وه يو ته وه ي حوكم بدرين. 30 له خومه وه ناتوانم هيچ بكم. وهك ده بښتم حوكم ده دهم، حوكم دانه كشم داپهروه رانه به، چونكه داواي خواستي خوم نا كهم، به لكو خواستي ته وه ي ناردوومي. 31 «ته گهر خوم شايه تي يو خوم بدم شايه ټيه كم راست نښه. 32 يه كيكي ديكه شايه تيم يو دده دات، منيش ده زانم ته و شايه ټيه ي يو مني دده دات راسته. 33 «نيردراوان نارده لاي به حيا، ته وښ شايه تي يو راستي دا. 34 من شايه تي مروغ وه رناگرم، ته مانه ش ده لئيم تاكو ټيوه پرگار بن. 35 ته و چراهي هه لگيرساو و برښكه دار بوو، ده تانويست ماوه يهك به پرووناكيه كي دنلوش بن. 36 «به لام من شايه ټيه كم هيه له وه ي يه حيا گرنگتره، چونكه ته و كارانه ي باوكم پيداوم ته و او ي بكم، ټم

پنوهی ماندوو بوون و ئیوه بهرهمی ماندوو بوونیان دهخۆن» 5 پاش ماوهیهک له کاتی جهژتیکی جوله کهدا، عیسا چوو بۆ 39 زۆر له سامیرهیه کانی ئەو شارە باوەریان به عیسا هینا، لهبەر تۆرشەلم. 2 له تۆرشەلم لەلای دەرەزای مەر حەوزنیک قسەسی ئەو ژنەیی که شایەتی دەدا: «هەرچییه کم کردووێ پێی هه‌بوو به‌ عیبری پێیان ده‌گوت بێت‌ه‌سدا، به‌ دهوریدا پێنج فەرمووم.» 40 له‌بەر ئەوه کاتیک سامیرهیه‌کان هاتنه‌ لای عیسا، پرۆه‌وی سەر داپۆشراو هه‌بوو که هه‌ردوو لایان به‌ کۆله‌که‌ تکایان لێکرد له‌لایان بێنیه‌وه، ئەویش دوو پرۆز له‌وئ مایه‌وه. گێرابوون. 3 له‌وئ خه‌لکیکی زۆر راکشابوون، نه‌خۆش و 41 ژماره‌یه‌کی زۆر زیاتریش به‌هۆی قسه‌کانیه‌وه باوه‌ریان هینا. کۆر و شەل و گۆج، چاوه‌رێی جولانی ئاوه‌که‌ بوون، 4 چونکه‌ 42 به‌ ژنه‌که‌یان ده‌گوت: «چیت‌به‌هۆی قسەسی تۆوه‌ نیه‌ که‌ ئییه‌ هه‌ندیک جار فریشته‌یه‌کی یه‌زدان داده‌بەزی بۆ ناو حەوزه‌که‌ و باوه‌ر ده‌هینین، چونکه‌ خۆمان بیستمان و ده‌زانیین که‌ ئەم ئاوه‌که‌ی ده‌جولاند، جا ئەوه‌ی یه‌که‌م کەس ده‌چوووه‌ ناو پیاوه‌ به‌راستی پرگارکردی جیهانه‌!» 43 پاش ئەو دوو پرۆزه‌ حەوزه‌که‌وه، هه‌ر نه‌خۆشیه‌کی هه‌بوایه‌ چاک ده‌بووه‌وه. 5 عیسا ئەوئ به‌جیه‌پشت و چوو بۆ جەلیل، 44 چونکه‌ خۆی کاربایه‌ک له‌وئ یوو که‌ سی و هه‌شت سال نه‌خۆش بوو. 6 فەرموووی که‌ پ‌ن‌غ‌مه‌ر له‌ شاری خۆی ریزی ئی ناگێریت. کاتیک عیسا ئەم کاربایه‌ی بیی پالکه‌وتوووه‌ و زانی ماوه‌یه‌کی 45 له‌بەر ئەوه‌ کاتیک هاته‌ جەلیل، جەلیلییه‌کان پ‌ش‌وازییان زۆره‌ وایه، پێی فەرموو: «ده‌ته‌وئ چاکبیه‌ته‌؟» 7 نه‌خۆشه‌که‌ لێی کرد، چونکه‌ ئەوانیش بۆ جه‌ژن هاتبوون و هه‌موو ئەو وه‌لامی دایه‌وه: «گه‌وره‌م، کاتیک ئاوه‌که‌ ده‌جوئیت، که‌سم شتانه‌یان یینبوو که‌ له‌ جه‌ژندا له‌ تۆرشەلم کردبووی. 46 عیسا نیه‌ ب‌خ‌ته‌ ناو حەوزه‌که‌وه. هه‌روه‌ها کاتیکیش هه‌ول ده‌ده‌م دیسان هاته‌وه‌ شارۆچکه‌ی قانا له‌ ناوچه‌ی جەلیل که‌ له‌وئ پرۆم، یه‌کیکی دیکه‌ پ‌ش‌ من ده‌چینه‌ ناوی.» 8 عیسا پ‌ش‌ ئاوی کردبووه‌ شه‌راب. له‌و شارۆچکه‌یه‌دا کاربه‌ده‌ستیکی پاشا فەرموو: «هه‌سته‌! نوینه‌که‌ت هه‌لگره‌ و پرۆ!» 9 ده‌ستبه‌جئ هه‌بوو که‌ کوره‌که‌ی له‌ که‌فه‌رناحوم نه‌خۆش بوو. 47 کاتیک کاربا چاک بووه‌وه، نوینه‌که‌ی هه‌لگرت و پرۆشت. ئەو که‌ بیستی عیسا له‌ یه‌هودیاوه‌ هاتووته‌ جەلیل، چوو له‌ی پرۆزه‌ش شه‌مه‌ بوو، 10 له‌بەر ئەوه‌ رابه‌رانی جوله‌که‌ به‌ کاربای و لێی پارایه‌وه‌ که‌ بێت بۆ ئەوه‌ی کوره‌که‌ی چاک بکاته‌وه‌ چاکبووه‌ویان گوت: «شه‌میه‌ و دروست نیه‌ نوینه‌که‌ت که‌ له‌ سه‌ره‌مه‌رگا بوو. 48 ئینجا عیسا پ‌ش‌ فەرموو: «ئەگەر هه‌لگرت.» 11 کاربا وه‌لامی دانه‌وه: «ئەوه‌ی چاکیکردمه‌وه‌ ئیوه‌ په‌رجوو و کاری سه‌رس‌ره‌هینەر نه‌بین هه‌رگیز باوه‌ر پ‌ش‌ فەرموو: «نوینه‌که‌ت هه‌لگره‌ و پرۆ.» 12 لێیان پرسی: «ئەو ناهین.» 49 کاربه‌ده‌سته‌که‌ش پ‌ش‌ گوت: «گه‌وره‌م، پ‌ش‌ پیاوه‌کنیه‌ که‌ پ‌ش‌ گوتی: «هه‌لیگره‌ و پرۆ.»» 13 به‌لام کاربای ئەوه‌ی کوره‌که‌م بمریت، وه‌ره‌.» 50 عیسا پ‌ش‌ فەرموو: «پرۆ! چاک بووه‌وه‌ نه‌یده‌زانی کنیه‌، چونکه‌ عیسا له‌ناو ئەو خه‌لکه‌ی کوره‌که‌ت ده‌ژینت.» پیاوه‌که‌ باوه‌ری به‌و قسه‌به‌ کرد که‌ له‌وئ یوون به‌ نه‌ینی دوورکه‌وته‌وه. 14 دوا‌ی ئەوه‌ عیسا ئەوی عیسا پ‌ش‌ فەرموو و پرۆشت. 51 که‌ به‌ رینگاوه‌ بوو، کۆب‌له‌کانی له‌ به‌رستگا یینیه‌وه‌ و پ‌ش‌ فەرموو: «ئەوه‌تا چاکبووته‌وه. ئیتر تووشی بوون و هه‌ولیان پ‌ندا که‌ کوره‌که‌ی زیندوووه. 52 گونا مه‌که‌، نه‌وه‌ک خراپ‌تر به‌سه‌ر بێت.» 15 کارباش چوو و جا سه‌باره‌ت به‌و کاتزمیره‌ی تێیدا چاک‌تر بووه‌وه‌ پرسیا‌ری به‌ رابه‌رانی جوله‌که‌ی گوت که‌ عیسا بووه‌ چاکیکردوووه‌ته‌وه. لێکردن، وه‌لامیان دایه‌وه: «دوئ کاتزمیره‌یه‌کی پاش نیوه‌رۆ 16 له‌بەر ئەوه‌ی که‌ عیسا ئەم کارانه‌ی له‌ پرۆزی شه‌مه‌دا تابه‌که‌ به‌ریدا.» 53 باوه‌که‌که‌ زانی که‌ ر‌یک ئەو کاته‌ بووه‌ که‌ ده‌کرد، رابه‌رانی جوله‌که‌ ده‌ستیان کرد به‌ چه‌وساندنه‌وه‌ی. عیسا پ‌ش‌ فەرموو: «کوره‌که‌ت ده‌ژینت.» ئەوسا خۆی و 17 به‌لام عیسا له‌ به‌رامبه‌ردا فەرموو: «هه‌تا ئیستا باوئم کار خاوخ‌زانی هه‌موو باوه‌ریان هینا. 54 ئەمه‌ش دووه‌م په‌رجوو ده‌کات، منیش کار ده‌که‌م.» 18 له‌بەر ئەم هۆیه‌ جوله‌که‌کان بوو که‌ عیسا کردی، دوا‌ی ئەوه‌ی له‌ یه‌هودیاوه‌ هاته‌ جەلیل. زیاتر هه‌ولیان ده‌دا بیکوژن، چونکه‌ تنه‌ا شه‌مه‌ی نه‌ده‌شکاند، به‌لکو ده‌ب‌گوت که‌ خودا باوکیه‌تی، خۆی له‌گه‌ل خودا یه‌کسان ده‌کرد. 19 له‌بەر ئەوه‌ عیسا وه‌لامی دانه‌وه: «راستی

به هیه. به لام تهوهی گوږیایه لی کوره که نییه ژبان ناینیت، به لکو تووربهی خودای له سر ده مینیت. (aiōnios g166)

به راستی گوت.» 19 ژنه که پی گوت: «گوره، وای ده بیم که تو پیغه مبه ریت. 20 باو پیرانمان له م شاخه دا خودایان په رستوه، به لام ژیوه ده لاین تورشه لیم تهو شوینه به که پیوسته په رستی لی بکرت.» 21 عیسا پی فهرموو: «خانم، باورم پئ بکه، کاتیک دیت ژیوه باوک ده پرستن، به لام نه له سر تم شاخه و نه له تورشه لیم. 22 تهوهی ژیوه ده پهرستن نایناسن، به لام تهوهی ژیوه ده پهرستن دیناسین، چونکه پرزگاری له جوله که وهیه. 23 به لام کاتیک دیت تهویش که ئیستایه خواپه رسته راسته قینه کان به روهی پروز و راستی باوک ده پرستن، چونکه باوک داوای تم جزره خواپه رستانه ده کات. 24 خودا پروه و پیوسته تهوانای ده پهرستن به روهی پروز و راستی بپهرستن.» 25 ژنه که پی گوت: «ده زمان مه سیا دیت، که پی ده گوتری مه سیح، که تهو هات هه موو شیکان پئ راده گیه نیت.» 26 عیسا پی فهرموو: «من تهوم، تهوهی قسه له گدل ده کات.» 27 له و کاته دا قوتاییه کانی گه بشتن و سه رسام بوون که له گدل ژتیک قسه ده کات. به لام کس نه بیگوت: «چیت ده ویت؟» بان «بچی قسهی له گدل ده کیت؟» 28 ئینجا ژنه که گوزه کدی به جیپشت، چوه ناو شار و به خه لکی گوت: 29 «وهرن تهو پیاوه بینن که هر چیه کم کردوه پی فهرمووم! ده بی مه سیح نه ییت؟» 30 نیر خه لکه که له شار هاتنه دهره وه و چونه لای. 31 له و کاته دا قوتاییه کان نکایان لی ده کرد: «پانی، شتیک بخوا!» 32 به لام پی فهرموون: «من خوار دیتیم هیه ده بخوم، که ژیوه نایزان.» 33 له بر تهوه قوتاییه کان به به کتریان ده گوت: «کس هیچی بو هیناوه بخوات؟» 34 عیسا پی فهرموون: «خواردنی من تهوهیه خواستی تهوه ته نجام بدم که ناردوومی و کاره کدی تهواو بکم. 35 تهی ژیوه نالین: پاش چوار مانگ کاتی دروینه دیت؟» تهوه تا پیتان ده لیم: چواتان هه لبرن و سهیری کچلکه کان بکنه وا زرد هه لکه پاون بو دروینه. 36 سه پانیش کری وهرده گرت و بو ژبانی هه تاهه تالی به ره م کوده کاتهوه، تاکو تووچین و سه پان پیکه دلشاد بن. (aiōnios g166) 37 له بر تهوه تهو پهنده راسته که ده لیت: «یه کیک توو ده کات و یه کیک دیکه دروینه ده کات.» 38 من ژیوم بو دروینه بیک ناردووه که پیوهی ماندوو نه بوون. که سانی دیکه

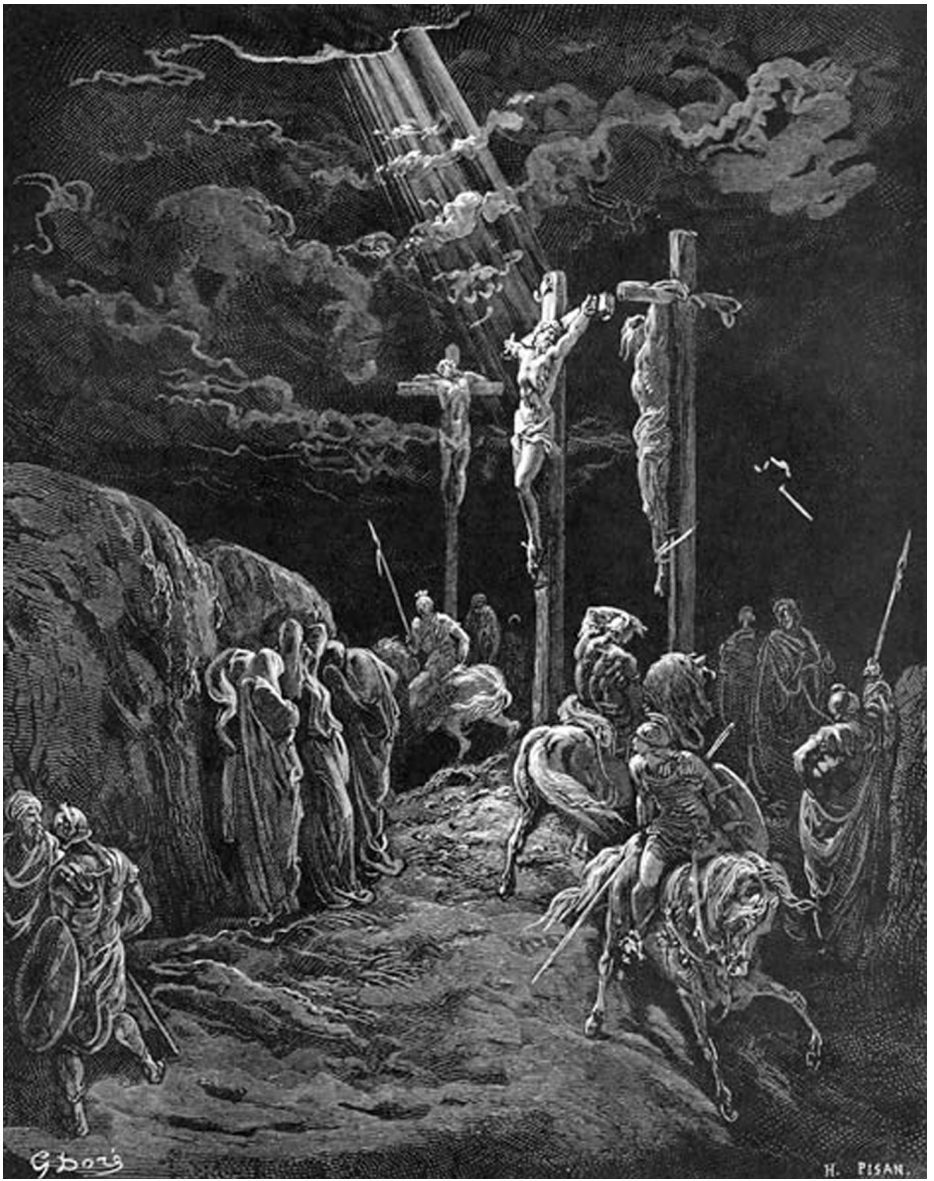
4 فهرسییه کان بیستیان که عیسا له یه حیا زیتر قوتابی دروست کردوه و له ناو هه لکیشاوه، 2 هه رچه نده عیسا خوی خه لکی له ناو هه لته ده کیشا، به لکو قوتاییه کانی. 3 کاتیک عیسا تهوهی زانی به هودیای به جیپشت و گه رایه وه جه لیل. 4 جا ده پیاوه به ناوچهی سامیره دا تیپه ریت. 5 شتر گه بشته شاروچکه بیک سامیره که ناوی سوخار بوو، نیک تهو پارچه زهوییهی یاقوب دابوویه یوسفی کوری. 6 بری یاقوبیش لهوی بوو. جا له بر تهوهی که عیسا له گه شته که ماندوو بوو، له لای بیره که دانپشت، نیکه ی کاتر میز دوازه بوو. 7 کاتیک ژتیک سامیره بی هات بو تهوهی ناو بیات، عیسا پی فهرموو: «هه ندریک ناوم بده ری.» 8 له و کاته دا قوتاییه کانی چوو بوونه ناو شار تاکو خواردن بکن. 9 جا ژنه سامیره بیه که پی گوت: «تو جوله کیت و منیش ژتیک سامیره م، چون داوای ناوم لی ده کیت؟» چونکه جوله که کان تیکه لی سامیره بیه کان نابن. 10 عیسا و هلامی دایه وه: «ته گره به خشین خودات بزانیاه و ههروه ها تهوش کینه که پیت ده لیت ناوم بده ری.» تهوسا تو داوات لی ده کرد و تهویش ناوی ژبانی پنده دایت.» 11 ژنه که پی گوت: «به لام گوره م، دولکت پئ نییه و بیره که ش قووله. شتر تو ناوی ژبانت له کوئ بوو؟ 12 خو له یاقوبی باوکان گوره تر نیت که بیره کدی پندارین، خوی و کوره کانی و مالاته کایشی لیان خواردوه تهوه؟» 13 عیسا و هلامی دایه وه: «هر که سیک له ناوه بخواته وه جار بیک دیکه تینوی ده بیته وه. 14 به لام تهوهی له ناوه بخواته وه که من دیده می، هه رگیز تینوی نایت، به لکو تهو ناوهی من دیده می تیدا ده بیته کانیو نیک و هه لده قوایت، ژبانی هه تاهه تالی ده به خشی.» (aiōnios g166, g165) 15 ژنه که ش پی گوت: «گوره م، تهو ناوم بده ری تاکو تینو نه بم و نه مه وه ئیره بو ناو کیشان.» 16 عیسا پی فهرموو: «برو، میزده کت بانگ بکه و وهروه ئیره.» 17 ژنه که و هلامی دایه وه: «میزدم نییه.» عیسا پی فهرموو: «راست ده کیت که ده لی میزدم نییه. 18 له راستیدا پینج میزدم هه بوو، ئیستاش تهوهی هه ته میزدم نییه. ته مه شت

پاویک له فرسییه کان هه بوو به ناوی نیقودیموس، خدا نه هیتاوه. 19 ته مهش حوکه که به: پروناکیه که هاته به کیک بوو له رابه رانی جوله که. 2 به شه و هاته لای عیسا و جیهان به لام خه لک له جیاتی پروناکیه که تاریکیه که یان پی گوت: «رابی، ده زانین تو ماموستایه کی له لای خوداوه خوشیست، چونکه کرده و یان خراب بوو. 20 له بهر ته و هی هاتویست، چونکه کهس ناتوانیت ته و په رجوانه بکات که تو هه رکه سیک خراپه بکات رقی له پروناکیه که به و نابه ته لای ده بکه یست، ته گه ر خودای له گدل نه بیت.» 3 عیسا و له لای پروناکیه که، نه وه که راستی راستیت پی ده لیم، ته گه ر به کیک له دایک ته وهی به گویره ی راستی ده روات، دپته لای پروناکیه که، نه بیته وه، ناتوانیت شانیشی خودا بیته. 4 نیقودیموس پی تا کو ده ر بکه ویت که کرده و کانی له خوداوه به. 22 دوای گوت: «مرؤف که پیر بیت چون ده توانیت له دایک بیت؟ خۆ ئه مانه عیسا و قوتاییه کانی هاته خاکی به هودیا، له لگیان دیسان ناتوانیت بچینه وه سکی دایکی و له دایک بیته وه!» 5 عیسا مایه وه و خه لکی له ئاو هه لکیشا. 23 به حیاش له نه یونی وه لای دایه وه: «راستی راستیت پی ده لیم، ته گه ر به کیک له ئاو نریک شاری سالم خه لکی له ئاو هه لکیشا، چونکه له وی ئاو و له رۆچی پررؤز له دایک نه بیت، ناتوانیت بچینه ناو شانیشی زور بوو، ئیر ده هاتن و له ئاو هه لکیشان، 24 چونکه هیشتا خودا. 6 ته وهی له جهسته له دایک بووه جهسته به، ته وهش به حیا نه خرابووه زیندانه وه. 25 له وی ده رباری پاک کرده وه له رۆچی خودا له دایک بووه رۆحه. 7 سه رسام مه به که پیم گفتوگو به که وهته نیوان قوتاییه کانی به حیا و جوله که به یک گوتی: «ده بی له دایک بینه وه.» 8 با بو کوئی به ویت هه لکه کات و گویت له ده نگه که هی ده بیت، به لام نازانیت له کوئوه دیت و بو کوئی ده چیت. هه رکه سیکیش له رۆچی پررؤز له دایک بووه بوی دا، ته وهتا خه لک له ئاو هه لکیشیت و هه موو خه لک ئاوايه.» 9 نیقودیموس گوتی: «چون ده کری ئه مانه رووبده ن؟» 27 به حیا وه لای دایه وه: «کهس ناتوانیت شتیکی عیسا وه لای دایه وه: «تو ماموستایه کی ئیسرائیلی و ئه مانهش وه ربرگرت ته گه ر له ئاسمانه وه پی نه دراییت. 28 عیوه خوتان نازانیت؟ 11 راستی راستیت پی ده لیم: ته وهی ده زانین ده بلین شایه تم بو ده دن که گوتم: «من مسیح نیم، به لام پیش ته و ته وهی ده بینین شایه تی بو ده دن، عیوهش شایه تیمان قبول نیردراوم.» 29 بووک بو زاوايه، هاوری زاواش که خزمه تی نا کن. 12 باسی شته زه مینیه کام بۆتان کرد و باوه ر نا کن، ئیر چون باوه ر ده کن ته گه ر باسی شته ئاسمانیه کاتان بو بکم؟ 13 کهس سه رنه که وتوه بو ئاسمان جگه له وهی له ئاسمان هاوتوه ته خواره وه، که ئویش کوری مرؤفه. 14 هه روه ک موسا له چۆله وانی ماره که ی به رز کرده وه، ئاواش ده بی کوری مرؤف به رز بکرته وه، 15 تا کو هه رکه سیک باوه ری پی به نیت ژبانی هه تاهه تایی هه بیت.» (aiōnios g166) 16 له بهر ته وهی خودا ته وه نده جیهانی خوشیست، ته نانه ت کوره تاقانه که ی به ختکرد، تا کو هه رکه سیک باوه ری پی به نیت له ناو نه چیت، به لکو ژبانی هه تاهه تایی هه بیت، (aiōnios g166) 17 چونکه خودا کوره که ی نه ارده جیهان تا کو جیهان حوکم بدات، به لکو تا کو جیهان به وه وه رزگاری بیت. 18 ته وهی باوه ری پی به نیت حوکم ندریت، به لام ته وهی باوه ر ناهینیت دهستی. 36 ته وهی باوه ر به کوره که به نیت ژبانی هه تاهه تایی ته و حوکم دراوه، چونکه باوه ری به ناوی کوره تاقانه که ی

بوو و دواى عيسا كه وت. 41 يه كه م جار نه ندر اوس چوو بيه ن!، ته وائيش برديان. 9 كاتيك گه وره ي شايه كه تامي شيموني برى دوزيه ووه و پي گوت: «مه سيحمان دوزيه ووه.» ته و ناوه ي كرد كه بيوه شهراب، سه رچاوه كه ي نه دزاني، واته ده ستنيشانكراو. 42 ئينجا شيموني هينايه لاي عيسا. عيساش به لام خزمه تكاران ده بازاناي، ته وانه ي ناوه كه يان دهره يينا بوو. ته ماشاي كرد و فرموى: «تو شيموني كوري يوناي، به لام به نه وسا گه وره ي شايه كه زاواي بانگ كرد و 10 پي گوت: كينفاس ناو دهر دريت.» كينفاس واته په ترؤس. 43 بو به ياني «هه موو كس يه كه م جار شه رابه چا كه كه داده زين، كاتيك عيسا ويستى بچيته جهليل، فيليپوسى دوزيه ووه، پي فرموى: مه ست بوون، ئينجا خراپه كه. به لام تو هه تا ئيستا شه رابه «دوام بگوه.» 44 فيليپوس خه لكى بيت سه يدا بوو، شاره كه ي چا كه كت هينستوه ته وه! 11 ته و په رجووه ي عيسا له قاناي نه ندر اوس و په ترؤس. 45 فيليپوسيش ناتانيل دوزيه ووه، جهليل كردى، يه كه مين نيشانه ي بوو كه به هوزيه ووه شكوى پي گوت: «ته وه ي كه موسى له تورات و پيغه مبه رائيش له خوى دهر خست، قوتاييه كايشي باوه ريان پي هينا، 12 دواتر په رتو كه كانيان له سه ريان نووسيوه دوزيمانه وه، عيساي كوري له گه ل دايكى و برا كاني و قوتاييه كاني به ره و شاري كه فهراناوم يوسفى خه لكى ناسيره وه.» 46 ناتانيل پي گوت: «ئايا له دابه زين، چه ند روظنك له وي مانه وه. 13 كه جه ژنى په سخه ي ناسيره شتى چاك هه لده كه وي؟» فيليپوس پي گوت: «وره وه جوله كه كان نزيك بووه وه، عيسا چوو بو تورشه لم. 14 له و بيه نه.» 47 عيسا ناتانيل بيبي بو لاي ديت، دهر باره ي حه وشه كاني په رستگا فرو شيارانى گا و مهر و كوتري بيبي، فرموى: «ته وه يه ئيسرايلى ره سن، كه هيچ فيليكي تيدا پاره گوره وائيش دانيشبون. 15 قاييه كنى له گوريس دروست كرد نيه!» 48 ناتانيل پي گوت: «چون ده مناسيت؟» عيسا وه لامي و هه مروانى له حه وشه كاني په رستگا دهر كرد، مهر و گا پيكه وه. دابه وه: «پيش ته وه ي فيليپوس بانگ بكت، تو م له ژر دار پاره ي پاره گوره واني په رشوبلاو كرده وه و ميژه كاني سه ره و ژر هه نجيره كه دا بيبي.» 49 ناتانيل وه لامي دابه وه: «راي، تو كوري خودايت! باشاي ئيسرايلىت!» 50 عيسا وه لامي دابه وه: «مالي باوكم مه كنه بازار!» 17 جا قوتاييه كاني هاته وه بيريان «باوه رت هينا، چونكه پيم گوتيت له ژر دار هه نجيره كه تو م كه نو سراوه: [دلگرمى بو ماله كت ده مسو ئينيت]. 18 بيبي؟ شتى گوره تر ده بينيت!» 51 ئينجا پي فرموى: «راستى جوله كه كان وه لاميان دابه وه: «چ په رجوويكان نيشان ده ده يت راستيتان پي ده لم، ده بين تاسمان كراوه ته وه و فريشته ي خوداش له سه ر كوري مرؤف سه رده كه ون و داده به زن.» 19 عيساش وه لامي دانه وه: «نم په رستگايه پرووخيتن، به سئ روظر هه ليده ستينمه وه.» 20 ئينجا جوله كه كان گوتيان: «نم په رستگايه به چل و شش سالى بنياد تراوه، تو به سئ روظر هه ليده ستينته وه؟» 21 به لام ته و باسي په رستگاي له شى خوى دهر كرد. 22 له بهر ته وه كاتيك له ناو مردوان هه ستايه وه، قوتاييه كاني هاته وه بيريان كه ته م ي گوتبوو، ئينجا باوه ريان هينا به نو سراوه پيروزه كه و به و قسه يه ي عيسا فرموى. 23 كاتيك عيسا له جه ژنى په سخه له تورشه لم بوو، زور كه س باوه ريان به ناوي هينا، چونكه ته و په رجووانه يان بيبي كه ده يكرد. 24 به لام عيسا له لاي خويه وه متمانه ي پي نه كردن، چونكه هه موو خه لكى ده ناسي. 25 ته و پيويستى به كه س نه بوو دهر باره ي مرؤف شايه تي بو بدات، چونكه خوى ديزاني دلي مرؤف چي تيدايه.

2

«ئەي تۇ پىغەمبەر كەي؟» گوتى: «نەخىرە» 22 لە كۆتايىدا پېيان گوت: «باشە تۇ كىيىت؟ تاكو وە لامىك بدە يەنە وە ئەوانەي كە ئېيمان ناردوو، دەر بارەي خۆت چى دە ئېي؟» 23 يە حيا بە وشە كانى ئىشايى پىغەمبەر وە لامى دانە وە و گوتى: «[من ئەو كەسەم كە لە چۆلە وانى هاوار دە كات: "رېنگا بۇ هاتى يەزدان ئامادە بكن."]» 24 ئەوانەي لە لايەن فەرسىيە كەنە و نېردا بون، 25 لىيان پرسى: «ئەگەر تۇ مەسىحە كە نىت و ئەلياس نىت و پىغەمبەرە كەش نىت، ئىتەر بۇ چى خەلكى لە ئا و هەلە كىيىت؟» 26 يە حياش وە لامى دانە وە: «من خەلكى لە ئا و هەلە كىيىم، بەلام يە كىيىك لە تىوانان را وە ستا وە كە ناياسن، 27 ئە و لە دوای من دىت، من شايانى ئە وە نىم كە قەيتانى پىلا وە كانى بكنە مە وە.» 28 ئەمانە لە بىتە عەنيا روويدا، لە و بەرى رووبارى ئوردونە وە، لە و شويىنى يە حيا خەلكى لە ئا و هەلە كىيىم. 29 بۇ بە يانى كاتىك يە حيا يىنى عيسا بەرە و رووى دىت، گوتى: «ئە وە تا بەر خى خودا، ئە وەي گوناھى جىهان لادە بات! 30 ئە مە ئە وە يە كە باسەم كرد، پنا وىك دوای من دىت كە پىشم كە و تە وە، چونكە پىشم من بو وە. 31 منىش نە مە ناسى، بەلام هاتووم خەلكى لە ئا و هەلە كىيىم بۇ ئە وەي ئە و بۇ ئىسرائىل دەر بكنە وىت.» 32 ئىنجا يە حيا شايەتى دا و گوتى: «بىنم روخى پىروز وەك كۆتريك لە ئاسمانە وە دە هاتە خوارە وە و لە سەرى نىشە وە. 33 من نە مە ناسى، بەلام ئە وەي مى ناردوو خەلک لە ئا و هەلە كىيىم، يىنى گوتم: «ئە وەي دە بىنيت روخى پىروز دىتە خوارە وە و لە سەرى دە نىشە وە، ئە و لە روخى پىروزان هەلە كىيىت؟» 34 خۆم بىنم و شايەتم دا كە ئە مە كۆرى خودايە،» 35 بۇ بە يانى دىسان يە حيا لە گەل دوو قوتابى خۆى را وە ستا بو وە. 36 كاتىك عيساى لە كاتى روپىشتا يىنى، گوتى: «ئە وە تا بەر خى خودا!» 37 كاتىك دوو قوتابىيە كە گوئيان لە وە بو وە، دوای عيسا كە و تىن. 38 عيسا ئا و پرى دا يە وە و يىنى بە دو ايدا دىن، لىي پرسىن: «چىتان دە وىت؟» پىيان گوت: «راپى، لە كوئى دە مېنىتە وە؟» راپى و اتە مامۇستا. 39 يىنى فەرموون: «وەرن، تە ماشا بكنە.» لە بەر ئە وە ئە وانىش روپىشتن و بىنپان لە كوئى دە مایە وە، ئە و روژەش لە گەل مانە وە، نىكەي كاتمىز چواری پاش نىوەرۇ بو وە. ئە ندراسى براى شىئون پە ترۇس، يە كىيىك بو و لە و دووانەي كە گوئيان لە يە حيا

عباس هارموی: «باوکه، لیان خزشیه، چونکه نازان بی ده کانه» پنجا به بیرویشک جلهکایان دابهش کرد.

اوت 23:34

12 کاتیک ئیش له زهوییه کهدا ده کهیت، چیت بهری خویت ناداتی. له سهر زهوی دهر به دهر و ئی تۆقره ده بیت.» 13 قایین به یه زدانی گوت: «سزا کهم له وه گه وره تره که بتوانم بهرگه ی بگرم. 14 ئه مپۆ له سهر زهوی دهر تکر دم، له بهر ئاماده بوونی تون ده بم و دهر به دهر و ئی تۆقره ده بم له سهر زهوی. ههر که سیکیش تووشم بیته ده مکوژیت.» 15 به لام یه زدان پیی فهرموو: «نا کریت واییت، ههر که سیک قایین بکوژیت تهوا حهوت تهو ونده تۆله ی ئی ده ستینر یته وه.» ئینجا یه زدان نیشانه یه کی به قایینه وه کرد تا کو ههر که سیک تووشی بیته نه یکوژیت. 16 ئیتر قایین له بهرده می یه زدان چوه دهر وه و له خاکی تۆد له رۆژه لاتی عه دن نیشه جی بوو. 17 قایین له گه ل ژنه که ی جووت بوو، ئه ویش سکی پر بوو و حه تۆخی بوو. ئه و کاته شارینکی بنیاد دهن، شاره که ی به ناوی کوره که یه وه ناونا حه تۆخ. 18 حه تۆخ عیرادی بوو، عیرادیش مه حویائیلی بوو، مه حویائیلیش مه توشائیلی بوو، مه توشائیلیش لامه خی بوو. 19 لامه خ دوو ژنی هینا، یه کیکیان ناوی عادا بوو، ئه وی دیکه شیان ناوی چیلا بوو. 20 له عاده یه یابال بوو که باوکی چادرئشینان و خاوه ن مه پرومالاته کان بوون. 21 برا که شی ناوی یوبال بوو که باوکی هه موو ته وانه بوو که قیساره یان ده ژنه د و شمشالیان لیده دا. 22 چیلاش کورینکی بوو به ناوی توبه ل قهین، که وه ستای هه موو ته و جۆره ئامیرانه بوو که له پرۆت و ئاسن دروست ده کران. نه عماش خوشکی توبه ل قهین بوو. 23 لامه خ به هه ردوو ژنه که ی گوت: «عادا و چیلا، گویتان لیم بیته، ئه ی هه ردوو ژنه که ی لامه خ، گوئی بۆ قسه کانم شل بکه ن. پیاوئکم کوشتوه له سهر ته وه ی برینداری کردم، لاوئیکیش له سهر ته وه ی زامداری کردم. 24 ته و بۆ قایین حهوت جار تۆله ده ستینته وه، به لام بۆ لامه خ، حه فتا و حهوت جار.» 25 جارینکی دیکه ئاده م له گه ل ژنه که ی جووت بوو، کورینکی بوو و ناوی لینا شیت. ئینجا گوتی: «له جیاتی هایل که قایین کوشتی، خودا کورینکی دیکه ی پییه خشم.» 26 ههروه ها شیت کورینکی بوو ناوی لینا ته تۆش. له و کاته دا بوو که خه لکی ده ستیان کرد به ترا کردن به ناوی یه زدانه وه.

بهري دره خته كه بۇ خواردن باشه، چاو ئاره زووى ده كات و خۇلېش ده گەر ئېتته وه.» 20 ئادهم ناوى ژنه كى نا حه واء، وائ لى ده كات دانا بېت، له بهر كه كى كرده وه و خواردى، چونكه ده بېتته دايكى هه موو زىندووان. 21 يه زدانى په روره دگار دايه ميژده كىشى كه له گه لى بوو، ئه وئيش خواردى. 7 پاشان بۇ ئادهم و ژنه كى جلى له پېست دروستكرد و له بهرى كردن. هه ردوويكان چاويان كرايه وه و زانبيان كه پروتن، ئيتر گه لاي 22 ئينجا يه زدانى په روره دگار فهرمووى: «ئېستاس مرؤف بووه هه نجيريان ليك دوورى و پۇشايكان بۇ خۇيان دروستكرد. 8 به يه كيكي وهك خۇمان، چا كه و خرايه ده زانېت، ئېستاس ئينجا پياوه كه و ژنه كى گويان له ده نكي يه زدانى په روره دگار ريگه كى پى نادرېت ده ستي دريژ بكات و له دره ختى ژيانېش بوو كه له كاتى هه لكردنى شه باي رۇژدا له بانچه كه دا ها توچى بگاته وه و بخوات و بۇ هه تاهه تايه بړييت.» 23 ئيتر يه زدانى ده كرد، ئه وائيش له تيو دره خته كاتى بانچه كه خۇيان له يه زدانى په روره دگار له بانچه كى عه دن ده ريكرد، بۇ ئه وهى له و زوويه په روره دگاريان شارده وه. 9 به لام يه زدانى په روره دگاريش ئيش بكات كه ليوهى وه رگيراوه. 24 دوای ئه وهى مرؤفى پياوه كه كى بانگ كرد و فهرمووى: «له كوئيت؟» 10 ئه وئيش ده كرد، بۇ پاسه وائى ريگى دره ختى ژيان له ديوى رۇژهلانى و هلامى دايه وه: «له بانچه كه گوتم له ده نكت بوو، به لام له بهر بانچه كى عه دن كه روپه كانى دانا، له گه ل شمشېرى گپدار كه به ئه وهى كه پروت بووم، ترسام، ئيتر خۇم شارده وه.» هه موو لايه كه دا ده سووپايه وه.

11 ئه وئيش فهرمووى: «كى به توى گوت كه پروتيت؟» 4 ئادهم له گه ل حه وائى ژنى ججوت بوو، ئه وئيش سكى له و دره خته ت نه خوارد بېت كه فهرمانم پى كرد بوويت لېي نه خۇيت؟» 12 پياوه كه ش گوتى: «ئه و ئافره ته تى پېت دام له گه لم بېت، ئه و له بهرى ئه و دره خته كى پېدام، منيش خوارد.» 13 ئينجا يه زدانى په روره دگار به ئافره ته كى فهرموو: «ئه مه چيه تۇ كردووت؟» ئافره ته كه ش گوتى: «ماره كه فريوى دام و منيش خوارد.» 14 يه زدانى په روره دگار به ماره كى فهرموو: «له بهر ئه وهى ئه مه ت كرد،» تۇ له هه موو ئاره ئيكي مالى و كئوى نه فره تليكاوتر ده بېت. هه موو ته مه ئيش له سه ر سكت ده خشييت و خۇل ده خۇيت. 15 دوزمنايه ئيش ده خه مه تيوان تۇ و ئافره ته كه، تيوان نه وهى تۇ و نه وهى ئه وه وه. نه وهى ئه و سه رت پان ده كانه وه و توش پاژنه ي پى ده كوئيت.» 16 به ئافره ته كه شى فهرموو: «ئازارى سكه پريت زۇر زياتر ده كه م، به ژانه وه مندالت ده بېت. ئاره زووت بۇ پياوه كه ت ده بېت و ئه وئيش به سه رتدا زال ده بېت.» 17 ئينجا به پياوه كه شى فهرموو: «له بهر ئه وهى توش گوئيت له ژنه كه ت گرت و له و دره خته ت خوارد كه فهرمانم پى كرد بوويت،» ناييت لېي بخۇيت، «ئه و زه وئيش به هؤى توه نه فره ت ليكاوه. به رنجكېشائيش هه موو رۇژانى ژيانت لېي ده خۇيت. 18 دركودالت بۇ به ره م دئيت و پروه كى چلگه ده خۇيت. 19 به ئاره قهى ناوچه وائت نان ده خۇيت، هه تا ده گه ر ئېتته وه بۇ زه وى، كه لييه وه وه رگيراويت، له بهر ئه وهى تۇ خۇيت و بۇ

تهوهی که دروستی کردبوو زور باش بوو، جا ئیواره بوو، بووه پیاوه که دا و فەرمووی: «تۆ ئازادیت له هه‌موو دره‌خته‌کانی باخچه‌که بخۆیت، 17 به‌لام بۆت نییه له دره‌ختی زانیی چا که به‌یانی، ئەمه‌ ڕۆژی شه‌شهم بوو.

2 به‌م شیوه‌یه ئاسمان و زه‌وی و هه‌رچی تیئاندا پێنخرا‌بوو ته‌واو کران. 2 تێر خودا له‌ ڕۆژی هه‌وته‌م له‌و کاره‌ی که‌ کردبووی ته‌واو ببوو. خودا له‌ ڕۆژی هه‌وته‌م له‌ هه‌موو کاره‌کانی پشوو‌ی دا. 3 خودا ڕۆژی هه‌وته‌می به‌ره‌که‌تدار و پیرۆز کرد، چونکه‌ تیئدا کۆتایی به‌ هه‌موو کاریکی به‌دی‌هێنان هینا. 4 ئەمانه‌ش پێنخسته‌کانی ئاسمان و زه‌وین کاتیکی به‌دی هینان، له‌و ڕۆژه‌ی یه‌زدانی په‌روه‌ردگار زه‌وی و ئاسمانی دروستکرد. 5 هه‌یج ده‌وه‌تیکی کێلکه‌ له‌سه‌ر زه‌وی نه‌بوو، هه‌روه‌ها هه‌یج ڕوه‌ه‌تیکی کێلکه‌ش سه‌ری ده‌رنه‌کردبوو، چونکه‌ هه‌یشتا یه‌زدانی په‌روه‌ردگار بارانی به‌سه‌ر زه‌ویدا نه‌باراندبوو. هه‌یج مرۆفیکیش نه‌بوو ئیشتی جوتیاری بکات. 6 به‌لام ته‌م له‌ زه‌وییه‌وه‌ سه‌رده‌که‌وت و هه‌موو ڕوه‌ی زه‌وی ئاو ده‌دا. 7 جا یه‌زدانی په‌روه‌ردگار پیاوی له‌ خۆئی زه‌وی دروستکرد و هه‌ناسه‌ی ژیا‌نی فووکرده‌ کوته‌ لووتی. به‌مه‌ش پیاوه‌که‌ بووه‌ گیانیکی زیندوو. 8 ئینجا یه‌زدانی په‌روه‌ردگار باخچه‌به‌کی له‌عه‌دن، له‌ ڕۆژه‌لاتدا چاند. له‌وێش پیاوه‌که‌ی دانا که‌ دروستی کردبوو. 9 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار هه‌موو ئه‌و جۆره‌ دره‌ختانه‌ی که‌ له‌به‌رچاو جوان بوون و بۆ خواردن خۆش بوون له‌ زه‌ویدا گه‌شه‌ی پێکرد. دره‌ختی ژیا‌نیش له‌ناوه‌راستی باخچه‌که‌دا بوو، هه‌روه‌ها دره‌ختی زانیی چا که‌ و خراپه‌. 10 ڕوه‌بارێک له‌عه‌ده‌ته‌وه‌ سه‌رچاوه‌ ده‌گرێت و له‌به‌ری ده‌روات بۆ ئاودانی باخچه‌که‌، له‌وێه‌ ده‌ییت به‌ چوار له‌قه‌وه‌: 11 ناوی به‌که‌میان پێشۆنه‌ که‌ به‌هه‌ر چوار لای هه‌موو زه‌وی حه‌فیلادا‌یه، که‌ زه‌ری ئییه. 12 زه‌ری ئه‌و زه‌وییه‌ چا که‌، هه‌روه‌ها سه‌رئیشی داری بۆن خۆش و به‌ردی عاشقه‌بندیشی ئییه. 13 ناوی ڕوه‌باری دووه‌میان گه‌یخۆنه‌، که‌ بخۆین، 3 به‌لام خودا فەرمووی: «بۆتان نییه له‌ به‌ری ئه‌و به‌ شیوه‌ی پێچاو پێچ به‌هه‌موو خاکی کوشدا ده‌روات. 14 دره‌خته‌ بخۆن، که‌ له‌ناوه‌راستی باخچه‌که‌یه، هه‌روه‌ها بۆتان نییه ناوی ڕوه‌باری سه‌ییم ده‌له‌یه، ئەمیش به‌ ڕۆژه‌لاتی شاری ئەشوردا ده‌روات. ڕوه‌باری چواره‌میش فوراته. 15 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار پیاوه‌که‌ی هینا و له‌ باخچه‌ی عه‌دن داینا، بۆ ئیشتی جوتیاری و با‌هه‌خ پێدانی. 16 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار فه‌رمانی به‌

3 مار له‌ هه‌موو ئاژه‌لی کێوی سه‌ر زه‌وی، ئەوانه‌ی یه‌زدانی په‌روه‌ردگار دروستی کردبوون زۆر زانتر و ته‌له‌که‌بازتر بوو. به‌ ئافره‌ته‌که‌ی گوت: «ئایا راسته‌ خودا فەرموویه‌تی: «بۆتان هه‌موو زه‌وی حه‌فیلادا‌یه، که‌ زه‌ری ئییه. 12 زه‌ری ئه‌و زه‌وییه‌ چا که‌، هه‌روه‌ها سه‌رئیشی داری بۆن خۆش و به‌ردی عاشقه‌بندیشی ئییه. 13 ناوی ڕوه‌باری دووه‌میان گه‌یخۆنه‌، که‌ بخۆین، 3 به‌لام خودا فەرمووی: «بۆتان نییه له‌ به‌ری ئه‌و به‌ شیوه‌ی پێچاو پێچ به‌هه‌موو خاکی کوشدا ده‌روات. 14 دره‌خته‌ بخۆن، که‌ له‌ناوه‌راستی باخچه‌که‌یه، هه‌روه‌ها بۆتان نییه ناوی ڕوه‌باری سه‌ییم ده‌له‌یه، ئەمیش به‌ ڕۆژه‌لاتی شاری ئەشوردا ده‌روات. ڕوه‌باری چواره‌میش فوراته. 15 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار پیاوه‌که‌ی هینا و له‌ باخچه‌ی عه‌دن داینا، بۆ ئیشتی جوتیاری و با‌هه‌خ پێدانی. 16 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار فه‌رمانی به‌

له‌ناوه‌راستی باخچه‌که‌دا بوو، هه‌روه‌ها دره‌ختی زانیی چا که‌ و خراپه‌. 10 ڕوه‌بارێک له‌عه‌ده‌ته‌وه‌ سه‌رچاوه‌ ده‌گرێت و له‌به‌ری ده‌روات بۆ ئاودانی باخچه‌که‌، له‌وێه‌ ده‌ییت به‌ چوار له‌قه‌وه‌: 11 ناوی به‌که‌میان پێشۆنه‌ که‌ به‌هه‌ر چوار لای هه‌موو زه‌وی حه‌فیلادا‌یه، که‌ زه‌ری ئییه. 12 زه‌ری ئه‌و زه‌وییه‌ چا که‌، هه‌روه‌ها سه‌رئیشی داری بۆن خۆش و به‌ردی عاشقه‌بندیشی ئییه. 13 ناوی ڕوه‌باری دووه‌میان گه‌یخۆنه‌، که‌ بخۆین، 3 به‌لام خودا فەرمووی: «بۆتان نییه له‌ به‌ری ئه‌و به‌ شیوه‌ی پێچاو پێچ به‌هه‌موو خاکی کوشدا ده‌روات. 14 دره‌خته‌ بخۆن، که‌ له‌ناوه‌راستی باخچه‌که‌یه، هه‌روه‌ها بۆتان نییه ناوی ڕوه‌باری سه‌ییم ده‌له‌یه، ئەمیش به‌ ڕۆژه‌لاتی شاری ئەشوردا ده‌روات. ڕوه‌باری چواره‌میش فوراته. 15 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار پیاوه‌که‌ی هینا و له‌ باخچه‌ی عه‌دن داینا، بۆ ئیشتی جوتیاری و با‌هه‌خ پێدانی. 16 یه‌زدانی په‌روه‌ردگار فه‌رمانی به‌

پهیدا بون

1

باش بوو. 19 جا ئیواره بوو، بووه بهیانی، ئەمه پڕۆژی چوارهم بوو. 20 ئینجا خودا فرموی: «با ئاوه‌کان پر بین له ئاپۆرهی بوونه‌وه‌ری زیندوو، با بآئندهش له بۆشایی ئاسماندا به‌سه‌ر زه‌ویدا بفریت.» 21 ئیتر خودا بوونه‌وه‌ره مه‌زنه‌کانی ده‌ریای به‌دیپینا، له‌گه‌ڵ هه‌موو زینده‌وه‌ره جولا‌وه‌کانی ناو ئاوه‌کان که لێ پر بوون، به‌پێی جۆره‌کانیان، له‌گه‌ڵ هه‌موو بآئنده‌یه‌کی بآداریش به‌پێی جۆره‌کانیان. خوداش بینی که ئەمه باش بوو. 22 خودا به‌ره‌که‌تداری کردن و فه‌رموی: «به‌ردار بن و زۆر بن و ئاوی ده‌ریا‌کان پر بکه‌ن، با بآئنده‌کانیش له‌سه‌ر زه‌وی زۆر بن.» 23 جا ئیواره بوو، بووه بهیانی، ئەمه پڕۆژی پینجه‌م بوو. 24 خودا فه‌رموی: «با زه‌وی بوونه‌وه‌ره زیندوو‌ه‌کان له جۆری خۆیان به‌ره‌م به‌پینت. ئاژه‌لی مالی و خشۆکی زه‌وی و ئاژه‌لی کێوی، هه‌ر به‌که‌یان له جۆری خۆی.» جا ئاوا بوو. 25 خودا ئاژه‌لی کێوی به‌پێی جۆری خۆیان دروستکرد، ئاژه‌لی مالیش به‌پێی جۆری خۆیان و هه‌موو خشۆکیکیش له‌سه‌ر زه‌وی به‌پێی جۆری خۆیان. خوداش بینی که ئەمه باش بوو. 26 ئینجا خودا فه‌رموی: «با مرۆف له‌سه‌ر و پینه‌ی خۆمان دروستبکه‌ین و له خۆمان بچیت. با ده‌سه‌لاتدار بن به‌سه‌ر ماسی ده‌ریا و بآئنده‌ی ئاسمان و ئاژه‌لی مالی و به‌سه‌ر هه‌موو زه‌ویدا، هه‌روه‌ها به‌سه‌ر هه‌موو ئه‌و بوونه‌وه‌ره خشۆکانه‌ی به‌سه‌ر زه‌ویدا ده‌خشین.» 27 خودا مرۆفی له‌سه‌ر و پینه‌ی خۆی به‌دیپینا، له‌سه‌ر و پینه‌ی خودی خۆی به‌دیپینا، به‌ نێر و مێ به‌دیپینان. 28 خودا به‌ره‌که‌تداری کردن و پێی فه‌رموون: «به‌ردار بن و زۆر بن و زه‌وی پر بکه‌ن و بچنه‌ ژێر پکێفتانه‌وه. ده‌سه‌لاتدار بن به‌سه‌ر ماسی ده‌ریا و بآئنده‌ی ئاسمان و به‌سه‌ر هه‌موو بوونه‌وه‌ریکی زیندوو‌دا که له‌سه‌ر زه‌وی ده‌جۆلێته‌وه.» 29 ئینجا خودا فه‌رموی: «هه‌موو پروه‌کی تودار که له سه‌رتاسه‌ری پرووی زه‌ویه‌ داومه به‌ ئیوه، له‌گه‌ڵ هه‌موو داریکیش که به‌ری هه‌یه و تویی خۆی تیدا به. بۆ ئیوه ده‌به‌ خۆراک. 30 بۆ هه‌موو گیانه‌به‌رانی زه‌وی و هه‌موو بآئنده‌کانی ئاسمان و هه‌موو بوونه‌وه‌ریکی خشۆکی سه‌ر زه‌وی، هه‌موو بوونه‌وه‌ریکی که هه‌ناسه‌ی ژبانی تیدا به، هه‌موو پروه‌کی سه‌وزم بۆ خۆراک پێداون.» جا ئاوا بوو. 31 خودا بینی هه‌موو جیا‌کردنه‌وه‌ی پرووناکی له‌ تاریکی. خوداش بینی که ئەمه

دوای نهمی مرثی دهر کرد، یو پاسهوانی پزنگای دره سختی زیان له دیوی پوژجه لاتی باجهدی عهده ن کپروبه کانی دانا، له گن شمشیری گدار که به هم مو لابه کدا

ده سوورایه وه.

په پدایرون 3:24

Preface

کوردی سۆرانی at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Table of Contents

Preface
Genesis 1-4
John 1-21
Revelation 1-4
66 Verses
Reader's Guide
Glossary
Maps
History
Destiny
Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. Thank you for your interest in the *Holy Bible Aionian Edition*®, found at AionianBible.org. The Aionian Bible project invites you to reconsider popular Christian understanding. It may seem utterly ridiculous to suggest that the most well-known verse in the history of Christianity, John 3:16, was improperly translated. And it may seem preposterous to propose that a destiny of Heaven or Hell is not the complete picture. Yet have we or our forefathers ever carried ignorance and errors along for centuries in the past? We have. Even so, the Aionian Bible project does not abandon tradition or Christian heritage. We have much to learn from the belief and practice of godly men and women throughout all ages. And this booklet is a primer to the good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition®

وهشانی بیهرامبه‌ری کوردی سۆرانی ستانده
Kurdish Sorani Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 9/30/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 4.19.26 (Pro) on 10/14/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشانی بیبه رامبه ری کوردی سۆرانی ستاندهر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer